

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2019

דוח כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר 2019

פרק א': דוח הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

מספר חברה: 512245812

משרד ראשי: ז'בוטינסקי 23 רמת גן 5213603,
מוקד שירות לקוחות ארצי: 03-7107777 | *2000
פקס: 03-5480297
www.menoramivt.co.il

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

2	דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2019
2	תיאור תמציתי של החברה ושל המגזרים שבניהולה
3	תחומי פעילות - כללי
4	תחום הפנסיה
5	תחום ניהול קופות גמל
6	תחום ניהול קרנות השתלמות
6	תחום ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה
6	תחום ניהול קופות גמל להשקעה
7	ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - ספטמבר 2019
11	ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - ספטמבר 2018
15	ריכוז תוצאות הפעילות לשנת 2018
19	ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים
34	היקף נכסים מנוהלים
35	החברה המנהלת
35	המצב הכספי ותוצאות הפעולות
41	בקרות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי
42	פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק בתקופת הדוח

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2019

הננו מתכבדים להגיש את הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2019 של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - "מנורה מבטחים פנסיה וגמל" או "החברה"), של קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה. יש לקרוא דוח זה יחד עם דוח תיאור עסקי התאגיד, דוח הדירקטוריון, הדוחות הכספיים, הדוחות האקטואריים וסקירות ההנהלה ליום 31 בדצמבר, 2018.

תיאור תמציתי של החברה ושל המגזרים שבניהולה

החברה הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק קופות הגמל"), והינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

תחומי פעילות - כללי

החברה פועלת בחמישה תחומי פעילות - ניהול קרנות פנסיה (להלן - "תחום הפנסיה"), ניהול קופות גמל (להלן - "תחום קופות הגמל"), ניהול קרנות השתלמות (להלן - "תחום ההשתלמות"), ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה (להלן - "תחום מסלולי קופות מבטיחי תשואה"), וניהול קופות גמל להשקעה (להלן - "תחום קופות גמל להשקעה").

להלן פירוט המוצרים השונים שמנוהלים על ידי החברה בתחומי הפעילות השונים שלה נכון למועד דוח זה:

מס'	שם הקופה	סוג הקופה
1.	מנורה מבטחים פנסיה	קרן פנסיה חדשה מקיפה
2.	מנורה מבטחים משלימה	קרן פנסיה חדשה כללית
3.	מנורה מבטחים השתלמות	קרן השתלמות
4.	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
5.	מנורה מבטחים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
6.	מנורה מבטחים יותר	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 3 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי
7.	מנורה מבטחים אמיר	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, כוללת 2 מסלולים מבטיחי תשואה ומסלול כללי
8.	רשף קופת גמל לתגמולים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים, קופה סקטוריאלית
9.	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
10.	מבטחים מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
11.	מנורה מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
12.	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
13.	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה	קופת גמל למטרה אחרת - חופשה והבראה
14.	מנורה מבטחים חסכון טופ	קופת גמל להשקעה
15.	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד	קופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד

תחום הפנסיה

תחום הפנסיה כולל 2 קרנות פנסיה: מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "מנורה מבטחים פנסיה" או "הקרן") ומנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית, (להלן - "מנורה מבטחים משלימה" או "הקרן המשלימה").

מנורה מבטחים פנסיה

מנורה מבטחים פנסיה הינה קרן פנסיה חדשה מקיפה, שהוקמה בשנת 1995, בה מבוטחים עובדים שכירים ועצמאים (עובדים-עצמאים, עובדים-שכירים המפקידים כספים בקרן במעמד עצמאי ועצמאים), שהחלו להיות מבוטחים בקרן פנסיה משנת 1995 ואילך. הקרן מעניקה כסויים למקרי מוות, אובדן כושר עבודה ופרישה לפנסיה בגיל זקנה. תקרת ההפקדה החודשית בקרן הינה 20.5% מכפל השכר הממוצע במשק (בשנת 2018 עמד השכר הממוצע במשק על 9,906 ש"ח ואילו החל מחודש ינואר, 2019 השכר הממוצע במשק עומד על 10,273 ש"ח). לפרטים נוספים - ראה בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר, 2018. במנורה מבטחים פנסיה מנוהלים שלושה עשר מסלולי השקעה למבוטחים.

מנורה מבטחים משלימה

מנורה מבטחים משלימה הינה קרן פנסיה חדשה כללית (המכונה "קרן כללית" או "קרן משלימה") המיועדת להפקדות דמי גמולים משכר העולה על כפל השכר הממוצע במשק ולהפקדות חד-פעמיות לצורך רכישת קצבה. הקרן הוקמה בשנת 1997. להבדיל ממנורה מבטחים פנסיה, במנורה מבטחים משלימה אין מגבלה על גובה ההפקדה החודשית ומנורה מבטחים משלימה מקבלת גם הפקדות חד-פעמיות שאינן מוגבלות בסכום. לפרטים נוספים ראה בדוח הדירקטוריון ליום 31 בדצמבר, 2018. במנורה מבטחים משלימה תשעה מסלולי השקעה תלויי גיל (מסלולי יעד לפרישה) הזהים מבחינת טווח הגילאים למסלולי ההשקעה תלויי גיל הקיימים במנורה מבטחים פנסיה.

תחום ניהול קופות גמל

תחום ניהול קופות גמל מעניק לחוסך אפשרות חסכון לטווח ארוך, תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות, בתנאים מסוימים, למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי. הקופות אינן מעניקות כיסוי ביטוחי לעמיתיהן. במסגרת התחום מנוהלות קופות הגמל שבניהול החברה, הנמנות על הסוגים הבאים: קופות גמל לחסכון (שלעניין הכספים שהופקדו בהן עד סוף שנת 2007 מוסיפות להתנהל כקופות גמל לתגמולים) שהן גם קופות גמל אישיות לפיצויים, קופות מרכזיות (לפיצויים), וכן קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית) וקופת גמל למטרה אחרת.

בסה"כ מנוהלות בתחום האמור 10 קופות שונות כמפורט:

מס'	שם הקופה	סוג הקופה
1.	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
2.	מור מנורה מבטחים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים, קופה סקטוריאלית
3.	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
4.	מנורה מבטחים אמיר כללי	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
5.	רשף קופת גמל לתגמולים	קופת גמל לחסכון וקופת גמל לתגמולים לשכירים
6.	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים	קופת גמל לחסכון, קופת גמל לתגמולים וקופת גמל אישית לפיצויים
7.	מבטחים מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
8.	מנורה מרכזית לפיצויים	קופה מרכזית לפיצויים
9.	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה	קופת גמל מרכזית להשתתפות בפנסיה תקציבית
10.	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה	קופת גמל למטרה אחרת - חופשה והבראה

תחום ניהול קרנות השתלמות

תחום קרנות ההשתלמות מעניק לחוסך אפשרות חסכון לטווח בינוני/ארוך תוך קבלת הטבות מס שונות ואפשרות למשיכת הסכומים שנצברו כסכום חד פעמי. התחום כולל ניהול קרן השתלמות אחת - מנורה מבטחים השתלמות.

תחום ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

תחום ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה כולל חמישה מסלולים בשתי קופות (מנורה מבטחים יותר ומנורה מבטחים אמיר). בתחום לא נכללו המסלולים הכלליים של הקופות הני"ל (שאינם מבטיחי תשואה ושנכללים בתחום ניהול קופות גמל). מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה חסומות להצטרפות עמיתים חדשים.

תחום ניהול קופות גמל להשקעה

תחום זה החל לפעול לקראת תום שנת 2016, והוא כולל את הקופות הבאות:

<u>מס'</u>	<u>שם הקופה</u>	<u>סוג הקופה</u>
1.	מנורה מבטחים חסכון טופ	קופת גמל להשקעה
2.	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד

ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - ספטמבר 2019

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			אחר ¹	קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
									<u>מספר עמיתים / חשבונות:</u>
1,185,971	114,818	32,405	871	179,935	19,811	170,931	26,471	640,729	פעילים ²
1,480,974	4,557	7,540	27,797	217,903	75,845	614,480	66,116	466,736	לא פעילים
									<u>מקבלי קצבה:</u>
									<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u>
397								397	זקנה
165								165	נכות
617								617	שארים
									<u>מקבלי קצבה קיימים:</u>
12,181							1,237	10,944	זקנה
3,970							17	3,953	נכות
5,104							378	4,726	שארים
									<u>פנסיונרים:</u>
4,444							486	3,958	זקנה
1,587							14	1,573	נכות
656							142	514	שארים
2,696,066	119,375	39,945	28,668	397,838	95,656	785,411	94,861	1,134,312	<u>סה"כ מספר עמיתים / חשבונות</u>
									<u>נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)</u>
117,773,367	344,727	356,370	340,406	5,490,441	608,951	3,018,191	1,559,234	106,055,047	פעילים ²
31,647,522	9,996	370,058	4,448,142	3,812,146	558,938	8,518,843	644,163	13,285,236	לא פעילים
									<u>זכאים קיימים לפנסיה:</u> ³
142,093								142,093	זקנה
44,933								44,933	נכות
205,882								205,882	שארים
									<u>מקבלי קצבה קיימים:</u> ³
2,588,075							81,604	2,506,471	זקנה
1,702,442							5,317	1,697,125	נכות
2,060,795							23,340	2,037,455	שארים
									<u>פנסיונרים:</u> ³
1,270,151							38,029	1,232,122	זקנה
613,561							5,274	608,287	נכות
402,801							7,631	395,170	שארים

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	אחר ¹	כללית	מקיפה	
									נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
1,210,127	4,671	67,786		202,895	1,151	24,914	72,741	835,969	דמי גמולים משותפים עבור מצטרפים חדשים
11,637,377	100,380	260,916	5,955	1,216,132	53,986	435,111	360,261	9,204,636	תקבולים מדמי גמולים
389,201	30,903	145,254		18,823	1,924	178,728	13,569		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
3,952,826	39	-	-	616,595	7,539	618,745	26,470	2,683,438	העברות צבירה לקרן/לקופה ⁴
3,331,161	427	-	-	373,406	55,899	439,559	60,992	2,400,878	העברות צבירה מהקרן/מהקופה ⁴
2,528,442	728	71,869	42,129	525,592	58,758	376,438	15,463	1,437,465	פדיונות
									<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
4,594								4,594	פנסיית זקנה
4,920								4,920	פנסיית נכות
9,643								9,643	פנסיית שארים
									<u>תשלומים למקבלי קצבה קיימים:</u>
124,064							3,111	120,953	פנסיית זקנה
188,957							725	188,232	פנסיית נכות
91,700							1,373	90,327	פנסיית שארים
									<u>תשלומים לפנסיונרים:</u>
51,018							1,532	49,486	פנסיית זקנה
118,640							787	117,853	פנסיית נכות
14,931							325	14,606	פנסיית שארים
10,678,717	21,536	44,559	188,914	593,895	71,717	845,661	175,897	8,736,538	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
278,442	- ⁶	2,682	14,025	40,221	4,499	43,002	8,375	165,638	פעילים ולא פעילים
33,674							491	33,183	מקבלי קצבה
203,541		65				1,986	5,196	196,294	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):⁵
	0.23 ⁶	0.60	0.40	0.59	0.42	0.46	0.47	0.16	פעילים ²
	0.23 ⁶	0.56	0.40	0.68	0.62	0.51	0.75	0.43	לא פעילים
							0.50	0.50	מקבלי קצבה
		0.02				0.53	1.44	2.13	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			קופות גמל לחיסכון ואישיות לפיצויים	אחר ¹	כללית	מקיפה	
									<u>שיעור עודף (גרעון) אקטוארי (באחוזים):</u>
								0.01	עמיתים/מבוטחים
								0.01	זכאים קיימים לפנסיה
								0.01	מקבלי קצבה קיימים
								0.01	פנסיונרים
								0.02	מבוטחים במסלול יסוד
								0.36	מבוטחים במסלול מקיף
								0.02	מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007
								0.01	מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
								0.02	פנסיונרים

- 1 כולל קופות מרכזיות לפיצויים, קופה משתתפת בפנסיה תקציבית וקופה למטרה אחרת.
- 2 מבוטח פעיל הינו מבוטח ששולמו בגינו דמי גמולים באחד משלושת החודשים שקדמו ליום הדיווח ושיתרתו הצבורה ביום הדיווח גבוהה מ-אפס.
- 3 ללא עתודה לזכאים קיימים/מקבלי קצבה קיימים/פנסיונרים וכן לא כולל עתודת IBNR ותביעות תלויות.
- 4 בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 133,210 אלפי ש"ח.
- 5 בשיעור שנתי.
- 6 דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.

עמיתים לא פעילים לתקופה ינואר - ספטמבר 2019

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
			אחר ¹	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
							חשבונות מנותקי קשר:
156,612	2,551	6,620	11,071	87,697	904	47,769	מספר חשבונות
2,033,419	227,157	102,045	7,223	471,181	10,401	1,215,412	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
4,065	302	324	54	1,174	39	2,172	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח) ²
	0.40	0.85	0.74	0.55	0.71	0.24	שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ³
							חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
233,756				233,756			מספר חשבונות
248,700				248,700			נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
2,562				2,562			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
1.37				1.37			שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ⁴

1 מתייחס לקופת גמל מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה.
 2 מתייחס לתקופה בה העמית מוגדר כמנותק קשר (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.
 3 מחושב לפי שיעור דמי הניהול בחשבון לתאריך הדוח.
 4 בחישוב שנתי. כולל דמי ניהול מינימאליים.

ריכוז תוצאות הפעילות לתקופה ינואר - ספטמבר 2018

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			אחר ¹	קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
									מספר עמיתים / חשבונות:
1,139,564	106,727	19,300	1,004	159,981	22,906	183,853	23,244	622,549	פעילים ²
1,381,012	4,436	4,147	28,074	178,676	73,985	570,649	55,708	465,337	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									זכאים קיימים לפנסיה:
339								339	זקנה
648								648	שארים
179								179	נכות
									מקבלי קצבה קיימים:
12,230							1,237	10,993	זקנה
4,959							370	4,589	שארים
4,403							22	4,381	נכות
									פנסיונרים:
1,670							171	1,499	זקנה
128							24	104	שארים
292							-	292	נכות
2,545,424	111,163	23,447	29,078	338,657	96,891	754,502	80,776	1,110,910	סה"כ מספרי עמיתים/חשבונות נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
104,432,706	203,583	193,393	367,345	4,473,435	604,317	3,112,260	1,252,369	94,226,004	פעילים ²
28,513,613	6,247	218,676	4,384,236	3,150,490	559,531	7,475,913	539,859	12,178,661	לא פעילים
									בגין זכאים קיימים לפנסיה:³
133,154								133,154	זקנה
200,304								200,304	שארים
48,666								48,666	נכות
									בגין מקבלי קצבה קיימים:³
2,590,842							79,503	2,511,339	זקנה
1,882,155							21,292	1,860,863	שארים
1,723,996							3,553	1,720,443	נכות
									בגין פנסיונרים:³
472,935							13,395	459,540	זקנה
86,112							392	85,720	שארים
104,226							-	104,226	נכות

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	אחר ¹	כללית	מקיפה	
									נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
1,172,952	5,294	60,998		205,858	2,611	24,906	54,262	819,023	דמי גמולים משותפים עבור מצטרפים חדשים
10,558,377	66,767	221,340	6,820	1,033,202	53,627	419,724	281,435	8,475,462	תקבולים מדמי גמולים
374,885	2,807	155,146		34,818	1,140	167,404	13,570		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
4,087,519	-	-	-	618,145	20,478	619,450	27,644	2,801,802	העברות צבירה לקרן/לקופה ⁴
3,186,584	210	-	-	315,593	31,498	431,952	45,816	2,361,515	העברות צבירה מהקרן/מהקופה ⁴
2,111,811	249	26,581	37,563	415,692	50,281	308,408	13,299	1,259,738	פדיונות
									<u>תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:</u>
4,411								4,411	פנסיית זקנה
5,174								5,174	פנסיית נכות
9,555								9,555	פנסיית שארים
									<u>תשלומים למקבלי קצבה קיימים:</u>
128,612							3,209	125,403	פנסיית זקנה
237,703							689	237,014	פנסיית נכות
85,622							846	84,776	פנסיית שארים
									<u>תשלומים לפנסיונרים:</u>
13,810							363	13,447	פנסיית זקנה
12,730							-	12,730	פנסיית נכות
2,384							13	2,371	פנסיית שארים
5,541,545	3,842	6,912	214,035	134,648	19,279	245,524	44,297	4,873,008	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
250,432	- ⁶	1,349	600	33,616	4,455	40,684	7,137	162,591	פעילים ולא פעילים
27,831							390	27,441	מקבלי קצבה
202,325		26				2,135	4,474	195,690	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):⁵
	0.23 ⁶	0.60	0.40	0.61	0.40	0.48	0.50	0.17	פעילים ²
	0.23 ⁶	0.56	0.40	0.69	0.62	0.52	0.79	0.46	לא פעילים
							0.50	0.50	מקבלי קצבה
		0.01				0.61	1.59	2.31	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופת גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	אחר ¹	מקיפה	כללית	
									שיעור עודף (גרעון) אקטוארי (באחוזים): ⁷
								0.05	עמיתים/מבוטחים
								0.05	פנסיונרים
								0.05	מקבלי קצבה קיימים
								0.05	מקבלי קצבה זכאים קיימים
							0.02		מבוטחים במסלול יסוד
							0.12		מבוטחים במסלול מקיף
							0.02		שיעור העדכון של הפנסיה לפנסיונרים בגין עודף(גרעון) דמוגרפי וגורמי תשואה וריבית
							0.02		מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008
							0.07		מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007 ⁸

- 1 כולל קופות מרכזיות לפיצויים, קופה משתתפת בפנסיה תקציבית וקופה למטרה אחרת.
- 2 מבוטח פעיל הינו מבוטח ששולמו בגינו דמי גמולים באחד משלושת החודשים שקדמו ליום הדיווח ושיתרתו הצבורה ביום הדיווח גבוהה מ-אפס.
- 3 ללא עתודה לזכאים קיימים/מקבלי קצבה קיימים/פנסיונרים וכן לא כולל עתודת IBNR ותביעות תלויות.
- 4 בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 129,653 אלפי ש"ח.
- 5 בשיעור שנתי.
- 6 דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. החל מחודש יוני, 2018 דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.
- 7 שיעור העדכון בפועל בגין רבעון 3 2018, לא כולל זקיפות שעודכנו בסוף שנת 2018.
- 8 מתוך האמור 0.05% בוצע בחודש אפריל, 2019.

עמיתים לא פעילים לתקופה ינואר - ספטמבר 2018

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות הגמל		קרנות פנסיה חדשות		
			אחר ¹	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
							חשבונות מנותקי קשר:
178,907	2,515	4,755	12,963	98,547	1,194	58,933	מספר חשבונות
2,549,559	167,370	63,728	8,496	464,559	14,358	1,831,048	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
7,776	386	240	116	1,072	81	5,881	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח) ²
	0.40	0.80	0.74	0.39	0.68	0.24	שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ³
							חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
238,262				238,262			מספר חשבונות
271,342				271,342			נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3,007				3,007			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
1.48				1.48			שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ⁴

1 מתייחס לקופת גמל מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה.
 2 מתייחס לתקופה בה העמית מוגדר כמנותק קשר (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.
 3 מחושב לפי שיעור דמי הניהול בחשבון לתאריך הדוח.
 4 בחישוב שנתי. כולל דמי ניהול מינימאליים.

ריכוז תוצאות הפעילות לשנת 2018

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות גמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			אחר ¹	קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
									מספר עמיתים / חשבונות:
1,172,536	109,921	22,403	945	167,756	22,527	193,507	23,688	631,789	פעילים ²
1,408,261	3,323	4,811	28,589	187,702	74,209	584,292	58,540	466,795	לא פעילים
									מקבלי קצבה:
									זכאים קיימים לפנסיה: ³
338								338	זקנה
642								642	שארים
174								174	נכות
									מקבלי קצבה קיימים: ³
12,257							1,243	11,014	זקנה
5,030							374	4,656	שארים
4,257							22	4,235	נכות
									פנסיונרים: ³
2,340							238	2,102	זקנה
241							55	186	שארים
563							4	559	נכות
2,606,639	113,244	27,214	29,534	355,458	96,736	777,799	84,164	1,122,490	סה"כ מספר עמיתים / חשבונות
									נכסים מנוהלים, נטו (באלפי ש"ח)
103,223,857	228,235	264,810	366,204	4,710,830	604,812	3,047,465	1,258,065	92,743,436	פעילים ²
28,037,753	5,688	228,012	4,402,814	3,064,133	544,492	7,272,839	527,117	11,992,658	לא פעילים
									זכאים קיימים לפנסיה: ³
130,803								130,803	זקנה
47,227								47,227	שארים
197,328								197,328	נכות
									מקבלי קצבה קיימים: ³
2,543,892							76,223	2,467,669	זקנה
1,669,267							4,722	1,664,545	שארים
1,894,982							20,479	1,874,503	נכות

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות גמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			אחר ¹	קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
									פנסיונרים: ³
663,487							18,118	645,369	זקנה
199,162							1,491	197,671	שארים
163,286							4,965	158,321	נכות
									נתונים תוצאתיים: (באלפי ש"ח):
1,623,088	6,987	80,593		331,345	3,424	36,602	76,914	1,087,223	דמי גמולים משונתים עבור מצטרפים חדשים
14,521,106	99,324	339,220	8,997	1,478,590	74,816	568,496	397,983	11,553,680	תקבולים מדמי גמולים
554,689	12,799	242,494		36,120	1,489	242,830	18,957		תקבולים מדמי גמולים חד פעמיים
5,465,962	-	-	-	845,038	36,235	869,150	33,183	3,682,356	העברות צבירה לקרן/לקופה ⁴
4,139,042	485	-	4,283	431,820	35,801	584,593	63,537	3,018,523	העברות צבירה מהקרן/מהקופה ⁴
2,933,318	388	43,276	51,160	551,371	64,105	432,315	18,171	1,772,532	פדיונות
									תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה:
5,867								5,867	פנסיית זקנה
6,875								6,875	פנסיית נכות
12,729								12,729	פנסיית שארים
									תשלומים למקבלי קצבה קיימים:
172,605							4,267	168,338	פנסיית זקנה
306,389							962	305,427	פנסיית נכות
116,624							1,102	115,522	פנסיית שארים
									תשלומים לפנסיונרים:
22,118							636	21,482	פנסיית זקנה
33,844							133	33,711	פנסיית נכות
5,356							179	5,177	פנסיית שארים
712,236	(4,208)	(13,520)	273,592	(134,785)	(14,084)	(170,704)	(53,422)	829,367	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה
									דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח):
329,698	- ⁵	1,981	(3,180)	45,744	5,899	53,671	9,840	215,743	פעילים ולא פעילים
37,802							528	37,274	מקבלי קצבה
272,740		40				2,813	6,244	263,643	דמי ניהול שנגבו מהפקדות (באלפי ש"ח):

סך הכל	תחום קופת גמל להשקעה		מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות גמל		קרנות פנסיה חדשות		
	קופת גמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד	קופת גמל להשקעה			אחר ¹	קופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
									שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים):
	0.23 ⁵	0.60	0.40	0.62	0.41	0.48	0.50	0.17	פעילים ²
	0.23 ⁵	0.56	0.40	0.68	0.61	0.52	0.80	0.45	לא פעילים
							0.50	0.50	מקבלי קצבה
		0.01				0.76	1.57	2.28	שיעור דמי ניהול ממוצע מהפקדות (באחוזים):
									שיעור הוצאות ישירות ממוצע (באחוזים):
	0.03	0.03	0.00 *)	0.02	0.03	0.02	0.02	0.01	עמלות קנייה ומכירה של ניירות ערך
	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	עמלות דמי שמירה של ניירות ערך
	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	0.00 *)	בגין השקעות לא סחירות
	0.05	0.06	0.00 *)	0.09	0.03	0.11	0.12	0.13	עמלות ניהול חיצוני
	0.07	0.10	0.00 *)	0.10	0.03	0.12	0.14	0.15	הוצאות מוגבלות
									שיעור עודף (גרעון) אקטוארי(באחוזים):
								0.04	עמיתים/מבוטחים
								0.30	זכאים קיימים לפנסיה ⁶
								0.04	מקבלי קצבה קיימים ⁶
								(0.69)	פנסיונרים ⁶
							0.02		מבוטחים במסלול יסוד
							(0.03)		מבוטחים במסלול מקיף
								(4.99)	מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו עד ליום 31 בדצמבר, 2007 ⁶
								(0.37)	מקבלי קצבה קיימים שמועד זכאותם לפנסיה הינו החל מיום 1 בינואר, 2008 ⁶
								(2.57)	פנסיונרים ⁷

(* משקף אחוז הנמוך מ- 0.01.

¹ כולל קופות מרכזיות לפיצויים, קופה משתתפת בפנסיה תקציבית וקופה למטרה אחרת.

² מבוטח פעיל הינו מבוטח ששולמו בגינו דמי גמולים באחד משלושת החודשים שקדמו ליום הדיווח ושירתו הצבורה ביום הדיווח גבוהה מ- אפס.

³ לא כולל עתודה לזכאים קיימים/מקבלי קצבה קיימים/פנסיונרים וכן לא כולל עתודת IBNR ותביעות תלויות.

⁴ בנטרול העברות צבירה בין מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה לקופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים בסך של 160,353 אלפי ש"ח.

⁵ דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. החל מחודש יוני, 2018 דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.

⁶ השיעור משקף את אחוז הפנסיה שהינו שונה במעט משיעור העודף/גירעון עקב הדחייה שבמועד עדכון הפנסיות.

⁷ השיעור משקף גירעון למי שזכאי לפנסיה מתחילת השנה.

עמיתים לא פעילים שנת 2018

סך הכל	מסלולי קופות גמל מבטחי תשואה	קרנות השתלמות	תחום קופות גמל		קרנות פנסיה חדשות		
			אחר ¹	קופות גמל לתגמולים ואישיות לפיצויים	כללית	מקיפה	
							חשבונות מנותקי קשר:
164,764	3,227	2,697	16,422	87,930	1,030	53,458	מספר חשבונות
2,201,545	387,907	47,988	7,964	394,236	12,950	1,350,500	נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
8,108	390	194	150	1,368	93	5,913	דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח) ²
	0.40	0.70	0.72	0.78	0.70	0.25	שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ³
							חשבונות לא פעילים - ביתרה של עד 8,000 ש"ח:
227,820				227,820			מספר חשבונות
252,539				252,539			נכסים מנוהלים נטו (באלפי ש"ח)
3,973				3,973			דמי ניהול שנגבו מנכסים (באלפי ש"ח)
1.57				1.57			שיעור דמי ניהול ממוצע מנכסים (באחוזים) ⁴

1 מתייחס לקופת גמל מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה.
 2 מתייחס לתקופה בה העמית מוגדר כמנותק קשר (על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (איתור עמיתים ומוטבים), התשע"ב 2012.
 3 מחושב לפי שיעור דמי הניהול בחשבון לתאריך הדוח.
 4 בחישוב שנתי. כולל דמי ניהול מינימאליים.

ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים

א. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום הפנסיה

מנורה מבטחים פנסיה

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה על ההשקעות החופשיות			תשואה על כלל תיק ההשקעות			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה/תיק
ינואר-דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר		ינואר-דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר		ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019		2018	2019		2018	2019	
אחוזים						אלפי ש"ח			
(0.03)	5.13	9.54	1.64	4.97	8.03	79,422,395	82,204,356	85,176,436	מסלול כללי
(2.92)	7.75	15.03	(0.34)	6.91	12.07	619,031	620,418	845,632	מסלול מניות
0.16	0.96	3.80	1.72	1.92	3.88	602,908	590,003	623,608	מסלול אג"ח
(1.61)	4.08	7.97	0.45	4.21	6.94	535,413	508,416	703,017	מסלול הלכה (כללי ג')
(1.35)	1.59	7.39	0.61	2.39	6.48	1,509,656	1,472,972	1,722,696	מסלול יעד לפרישה 2020
(1.72)	2.58	8.77	0.35	3.11	7.48	1,676,482	1,612,516	2,113,921	מסלול יעד לפרישה 2025
(1.29)	3.60	9.20	0.67	3.85	7.81	2,209,672	2,125,876	2,826,398	מסלול יעד לפרישה 2030
(1.61)	4.40	10.68	0.47	4.44	8.88	3,133,064	3,046,019	4,040,827	מסלול יעד לפרישה 2035
(2.23)	5.29	12.16	0.05	5.10	9.97	3,987,593	3,854,545	5,295,100	מסלול יעד לפרישה 2040
(2.34)	5.21	12.16	(0.04)	5.04	9.97	3,833,001	3,678,195	5,237,377	מסלול יעד לפרישה 2045
(2.50)	5.03	12.11	(0.16)	4.91	9.94	3,222,100	3,052,730	4,520,631	מסלול יעד לפרישה 2050
(2.62)	4.90	12.05	(0.25)	4.82	9.90	2,482,926	2,303,382	3,654,578	מסלול יעד לפרישה 2055
(2.74)	4.63	11.96	(0.35)	4.65	9.85	1,568,489	1,385,934	2,569,124	מסלול יעד לפרישה 2060
						104,802,730	106,455,362	119,329,345	סה"כ מסלולי השקעה למבוטחים
(1.82)	0.56	11.55	3.62	3.36	6.23	379,358	385,749	393,535	זכאים קיימים לפנסיה
(2.44)	0.11	15.13	2.57	2.77	8.35	6,389,595	6,553,107	6,538,491	מקבלי קצבה קיימים
(1.15)	2.24	8.15	2.96	3.51	5.70	1,515,644	1,126,979	3,011,611	פנסיונרים
						113,087,327	114,521,197	129,272,982	סה"כ

השינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר המבוטחים הפעילים בשיעור של כ-1.4%, לעומת גידול של כ-4.5% בתקופה המקבילה אשתקד, מספר המבוטחים הלא פעילים נותר ללא שינוי מהותי בתקופת הדוח, לעומת ירידה בשיעור של כ-7.9% בתקופה המקבילה אשתקד, הקיטון אשתקד נובע מיישום הוראת שעה "איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות", שבמסגרתו ירדו מספר העמיתים הלא פעילים בקרן ביחס לסוף שנת 2017. (כ- 41 אלף עמיתים ניידו את כספם בתקופה המקבילה אשתקד). מספר מקבלי הקצבה (כולל שאירי מבוטח) גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-12.3% לעומת גידול של כ-12.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

נציין כי, ככלל, קיים מעבר של מבוטחים ממסגרת הגדרת "מבוטח פעיל" למסגרת הגדרת "מבוטח לא פעיל" ולהיפך, וזאת לנוכח הפסקת ביצוע הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"פעילים" וחיידוש הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"לא פעילים", בהתאמה.

השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

סכום הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים פעילים גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-14.4% מסך של כ-92.7 מיליארד ש"ח בתחילת התקופה לסך של כ-106.1 מיליארד ש"ח בסופה, זאת לעומת גידול בתקופה מקבילה בשיעור של כ-12.5%.

סכום הנכסים המנוהלים, נטו עבור עמיתים לא פעילים גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-10.8% מסך של כ-12.0 מיליארד ש"ח בתחילת התקופה לסך של כ-13.3 מיליארד ש"ח בסופה, זאת לעומת גידול בתקופה מקבילה בשיעור של כ-3.3%.

הגידול בתקופת הדוח בסך הנכסים המנוהלים בקרן נובע מצבירה כספית חיובית נטו - דמי גמולים שהתקבלו והעברת כספים לקרן במסגרת ניווד נכנס בניכוי פדיונות מבוטחים, החוזרים למעסיקים, תשלומי פנסיה והעברת כספים מהקרן במסגרת ניווד יוצא בסך של כ-7.4 מיליארד ש"ח וכן מהכנסות מהשקעות לאחר תשלום דמי ניהול בסך של כ-8.7 מיליארד ש"ח.

יצוין, כי בחודש מרס, 2018 הושלם ביצועו של חוזר שעניינו איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות - יישום נוסף (לפרטים נוספים ראה סעיף 14.3.2(ג) בדוח תיאור עסקי התאגיד ליום 31 בדצמבר, 2017), שעסק ביישום הוראת השעה בדבר איחוד חשבונות בקרנות הפנסיה, בשל חוזר היישום הנוסף נוייד מהקרן בתקופה המקבילה אשתקד סך של כ-626 מיליוני ש"ח, ונוייד לקרן הפנסיה סך של כ-403 מיליוני ש"ח.

השינוי בסך דמי הגמולים

בתקופת הדוח גבתה הקרן ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-9.2 מיליארד ש"ח לעומת כ-8.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של כ-8.6% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מגידול בשכר הממוצע המבוטח בקרן ומגידול בשיעור ההפקדה הממוצע מהשכר המבוטח בקרן ומגידול במספר העמיתים הפעילים.

השינוי בסך פדיונות העמיתים

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות המבוטחים בסך של כ-1,437 מיליון ש"ח לעומת כ-1,260 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הגידול בשיעור של כ-14.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד מושפע ממשכת כספי פיצויים - במקרה של עזיבת עבודה וממשכת כספי תגמולים במידה והמבוטח מבקש למשוך את כספי החסכון שלו טרם זמנם. בנוסף, ניסיון העבר מלמד שהיקף המשכיות המוקדמות של כספי חסכון מושפע ממצב התעסוקה ומהמצב הכלכלי של חלק ממבוטחי הקרן.

השינוי בסך העברות צבירה

ניוד נכנס - בתקופה הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרן מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-2,683 מיליון ש"ח, לעומת כ-2,802 מיליון ש"ח שהועברו לקרן בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-4.2% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, הקיטון נובע כתוצאה מיישום הוראת שעה "איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות" אשתקד, שבמסגרת יישום הוראה זו, ניידו עמיתים פעילים בקרן את היתרה הלא פעילה שהייתה להם בקרן פנסיה חדשה אחרת. (הניוד בשל הוראת השעה אשתקד היווה כ-14% מסך הניוד הנכנס בתקופה).

ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירה הקרן לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-2,401 מיליון ש"ח, לעומת סך של כ-2,362 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-1.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בתקופה המקבילה אשתקד הסתיים יישום הוראת שעה "איחוד חשבונות קיימים בקרנות פנסיה חדשות", שבמסגרת יישום הוראה זו, ניידו עמיתים לא פעילים בקרן את היתרה הלא פעילה שהייתה להם לקרן פנסיה חדשה אחרת בה יש להם יתרה פעילה. (הניוד בשל הוראת השעה אשתקד היווה כ-27% מסך הניוד הנכנס בתקופה).

השינוי בסך תשלומי הפנסיה לזקנה, נכות ושאירים

בתקופת הדוח הסתכמו תשלומי הפנסיה (לפנסיונרים, למקבלי קצבה קיימים ולמקבלי קצבה זכאים קיימים) בסך של כ-601 מיליון ש"ח לעומת כ-495 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-21.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, נובע מעליה במספר הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן. (בתקופת הדוח גדל מספר מקבלי הקצבה בשיעור של כ-12.3%, לעומת גידול בשיעור של כ-12.2% בתקופה המקבילה אשתקד).

השינוי בעודף הכנסות על הוצאות לתקופה

בתקופת הדוח הסתכם עודף הכנסות על ההוצאות של הקרן לסך של כ-8,737 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-4,873 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד וכ-829 בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד ובשנה הקודמת מושפע באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

השינוי בדמי הניהול

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים (הפעילים והלא פעילים) דמי ניהול מנכסים ומהפקדות בסך של כ-362 מיליון ש"ח וכן דמי ניהול ממקבלי הקצבה בסך של כ-33 מיליון ש"ח, לעומת דמי ניהול מעמיתים בסך של כ-358 מיליון ש"ח וממקבלי קצבה בסך של כ-27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בסך דמי הניהול בתקופת הדוח בשיעור של כ-2.4% לעומת תקופה מקבילה אשתקד, מושפע מגידול בנכסי הקרן ומגידול בהפקדות לקרן מצד אחד ומהמשך הירידה בשיעור דמי הניהול לאור התחרות בענף מהצד השני.

השינוי בעודף (גרעון) אקטוארי

ברבעון 3 2019 הסתכם הגרעון האקטוארי לשיעור של כ-0.01% לעומת עודף אקטוארי בשיעור של כ-0.04% בשנת 2018. לפרטים נוספים, ראה באור 5 בדוחות הכספיים של הקרן.

מנורה מבטחים משלימה

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה/תיק לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה/תיק
ינואר-דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018		ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2018		
	אחוזים			אלפי ש"ח		
(1.50)	1.64	7.79	178,725	185,685	184,708	מסלול יעד לפרישה 2020
(1.47)	2.02	8.11	180,354	181,480	209,296	מסלול יעד לפרישה 2025
(0.82)	2.86	8.38	233,871	235,591	278,778	מסלול יעד לפרישה 2030
(1.45)	3.35	9.62	328,461	327,688	398,492	מסלול יעד לפרישה 2035
(2.20)	3.71	10.81	385,212	390,811	487,941	מסלול יעד לפרישה 2040
(2.24)	3.67	10.81	269,149	269,971	353,215	מסלול יעד לפרישה 2045
(2.48)	3.52	10.82	134,483	132,430	182,984	מסלול יעד לפרישה 2050
(2.56)	3.42	10.79	54,464	52,310	78,679	מסלול יעד לפרישה 2055
(2.61)	3.32	10.62	19,939	17,442	33,398	מסלול יעד לפרישה 2060
(2.20)	(0.14)	13.31	103,983	107,463	111,603	מקבלי קצבה קיימים
(1.58)	1.52	7.83	28,761	17,319	62,620	פנסיונרים
			1,917,402	1,918,190	2,381,714	סה"כ

השינוי במספר העמיתים

בתקופת הדוח חל גידול במספר המבוטחים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-12.6% לעומת גידול בשיעור של כ-12.9% בתקופה המקבילה אשתקד. מספר מקבלי הקצבה (כולל שאירי מבוטח) גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-17.5% לעומת גידול בשיעור של כ-15.6% בתקופה המקבילה אשתקד. נציין כי, ככלל, קיים מעבר של מבוטחים ממסגרת הגדרת "מבוטח פעיל" למסגרת הגדרת "מבוטח לא פעיל" ולהיפך, וזאת לנוכח הפסקת ביצוע הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"פעילים" וחדוש הפקדות בגין מבוטחים שהוגדרו בעבר כ"לא פעילים", בהתאמה.

השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

סכום הנכסים המנוהלים, נטו בגין העמיתים הפעילים ולא פעילים גדל בתקופת הדוח בשיעור של כ-23.4% מסך של כ-1,785 מיליון ש"ח בתחילתה לסך של כ-2,203 מיליון ש"ח בסופה, לעומת גידול בשיעור של כ-16.8% בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסי הקרן בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-302 מיליון ש"ח וכן רווח נטו מהשקעות הקרן לאחר תשלום דמי ניהול בסך של כ-176 מיליון ש"ח.

- השינוי בסך דמי הגמולים**

בתקופת הדוח גבתה הקרן המשלימה ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-360 מיליון ש"ח לעומת כ-281 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול, בשיעור של כ-28.0% לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מגידול במספר העמיתים הפעילים, מגידול בשכר הממוצע המבוטח בקרן ומגידול בשיעור ההפקדה הממוצע מהשכר המבוטח בקרן המשלימה.
- השינוי בסך העברות צבירה**

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרן המשלימה מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-26 מיליון ש"ח לעומת כ-28 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.

ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירה הקרן המשלימה לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-61 מיליון ש"ח לעומת כ-46 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד.
- השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות המבוטחים לסך של כ-15 מיליון ש"ח לעומת כ-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-16.3% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע ממשיכת כספי פיצויים - במקרה של עזיבת עבודה וממשיכת כספי פיצויים ותגמולים במידה והמבוטח מבקש למשוך את כספי החסכון שלו טרם זמנם. בנוסף, ניסיון העבר מלמד שהיקף המשיכות המוקדמות של כספי חסכון מושפע ממצב התעסוקה ומהמצב הכלכלי של חלק ממבוטחי הקרן.
- השינוי בסך תשלומי הפנסיה לזקנה, נכות ושאירים**

בתקופת הדוח הסתכמו תשלומי הפנסיה לסך של כ-8 מיליון ש"ח לעומת כ-5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-53.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מעליה במספר הזכאים לתשלומי פנסיה מהקרן המשלימה.

(בתקופת הדוח גדל מספר מקבלי הקצבה בשיעור של כ-17.5%, לעומת גידול בשיעור של כ-15.6% בתקופה המקבילה אשתקד).
- השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה**

עודף ההכנסות על הוצאות בתקופת הדוח לרווח בסך של כ-176 מיליון ש"ח לעומת עודף של כ-44 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד והפסד בסך של כ-53 מיליון ש"ח בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד וההפסד בשנה הקודמת מושפעים באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.
- השינוי בדמי הניהול**

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים וממקבלי הקצבה דמי ניהול מנכסים ומהפקדות בסך של כ-14 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-12 בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-17.2% לעומת התקופה המקבילה אשתקד מושפע מגידול בנכסי הקרן המשלימה ומגידול בהיקף ההפקדות מצד אחד ולעומת ירידה של שיעור דמי הניהול הנגבים מהפקדות ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בעודף אקטוארי**

ברבעון 3 2019 הסתכם העודף האקטוארי לשיעור של כ-0.02%, בדומה לעודף האקטוארי בשיעור של כ-0.02% בשנת 2018.

לפרטים נוספים, ראה באור 5 בדוחות הכספיים של הקרן המשלימה.

ב. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בקופות גמל לחסכון ואישיות לפיצויים (חלק מתחום קופות הגמל)

• להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר- דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	2019	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר		
אחוזים			אלפי ש"ח			
(2.52)	2.89	10.11	539,096	508,654	751,237	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני עד 50
(0.43)	3.37	8.34	3,992,260	4,103,763	4,385,734	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני 50-60
(1.40)	1.49	7.26	414,798	384,479	574,516	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים לבני 60 ומעלה
(1.85)	2.64	7.26	12,633	8,555	17,670	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים מסלול הלכה
(0.32)	1.44	6.18	1,022,024	1,072,305	1,058,512	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים אג"ח עד 10% מניות
0.04	0.10	0.33	60,154	57,302	55,415	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים שקלי טווח קצר
(0.55)	0.18	5.53	116,547	118,649	119,114	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים אג"ח ממשלת ישראל
(4.18)	6.88	15.55	58,105	59,135	82,000	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים מסלול מניות
(2.12)	3.41	10.35	419,923	430,281	494,894	מור מנורה מבטחים לבני עד 50
(1.86)	2.21	8.63	14,696	14,013	20,999	מור מנורה מבטחים לבני 50-60
(1.32)	1.75	7.78	19,321	20,123	20,816	מור מנורה מבטחים לבני 60 ומעלה
(4.01)	7.17	15.93	50,987	56,268	61,757	מור מנורה מבטחים מסלול מניות
(0.96)	1.92	7.22	988,162	1,000,217	1,048,374	מנורה מבטחים יותר מסלול ד'
(1.53)	2.84	8.78	484,961	492,667	543,283	מנורה מבטחים אמיר כללי
(1.72)	3.98	10.21	673,543	715,005	742,580	רשף לבני עד 50
(2.06)	2.62	8.98	10,821	11,180	12,392	רשף לבני 50-60
(1.67)	1.47	7.84	11,288	11,834	13,899	רשף לבני 60 ומעלה
(1.60)	3.80	10.07	1,357,650	1,447,716	1,451,101	הילה לבני עד 50
(1.63)	2.85	9.00	28,504	28,908	29,524	הילה לבני 50-60
(1.52)	1.58	7.70	44,831	47,119	53,217	הילה לבני 60 ומעלה
			10,320,304	10,588,173	11,537,034	יתרה לסוף תקופה

- השינוי במספר חשבונות העמיתים**

בתקופת הדוח חל גידול במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים), בשיעור של כ-1.0% לעומת קיטון של כ-2.9% בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון אשתקד נובע בעיקר מקיטון בעמיתים הלא פעילים וזאת בשל משיכות הכספים בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (משיכת כספים מקופת גמל) (סכומים נמוכים), תשע"ו-2016 (להלן - "תקנות משיכת כספים קטנים").
- השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים**

הנכסים ליום 30 בספטמבר, 2019 הסתכמו לסך של 11,537 מיליוני ש"ח לעומת 10,320 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018 גידול של כ-1,217 מיליון ש"ח (שיעור של כ-11.8%), השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסים בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-371 מיליוני ש"ח בתוספת רווחים, נטו, מהשקעות (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך כ-846 מיליוני ש"ח.
- השינוי בסך דמי הגמולים**

בתקופת הדוח גבו הקופות ממעסיקים וממבוטחים סך של כ-435 מיליון ש"ח לעומת כ-420 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-3.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול נבע מהפקדות של עמיתים מבוגרים שעושים שימוש בתיקון 190 לפקודת מס הכנסה.
- השינוי בסך העברות צבירה**

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקופות מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-752 מיליון ש"ח לעומת כ-749 מיליון ש"ח שהועברו לקופות בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-0.4% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירו הקופות לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-440 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-432 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-1.8% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-376 מיליון ש"ח לעומת כ-308 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-22.1% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה**

עודף ההכנסות על ההוצאות בתקופת הדוח הסתכם לרווח בסך של כ-846 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-246 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד והפסד של כ-171 מיליון ש"ח בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד וההפסד בשנה הקודמת מושפעים באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.
- השינוי בדמי הניהול**

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים (בחלק מהקופות גם מהפקדות) בסך של כ-45 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-43 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-5.1% מושפע בעיקר מגידול בנכסי הקופות מצד אחד לעומת ירידה בשיעור דמי הניהול כתוצאה מהתחרות בענף מהצד השני.

ג. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בקופות גמל אחרות (חלק מתחום קופות הגמל)

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2019	
אחוזים			אלפי ש"ח			
(0.85)	2.11	7.51	144,344	154,233	140,617	מבטחים מרכזית לפיצויים
(1.35)	2.97	8.91	46,811	40,525	46,120	מנורה מרכזית לפיצויים כללי
(0.04)	1.49	6.17	118,076	120,844	108,089	מנורה מרכזית לפיצויים עד 10% מניות
(0.53)	0.21	5.60	40,946	42,574	36,706	מנורה מרכזית לפיצויים ללא מניות
(0.87)	2.45	7.85	297,086	305,222	299,888	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית
(0.61)	0.17	5.57	416,547	416,583	443,330	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית מסלול ללא מניות
(1.04)	2.03	7.70	85,494	83,867	93,139	מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה
			1,149,304	1,163,848	1,167,889	יתרה לסוף תקופה

- השינוי במספר חשבונות העמיתים**
בתקופת הדוח לא חל שינוי מהותי במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) לעומת סוף שנה קודמת.

- השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים**
נכסי הקופות הסתכמו ליום 30 בספטמבר, 2019 לסך של כ-1,168 מיליוני ש"ח לעומת 1,149 מיליוני ש"ח לסוף שנת 2018.

- השינוי בסך דמי הגמולים**
בתקופת הדוח גבו הקופות בתחום סך של כ-54 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. לחלק מהקופות לא ניתן להפקיד כספים, השינוי נובע משינוי בהפקדות בקופת מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית ובקופת מבטחים קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה.

• **השינוי בסך העברות צבירה**

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקופות בתחום מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-8 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-20 מיליון ש"ח שהועברו לקופות בתחום בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-63.2% בתקופה הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. לחלק מהקופות לא ניתן להעביר כספים מקופות אחרות. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, העבירו הקופות בתחום לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-56 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-77.5% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• **השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-59 מיליון ש"ח לעומת כ-50 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-16.9% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

• **השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה**

עודף ההכנסות על ההוצאות בתקופת הדוח הסתכם לרווח בסך של כ-72 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-19 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד והפסד של כ-14 מיליון ש"ח בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד וההפסד בשנה הקודמת מושפעים באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.

• **השינוי בדמי הניהול**

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים בסך של כ-4.5 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

ד. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום השתלמות

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	2019	ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2018	2019	
אחוזים			אלפי ש"ח			
(1.12)	2.86	8.49	5,079,314	4,912,169	6,396,579	מנורה מבטחים השתלמות מסלול כללי
(0.53)	1.12	6.71	80,143	82,912	82,662	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח קונצרני
0.11	0.12	0.32	62,523	56,126	57,239	מנורה מבטחים השתלמות שקלי לטווח קצר
(0.36)	1.33	6.18	1,890,733	1,907,521	1,974,045	מנורה מבטחים השתלמות אג"ח עד 10% מניות
(3.90)	7.04	15.68	104,411	104,906	152,463	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות
(0.69)	0.06	5.48	355,746	358,254	373,823	מנורה מבטחים השתלמות מסלול אג"ח ממשלת ישראל
(2.41)	2.92	10.30	1,489	1,336	2,725	מנורה מבטחים השתלמות מסלול לטווח ארוך
(2.82)	7.40	9.58	53,626	57,052	64,682	מנורה מבטחים השתלמות מסלול מניות חו"ל
(1.09)	1.57	7.14	126,868	124,587	171,710	מנורה מבטחים השתלמות אג"ח עד 20% מניות
(2.01)	2.50	8.68	15,535	15,625	19,169	מנורה מבטחים השתלמות פאסיבי - כללי
(1.13)	1.18	8.05	4,575	3,437	7,490	מנורה מבטחים השתלמות פאסיבי - מדדי אג"ח עד 15% במדדי מניות
			7,774,963	7,623,925	9,302,587	יתרה לסוף תקופה

- השינוי במספר חשבונות העמיתים**

בתקופת הדוח חל גידול במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-11.9%, לעומת גידול של כ-16.7% בתקופה המקבילה אשתקד. החברה משקיעה משאבים רבים בכדי להגדיל את מספר העמיתים בתחום זה, הירידה בשיעור הגידול למול שיעור הגידול אשתקד נובעת מהתחרות בתחום קרנות ההשתלמות.
- השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים**

נכסי קרן ההשתלמות ליום 30 בספטמבר, 2019 הסתכמו לסך של 9,303 מיליוני ש"ח לעומת 7,775 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018; גידול בשיעור של כ-19.6%. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסים בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית חיובית, נטו, בסך של כ-934 מיליוני ש"ח בתוספת רווחים, נטו, מהשקעות הקרן (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-594 מיליוני ש"ח.
- השינוי בסך דמי הגמולים**

בתקופת הדוח גבתה קרן ההשתלמות מעמיתים סך של כ-1,216 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-1,033 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול, בשיעור של כ-17.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בסך העברות צבירה**

ניוד נכנס - בתקופת הדוח הסתכמו העברות צבירה לקרן ההשתלמות מגופים מוסדיים אחרים בסך של כ-617 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-618 מיליון ש"ח שהועברו לקרנות ההשתלמות בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-0.3% בתקופה הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ניוד יוצא - בתקופת הדוח, הועברו לגופים מוסדיים אחרים סך של כ-373 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-316 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-18.3% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-526 מיליון ש"ח לעומת כ-416 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-26.4% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בעודף הכנסות על הוצאות לתקופה**

עודף ההכנסות על ההוצאות בתקופה הדוח הסתכם לרווח בסך של כ-594 מיליון ש"ח לעומת רווח בסך של כ-135 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד והפסד של כ-135 מיליון ש"ח בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד וההפסד בשנה הקודמת מושפעים באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.
- השינוי בדמי הניהול**

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים בסך של כ-40 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-34 בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בתקופת הדוח בשיעור של כ-19.6% לעומת התקופה המקבילה אשתקד, מושפע מצד אחד מהגידול בנכסי הקרנות ומצד שני מירידה בשיעורי דמי הניהול.

ה. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

• להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018:

יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה/תיק
ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019	
אלפי ש"ח			
524,918	522,861	522,739	מנורה מבטחים יותר מסלול א'
68,896	68,038	68,503	מנורה מבטחים יותר מסלול ב'
3,720,703	3,711,965	3,754,673	מנורה מבטחים יותר מסלול ג'
95,191	93,837	98,301	מנורה מבטחים אמיר מדד ידוע
359,310	354,880	344,332	מנורה מבטחים אמיר מדד בגין
4,769,018	4,751,581	4,788,548	יתרה לסוף תקופה

השינוי במספר חשבונות העמיתים

• בתקופת הדוח חל קיטון במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-2.9% לעומת קיטון בשיעור של כ-7.6% בתקופה המקבילה אשתקד. המסלולים מבטיחי התשואה סגורים להצטרפות עמיתים חדשים, ולא ניתן להעביר אליהם צבירה מגופים מוסדיים אחרים. בעת פטירה של עמית, עוברים נכסיו באופן אוטומטי למסלול שאינו מבטיח תשואה באותה קופה - אשר מהווה חלק מתחום הגמל. עמית רשאי להפקיד למסלול מבטיח התשואה עד הגיעו לגיל הפרישה הנקוב בתקנון הקופה. עיקר הקיטון במספר חשבונות העמיתים הפעילים נובע מפטירה או מהגעה לגיל הפרישה הנקוב בתקנון ועיקר הקיטון במספר חשבונות הלא פעילים נובע מפטירת עמיתים.

השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים

• נכסי מסלולי קופות גמל מבטיחי התשואה נטו ליום 30 בספטמבר, 2019 הסתכמו לסך של כ-4,789 מיליוני ש"ח לעומת כ-4,769 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018; גידול בשיעור של כ-0.4%. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסי המסלולים בתקופת הדוח הינם - צבירה כספית שלילית, נטו, בסך של כ-169 מיליוני ש"ח בתוספת רווחים נטו מהשקעות הקופות (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-189 מיליוני ש"ח. כאמור, בעת פטירת העמית עוברים נכסיו באופן אוטומטי למסלול שאינו מבטיח תשואה באותה הקופה - אשר מהווה חלק מקופות הגמל לחסכון ואישיות לפיצויים.

השינוי בסך דמי הגמולים

• בתקופת הדוח גבו מסלולי קופות הגמל מבטיחי התשואה מעמיתים סך של כ-6 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. קיטון בשיעור של כ-12.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בדמי הגמולים נובע מכך שהמסלולים סגורים להצטרפות עמיתים חדשים, מספר העמיתים המפקידים במסלולים יורד לאורך השנים, הן בשל הגיעם לגיל הפרישה הנקוב בתקנון והן בשל פטירתם.

- השינוי בסך העברות צבירה**

העברות צבירה ממסלולים מבטיחי תשואה - בתקופת הדוח הועברו מהמסלולים מבטיחי תשואה סך של כ-133 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-130 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-2.7% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. לא ניתן להעביר למסלולים מבטיחי התשואה צבירות קיימות. ההעברות היוצאות מתבצעות בעיקר בגין כספים של עמיתים שנפטרו - הכספים מועברים למסלולים שאינם מבטיחי תשואה באותה הקופה - שמהווים חלק מקופות הגמל לחסכון ואישיות לפיצויים.
- השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-42 מיליון ש"ח לעומת כ-38 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של כ-12.2% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בעודף הכנסות על הוצאות לתקופה**

בתקופת הדוח הסתכם עודף ההכנסות על ההוצאות לסך של כ-189 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-214 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ושל כ-274 מיליון ש"ח בשנת 2018.

ו. ניתוחים והסברים של התפתחויות ושינויים בתחום קופות גמל להשקעה

- להלן פרטים על היקף הנכסים בכל מסלול השקעה לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-2018 וליום 31 בדצמבר, 2018 ושיעורי התשואה הנומינלית ברוטו בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018:

תשואה נומינלית ברוטו			יתרת נכסים נטו			מסלול השקעה
ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר		ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר		
	2018	2019		2018	2019	
	אחוזים		אלפי ש"ח			
(1.83)	2.34	8.66	387,295	325,417	572,035	מנורה מבטחים חסכון טופ כללי
(0.47)	0.32	5.28	17,996	15,275	24,314	מנורה מבטחים חסכון טופ אג"ח
(4.38)	6.39	10.56	43,134	33,780	69,690	מנורה מבטחים חסכון טופ פאסיבי - מדדי מניות
(1.55)	1.80	8.48	28,689	24,841	40,416	מנורה מבטחים חסכון טופ פאסיבי - מדדי אג"ח עד 25% במדדי מניות
0.06	0.09	0.29	5,593	4,246	4,445	מנורה מבטחים חסכון טופ שיקלי טווח קצר
(1.84)	2.63	7.21	10,115	8,510	15,528	מנורה מבטחים חסכון טופ מסלול הלכה
(0.93)	0.77	6.20	138,186	121,139	209,084	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד מסלול סיכון מועט
(1.69)	2.19	8.44	39,978	36,268	59,558	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד מסלול סיכון בינוני
(3.82)	7.21	15.95	27,405	26,673	43,468	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד מסלול סיכון מוגבר
(1.93)	2.68	7.75	28,354	25,750	42,613	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד מסלול הלכה
			726,745	621,899	1,081,151	סה"כ

- השינוי במספר חשבונות העמיתים**

בתקופת הדוח חל גידול במספר חשבונות העמיתים (פעילים ולא פעילים) בשיעור של כ-13.4% לעומת גידול בשיעור של כ-17.3% בתקופה המקבילה אשתקד.
- השינוי בהיקף הנכסים המנוהלים**

נכסי הקופות ליום 30 בספטמבר, 2019 הסתכמו לסך של כ-1,081 מיליוני ש"ח לעומת כ-727 מיליוני ש"ח בסוף שנת 2018; גידול בשיעור של כ-48.8%. השינויים העיקריים אשר השפיעו על הגידול בנכסים בתקופת הדוח הינם - צבירה חיובית, נטו בסך של כ-288 מיליוני ש"ח, בתוספת רווחים, נטו, מהשקעות הקרן (לאחר תשלום דמי ניהול) בסך של כ-66 מיליוני ש"ח.
- השינוי בסך דמי הגמולים**

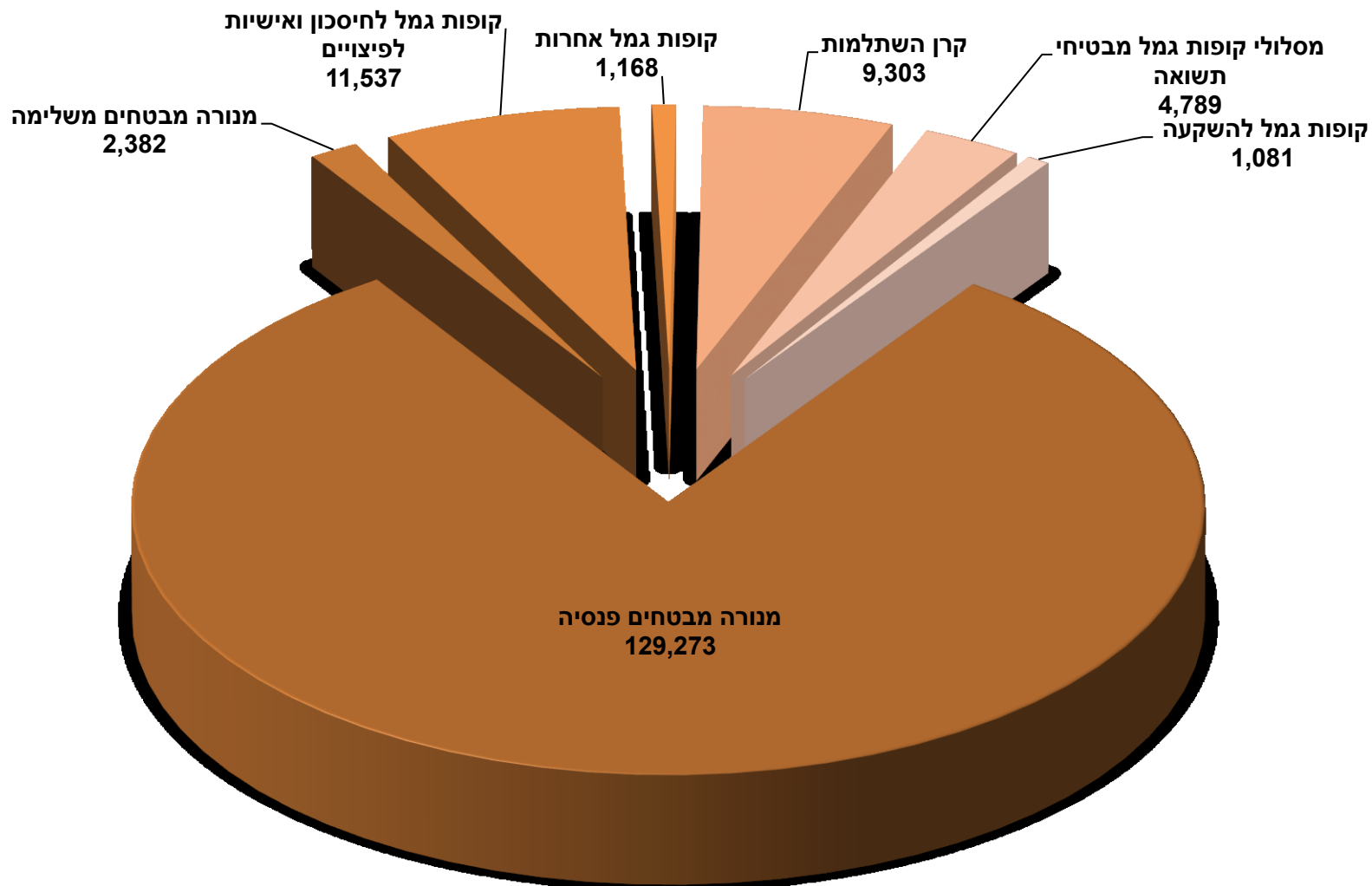
בתקופת הדוח גבו הקופות מעמיתים סך של כ-361 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-288 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול, בשיעור של כ-25.4% בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד, שנובע מצירוף עמיתים חדשים לקופות.
- השינוי בסך פדיונות העמיתים**

בתקופת הדוח הסתכמו פדיונות העמיתים לסך של כ-73 מיליון ש"ח לעומת כ-27 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהגידול בהיקף הנכסים המנוהלים.
- השינוי בעודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה**

עודף ההכנסות על ההוצאות בתקופה הדוח הסתכם לרווח בסך של כ-66 מיליון ש"ח לעומת עודף בסך של כ-11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד והפסד בסך של כ-18 מיליון ש"ח בשנת 2018. הרווח בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד וההפסד בשנה הקודמת מושפעים באופן ישיר מפעילות שוק ההון בתקופות האמורות. לתיאור פעילות ההשקעות ראה פרק ההתפתחויות הכלכליות במשק להלן.
- השינוי בדמי הניהול**

בתקופת הדוח נגבו מהעמיתים דמי ניהול מנכסים ומהפקדות בסך של כ-3 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מהגידול בהיקף הנכסים המנוהלים. בקופת הגמל להשקעה לחיסכון ארוך טווח לילד דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. החל מחודש יוני, 2018 דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.

היקף נכסים מנוהלים - כ-159,533 מיליון ש"ח

החברה המנהלת

החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה - המנוהלות בתחום הפנסיה.
 2. ניהול קופות גמל - המנוהלות בתחום הגמל ובתחום השתלמות.
 3. ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה - המנוהלים בתחום מסלולי קופות מבטיחי התשואה.
- ביצועי המגזרים, רווח והפסד מגזרי, מוערכים בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחסים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

המצב הכספי ותוצאות הפעולות

א. הכנסות מדמי ניהול והחזר דמי ניהול
להלן פירוט דמי הניהול שנגבו על ידי החברה:

מגזר קרנות פנסיה:

ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר	
	2018	2019
	אלפי ש"ח	
693,221	508,529	552,279
(429,578)	(312,839)	(355,985)
546,065	403,740	457,529
(293,048)	(213,708)	(258,708)
516,660	385,722	395,115
15,919	11,257	14,410
(9,675)	(6,783)	(9,214)
17,977	13,118	16,257
(7,609)	(5,591)	(7,391)
16,612	12,001	14,062
533,272	397,723	409,177
(52,755)	(41,568)	(37,747)
480,517	356,155	371,430

מנורה מבטחים פנסיה:

הכנסות מדמי ניהול מדמי הגמולים שנגבו על ידי הקרן החזרי דמי ניהול מדמי הגמולים המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרן
הכנסות מדמי ניהול מסך נכסי הקרן בתיקי המבוטחים ובתיק השקעות לפנסיונרים
החזרי דמי ניהול מנכסי הקרן המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרן
סה"כ הכנסות מדמי ניהול ממנורה מבטחים פנסיה

מנורה מבטחים משלימה:

הכנסות מדמי ניהול מדמי הגמולים שנגבו על ידי הקרן החזרי דמי ניהול מדמי הגמולים המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרן
הכנסות מדמי ניהול מסך נכסי הקרן בתיק המבוטחים ובתיק השקעות לפנסיונרים
החזרי דמי ניהול מנכסי הקרן המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרן
סה"כ הכנסות דמי ניהול מדמי הגמולים

סה"כ הכנסות דמי ניהול מקרנות הפנסיה

תשלום עמלות לסוכנים וליועצים (לרבות שינויים בהוצאות רכישה נדחות) - מוצג בדוחות הכספיים במסגרת סעיף עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
סה"כ ההכנסות מדמי ניהול מקרנות הפנסיה, נטו לאחר החזרים והוצאות

החברה גבתה בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018 דמי ניהול בשיעורים שלהלן:

שיעור דמי ניהול בפועל			שיעור דמי ניהול סטטוטוריים		
ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019
אחוזים					
2.28	2.31	2.13	6.00	6.00	6.00
0.21	0.22	0.20	0.50	0.50	0.50
-	-	-	-	-	-
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
1.57	1.59	1.44	4.00	4.00	4.00
0.42	0.42	0.41	0.50	0.50	0.50
0.58	0.58	0.55	1.05	1.05	1.05

מנורה מבטחים פנסיה: *

מדמי הגמולים
 מנכסי הקרן בגין מבוטחים פעילים ומוקפאים
 מנכסי הקרן בגין פנסיונרים זכאים קיימים
 מנכסי הקרן בגין פנסיונרים
מנורה מבטחים משלימה:
 מדמי הגמולים
 מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו עד ליום 31 בדצמבר, 2005
 מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו החל מיום 1 בינואר, 2006

ההכנסות ברוטו מדמי ניהול בגין דמי הגמולים ששולמו בפועל מ"מנורה מבטחים פנסיה" גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-8.6% לנוכח הגידול בהיקף גביית דמי הגמולים בקרן. ההכנסות ברוטו מדמי ניהול מסך הנכסים של "מנורה מבטחים פנסיה" גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-13.3% לנוכח הגידול בהיקף הנכסים המנוהלים בקרן כפועל יוצא של הצבירה החיובית, נטו ומעודף הכנסות על הוצאות לתקופה. לנוכח התחרות בשוק החסכון לטווח ארוך, בכלל, ובשוק קרנות הפנסיה החדשות, בפרט, החברה החזירה חלק מדמי הניהול אותם היא גובה ממבוטחי קרנות הפנסיה. סכום ההחזרים הכולל בתקופת הדוח, כולל החזרים המיועדים להגדלת צבירת המבוטחים בקרנות הפנסיה, תשלום עמלות לסוכנים וליועצים והשינויים בהוצאות רכישה נדחות הסתכמו בכ-669,045 אלפי ש"ח, לעומת כ-580,489 אלפי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

* בנוסף, במקרה של פנסיה שסכומה החדשי נמוך מ-5% מהשכר הממוצע במשק, החברה גובה מסכום הפנסיה דמי ניהול בשיעור של 6% מההפרש בין פנסיית המינימום האמורה לבין הפנסיה המשתלמת כאמור.

מגזר הגמל:

החברה גבתה בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018 דמי ניהול בסכומים שלהלן:

ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר		
	2018	2019	
	אלפי ש"ח		
			הכנסות מדמי ניהול:
			דמי ניהול מצבירה:
37,255	28,228	30,109	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
1,636	1,208	1,359	מור מנורה מבטחים
6,543	4,937	5,038	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'
2,535	1,885	2,070	מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
2,653	2,110	2,104	רשף קופת גמל לתגמולים
3,049	2,316	2,322	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים
938	724	607	מבטחים מרכזית לפיצויים
1,218	923	863	מנורה מרכזית לפיצויים
2,241	1,687	1,774	מנורה מבטחים משתתפת פנסיה תקציבית
1,502	1,121	1,255	מבטחים - קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה
45,744	33,616	40,221	מנורה מבטחים השתלמות
1,981	1,349	2,682	מנורה מבטחים חסכון טופ
426	275	509	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד *
107,721	80,379	90,913	סה"כ הכנסות דמי ניהול מצבירה
			דמי ניהול מדמי הגמולים:
1,970	1,512	1,326	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
631	491	543	מור מנורה מבטחים
106	81	54	מנורה מבטחים יותר - מסלול ד'
66	51	63	מנורה גמל אמיר - מסלול כללי
40	26	65	מנורה מבטחים חסכון טופ
2,813	2,161	2,051	
110,534	82,540	92,964	סה"כ הכנסות דמי ניהול מקופות גמל

(* דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. החל מחודש יוני, 2018 דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.

ההכנסות מדמי ניהול מצבירה מקופות הגמל גדלו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-13.1%; ההכנסות מדמי ניהול בגין דמי הגמולים ששולמו מקופות הגמל קטנו בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד בשיעור של כ-5.1%. הגידול בהכנסות מדמי ניהול מצבירה נובע מהגידול בהיקף הנכסים המנוהל על ידי החברה שחל כתוצאה מצבירה חיובית נטו בקופות הגמל וכן מעודף הכנסות על הוצאות לתקופה ומנגד בירידה בשיעורי דמי הניהול כתוצאה מהתחרות בענף.

החברה גבתה בתקופות ינואר - ספטמבר 2019 ו-2018 ובשנת 2018 דמי ניהול בשיעורים שלהלן:

שיעור דמי ניהול בפועל			שיעור דמי ניהול סטטוטוריים			
ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	ינואר - דצמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2018	ינואר - ספטמבר 2019	
אחוזים						
0.59	0.62	0.60	1.05	1.05	1.05	דמי ניהול מצבירה:
0.33	0.33	0.33	1.05	1.05	1.05	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
0.67	0.68	0.64	1.05	1.05	1.05	מור מנורה מבטחים
0.55	0.56	0.53	1.05	1.05	1.05	מנורה מבטחים יותר- מסלול ד'
0.38	0.39	0.37	1.05	1.05	1.05	מנורה גמל אמיר- מסלול כללי
0.21	0.20	0.20	1.05	1.05	1.05	רשף קופת גמל לתגמולים
0.61	0.62	0.62	2.00	2.00	2.00	הילה קופת גמל לתגמולים ולפיצויים
0.59	0.59	0.58	2.00	2.00	2.00	מבטחים מרכזית לפיצויים
						מנורה מרכזית לפיצויים
0.32	0.32	0.32	2.00	2.00	2.00	מנורה מבטחים משתתפת בפנסיה תקציבית
1.80	1.82	1.83	2.00	2.00	2.00	מבטחים- קופת גמל למטרות חופשה, חגים והבראה
0.64	0.63	0.62	2.00	2.00	2.00	מנורה מבטחים השתלמות
0.56	0.55	0.57	1.05	1.05	1.05	מנורה מבטחים חסכון טופ
0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	0.23	מנורה מבטחים חסכון לכל ילד *
						דמי ניהול מדמי הגמולים:
0.57	0.60	0.45	4.00	4.00	4.00	מנורה מבטחים תגמולים ופיצויים
1.50	1.50	1.50	4.00	4.00	4.00	מור מנורה מבטחים
0.23	0.31	0.16	4.00	4.00	4.00	מנורה מבטחים יותר- מסלול ד'
0.12	0.12	0.27	4.00	4.00	4.00	מנורה גמל אמיר- מסלול כללי
0.01	0.01	0.02	4.00	4.00	4.00	מנורה מבטחים חסכון טופ

(* דמי הניהול משולמים על ידי המוסד לביטוח לאומי ואינם יורדים מכספי העמיתים. החל מחודש יוני, 2018 דמי הניהול בגין עמיתים שהגיעו לגיל 21 נגבים ישירות מהעמיתים.

ב. תוצאות החברה המנהלת

• רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הרווח מהשקעות, נטו והכנסות מימון הסתכם לסך של כ-210.0 מיליון ש"ח בתקופת הדוח לעומת רווח של כ-215.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הסעיף כולל את הרווח בגין איחוד מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה (לפרוט נוסף ראה פרק המתייחס לתוצאות מגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה לעיל).

• הוצאות

סך הוצאות החברה הסתכמו בתקופת הדוח לסך של כ-538.2 מיליון ש"ח, לעומת כ-558.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד; קיטון של כ-20.2 מיליון ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים בהיקף ההוצאות בין התקופה לתקופה המקבילה אשתקד הינם כדלהלן: קיטון בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה בסך של כ-0.7 מיליון ש"ח ובהוצאות הנהלה וכלליות של החברה בסך של כ-0.2 מיליון ש"ח ובהוצאות אחרות בסך של כ-0.2 מיליון ש"ח, לעומת גידול בהוצאות מימון בסך של כ-6.0 מיליון ש"ח ובנוסף קיטון ברווחים שנזקפו לעמיתים במסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה בסך של כ-25.1 מיליון ש"ח.

• רווח לפני מס

הרווח לפני מס של החברה הסתכם בתקופת הדוח לסך של כ-178.0 מיליון ש"ח, לעומת רווח לפני מס בסך של כ-141.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השינויים העיקריים המשפיעים על הגידול ברווח בתקופת הדוח ביחס לתקופה מקבילה אשתקד הינם כדלהלן: מגידול בהכנסות מדמי ניהול קרנות פנסיה, נטו בסך של כ-11.5 מיליון ש"ח; מעליה בהכנסות מדמי ניהול מקופות גמל ומקרנות ההשתלמות בסך של כ-10.4 מיליון ש"ח לעומת ירידה ברווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון בסך של כ-5.5 מיליון ש"ח (בעיקר מעליה ברווחי השקעות של מסלולים מבטיחי תשואה) ומנגד קיטון בהוצאות של כ-20.2 מיליון ש"ח (בעיקר רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה).

• הוצאות מס

החברה מוגדרת כ"מוסד כספי" לפי חוק מס ערך מוסף, ולכן על הכנסותיה חל מס חברות ומס רווח. שיעור מס החברות שחל בתקופת הדוח הינו 23.0%.

• רווח נקי

הרווח הנקי של החברה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-115.1 מיליון ש"ח לעומת סך של כ-93.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ג. תוצאות מגזר ניהול קרנות הפנסיה

הרווח לפני מסים על ההכנסה ממגזר ניהול קרנות הפנסיה לתקופת הדוח הסתכם בכ-148.9 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ-133.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול של כ-11.5 מיליון ש"ח בהכנסות מדמי ניהול וכן מגידול בסך של כ-3.7 מיליון ש"ח ברווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון ומקיטון בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ-3.3 מיליון ש"ח וכן מקיטון בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ-2.0 מיליון ש"ח, ומנגד, מעליה בהוצאות מימון בסך של כ-5.4 מיליון ש"ח, ביתר הסעיפים לא חל שינוי מהותי.

ד. תוצאות מגזר ניהול קופות גמל

הרווח לפני מסים על ההכנסה ממגזר ניהול קופות גמל (ללא מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה) לתקופת הדוח הסתכם בכ-19.0 מיליון ש"ח, לעומת רווח של כ-12.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד נובע מגידול של כ-10.4 מיליון ש"ח בהכנסות מדמי ניהול וכן גידול של כ-1.3 ברווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון, ומנגד, מגידול בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה בסך של כ-2.6 מיליון ש"ח וגידול של בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ-1.6 מיליון ש"ח וכן גידול של כ-0.7 מיליון ש"ח בהוצאות המימון לעומת ירידה של כ-0.2 מיליון ש"ח בהוצאות אחרות.

ה. תוצאות מגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

הרווח לפני מסים על ההכנסה ממגזר ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה בתקופת הדוח הסתכם בכ-10.1 מיליון ש"ח, לעומת הפסד של כ-4.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסה מהמסלולים מבטיחי התשואה מחושבת כפער שבין תשואה המובטחת לעמיתי המסלולים לבין התשואה בפועל. חלק מנכסי המסלולים מבטיחי התשואה צמודים למדד בסיס, וכאשר המדד בפועל נמוך ממדד הבסיס, שווי הנכס אינו מתעדכן בהתאם. זכויות העמיתים ממודדות ממועד הפקדת הכספים. לאור העובדה שמדד הבסיס של נכסי מסלולי מבטיחי התשואה שונה באופן משמעותי ממועדי ההפקדות למסלולים, עשוי להיווצר פער שבשנים מסוימות יניב לחברה המנהלת רווח ובשנים אחרות הפסד. סך ההשפעה של המדד בתקופת הדוח הינה הפסד בסך של כ-0.2 מיליון ש"ח. לפירוט נוסף ראה באור 9 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

ו. הון עצמי

החברה משקיעה את עודפי המזומנים השוטפים שלה בעיקר בנכסי חוב סחירים לטווח בינוני, בכפוף למצב שוק ההון ולצרכי תזרים המזומנים שלה. נכון ליום 30 בספטמבר, 2019 הסתכם ההון העצמי הרשום בדוחות הכספיים של החברה לסך של כ-453 מיליון ש"ח.

על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 ההון העצמי המזערי הנדרש מחברה מנהלת בתאריך הדוח יהיה לפחות הסכום המצרפי של: (א) 0.1% מהנכסים המנוהלים עד לתקרת נכסים מנוהלים של 15 מיליארד ש"ח; (ב) 0.05% מהנכסים המנוהלים מעל לתקרה האמורה בפסקה (א) ו-(ג) 25% מההוצאות השנתיות של החברה כפי שהוגדרו בתקנות האמורות, אך לא פחות מ-10 מיליון ש"ח.

נכון לימים 30 בספטמבר, 2019 ו-31 בדצמבר, 2018 החברה עמדה בתנאי הנדרש, כאשר דרישת ההון המזערי הסתכמה בסך של 190,246 אלפי ש"ח ו-181,109 אלפי ש"ח, בהתאמה, בשעה שהונה העצמי

של החברה באותה העת הסתכם ב-453,485 אלפי ש"ח ו-392,358 אלפי ש"ח, בהתאמה. להרחבה, ראה באור 7 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים. ביום 26 במאי, 2019 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 50 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 27 במאי, 2019. לאחר תאריך הדיווח, ביום 24 בנובמבר, 2019 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 20 מיליון ש"ח. הדיבידנד ישולם ביום 25 בנובמבר, 2019.

ז. התחייבויות תלויות

לפירוט אודות בקשות לאישור תובענות כייצוגיות שהוגשו כנגד החברה - ראה באור 8 בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

בקורות ונהלים לגבי גילוי ובקרה פנימית על דיווח כספי

הוראות סעיף 302 ל"חוק Sarbanes-Oxley" שנחקק בארצות-הברית והמיושמות בהתאם להוראות הממונה, קובעות כי המנכ"ל ומנהל הכספים, יחתמו כל אחד בנפרד על הצהרה בנושא בקורות ונהלים לגבי הגילוי. לצורך קיום ההליך הנדרש על פי ההנחיות האמורות, ביצעה החברה, בין היתר, בחינה של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי וקיום דיונים בהשתתפות הגורמים השותפים להכנת הדוחות הכספיים.

בקורות ונהלים לגבי הגילוי:

הנהלת החברה, בשיתוף עם המנכ"ל ומנהל הכספים של החברה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומנהל הכספים הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהחברה המנהלת נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בקרה פנימית על דיווח כספי:

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על הדיווח הכספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על הדיווח הכספי.

פירוט ההתפתחויות הכלכליות במשק בתקופת הדוח

תיאור הסביבה העסקית

שווקי ההון - התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

פעילות הקבוצה, שעיקרה בתחום הפיננסי, מושפעת מרמת הפעילות הכלכלית במשק בכלל ובשוק ההון בפרט, וכן מהשפעות מאקרו כלכליות עולמיות כמפורט להלן.

סביבה כללית והשפעת גורמים חיצוניים על פעילות התאגיד

מרבית האינדיקטורים לפעילות המשק שפורסמו בחודשים האחרונים תומכים בהערכה שהמשק המשיך לצמוח בקצב נאה בתשעת החודשים הראשונים של 2019. גם נתוני שוק העבודה מעידים כי המשק מצוי בסביבת תעסוקה מלאה: שיעור האבטלה ירד לשפל היסטורי, שיעור התעסוקה התייצב ברמת שיא ונמשכת עליית השכר, בהובלת המגזר העסקי. יצוין, שעל פי תחזית בנק ישראל, התוצר צפוי לצמוח בשנת 2019 בכ- 3.1%, קצב נמוך מעט בהשוואה לתחזית הקודמת, וב- 2020 הוא צפוי לצמוח ב- 3.0%.

ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בחודש ספטמבר, 2019 עלו המחירים בשיעור של כ- 0.3%, מתחת ליעד האינפלציה, כאשר אינפלציית הליבה (המדד ללא אנרגיה, פירות וירקות והתערבות ממשלתית) עלתה בשיעור של כ- 0.7%. ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף חודש ספטמבר, 2019 עלו מחירי הדירות (שאינם חלק ממדד המחירים לצרכן) בכ- 1.3%. מספר העסקאות המשיך לגדול, בפרט בקרב הרוכשים דירה לראשונה, לצד הירידה המתמשכת בהשקעה בבנייה למגורים. היקף המשכנתאות ממשיך להתרחב, וריבית המשכנתאות ירדה.

הגירעון התקציבי המצטבר ב- 12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף חודש ספטמבר, 2019 הגיע ל- 3.3% תוצר, מעל היעד של 2.9%, בעיקר בגלל גידול בהוצאות הממשלה. ההחלטה על הקדמת הבחירות, ואי הוודאות לגבי הצעדים בהם תנקוט הממשלה לאחר הבחירות כדי לצמצם את הגירעון, מגדילים את אי הוודאות לגבי ההתפתחויות בכלכלה המקומית.

תמונת המאקרו של הכלכלה העולמית ממשיכה להצביע על התמתנות בקצב הצמיחה ובאינפלציה. הסיכונים העיקריים הנשקפים הם האפשרות להחרפה ב"מלחמת הסחר" (למרות ההתקדמות במגעים בין ארה"ב לסין), הסיכון הפוליטי באירופה והחשש שבריטניה תפרוש מהאיחוד האירופי ללא הסדר, הסיכון הפוליטי במפרץ הפרסי והחשש להאטה בסין. ההאטה בסחר העולמי נמשכת ובניגוד למגמה בשנים האחרונות, קצב הגידול בסחר צפוי להיות נמוך מקצב הגידול בתמ"ג העולמי כאשר במקביל קיים צפי לחידוש תהליך ההרחבה המוניטרית של הבנקים המרכזיים העיקריים.

בארה"ב, ה-FED הוריד שוב את הריבית ב-0.25 נקודות אחוז, וההערכות בשווקים הן שהריבית עשויה להוסיף לרדת השנה בשל התגברות הסיכונים והירידה בציפיות לאינפלציה.

באירופה התמונה הכללית מצביעה עדיין על חולשה, והייצור התעשייתי מוסיף להתכווץ, ומעיב בעיקר על כלכלת גרמניה מוטת התעשייה. האינפלציה בגוש האירו נותרה נמוכה וה-ECB הפחית, כצפוי, את הריבית ב-0.1 נקודות אחוז, ונקט בצעדי הרחבה משמעותיים נוספים. בבריטניה נותרו הסיכונים גבוהים בהשפעת הברקזיט, ואי-הוודאות צפויה להכביד על הפעילות הכלכלית בחודשים הקרובים.

הצמיחה בסין הוסיפה להתמתן והשלכות מלחמת הסחר וההאטה בקצב הצמיחה הביאו את הממשל להמשיך בצעדי הרחבה מוניטרית.

באמצע חודש ספטמבר, עלה מחיר הנפט בחדות לאחר הפגיעה במתקן הנפט הסעודי, אך לאחר מכן ירד חזרה לסביבה שאפיינה אותו לאורך הרבעון השלישי.

שוקי האג"ח והמניות

לאחר ירידות חדות שנרשמו במדדי המניות העולמיים ברבעון הרביעי של שנת 2018, נרשמו עליות חדות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. מדד MSCI World עלה בשיעור של כ- 15.7% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, עלה מדד ת"א 35 בשיעור של כ- 9.4%, ומדד ת"א 90 עלה בכ- 27.2%. בלטו לחיוב במיוחד מדד ת"א נדל"ן שעלה בכ- 55.3% ומדד ת"א פיננסים שעלה בכ- 20.5%. מדדי המניות האמריקאים העיקריים (הדאו ג'ונס, הנאסד"ק וה-S&P 500) עלו בשיעורים חדים של 15-22%. מדד הפוטסי האנגלי עלה בשיעור של כ- 10.1%, מדד הדאקס הגרמני עלה בכ- 17.7% ומדד הקאק הצרפתי עלה בכ- 20.0%. מדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בשיעור של כ- 9.1%, ומדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בשיעור של כ- 10.2%. מדד התל בונד 20 עלה בשיעור של כ- 8.3%, ומדד התל בונד 40 עלה בשיעור של כ- 6.5%.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2019, יוסף שערן היציג של השקל מול הדולר בשיעור משמעותי של כ- 7.1%, כאשר מול האירו יוסף השקל בשיעור של כ- 11.3. יתרות המט"ח של בנק ישראל הסתכמו בסוף חודש ספטמבר, 2019 בכ- 119.5 מיליארד דולר.

רמת-גן, 24 בנובמבר, 2019

גיא קריגר
מנכ"ל

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

פרק ב': דוחות כספיים

הצהרה (certification)

אני, גיא קריגר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ** (להלן - "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיא קריגר
מנכ"ל

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **רון קלמי**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ** (להלן - "החברה המנהלת") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה המנהלת למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של החברה המנהלת; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה המנהלת, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של החברה המנהלת והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון קלמי

משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
4	דוחות מאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר
5-7	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
8-9	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
10-26	באורים לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים
27	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד
28-34	נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הנפרדים של החברה ("סולר")

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2019 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח או הפסד ורווח כולל אחר, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות ולדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 8 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
43,673	44,904	40,406
275,866	269,092	296,111
-	-	156,136
11,165	8,094	14,175
-	997	-
23,517	21,740	27,878
248,003	225,600	335,961
4,539,070	4,560,946	4,522,018
924	1,098	1,254
58,917	93,184	61,692
4,846,914	4,880,828	4,920,925
107,474	160,300	110,284
5,308,609	5,385,955	5,565,915
338	338	338
17,590	17,590	17,590
26,550	26,550	26,550
347,880	358,607	409,007
392,358	403,085	453,485
6,874	-	12,197
2,840	7,604	1,862
2,655	2,740	3,006
121,990	187,510	131,604
7,258	26,570	6,742
5,616	6,865	5,742
-	-	162,729
4,769,018	4,751,581	4,788,548
4,916,251	4,982,870	5,112,430
5,308,609	5,385,955	5,565,915
4,769,023	4,755,954	4,805,421

נכסים:

נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
הוצאות רכישה נדחות
נכסי זכות שימוש
רכוש קבוע
נכסי מסים שוטפים
חייבים ויתרות חובה

השקעות פיננסיות:

נכסי חוב סחירים
נכסי חוב שאינם סחירים
מניות
אחרות

סך כל ההשקעות הפיננסיות

מזומנים ושווי מזומנים

סך כל הנכסים

הון:

הון מניות
פרמיה על מניות
קרן הון אחרת
עודפים

סך כל ההון

התחייבויות:

התחייבויות בגין מסים שוטפים
התחייבויות בגין מסים נדחים
התחייבויות בשל הטבות לעובדים
זכאים ויתרות זכות
מנורה מבטחים ביטוח
התחייבויות פיננסיות
התחייבויות בגין חכירה
התחייבויות לעמיתי מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה

סך כל ההתחייבויות

סך כל ההון וההתחייבויות

סך כל הנכסים עבור מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

24 בנובמבר, 2019

רן קלמי
משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

גיא קריגר
מנכ"ל

ערן גריפל
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר 2018	ביום 30 בספטמבר 2019	ביום 30 בספטמבר 2018	ביום 30 בספטמבר 2019
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
533,272	138,496	139,585	397,723	409,177
110,534	28,419	32,028	82,540	92,964
268,890	69,655	25,081	215,486	209,986
5,501	1,375	1,375	4,125	4,125
918,197	237,945	198,069	699,874	716,252
152,911	38,995	35,502	114,212	113,474
298,387	75,760	74,998	225,489	225,339
393	157	2,889	468	6,510
6,993	1,406	1,325	4,218	3,975
273,590	63,924	21,913	214,031	188,914
732,274	180,242	136,627	558,418	538,212
185,923	57,703	61,442	141,456	178,040
63,786	19,774	22,695	48,478	62,900
122,137	37,929	38,747	92,978	115,140
278	8	(145)	107	(183)
95	4	(50)	38	(63)
183	4	(95)	69	(120)
122,320	37,933	38,652	93,047	115,020

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הוצאות אחרות
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל
מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

מסים על ההכנסה

רווח נקי

רווח (הפסד) כולל אחר:

רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכנית להטבה
מוגדרת

מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים
לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר

סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר

סך הכל רווח כולל

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
392,358	347,880	26,550	17,590	338	יתרה ליום 1 בינואר, 2019 (מבוקר) השפעה מצטברת כתוצאה מאימוץ לראשונה של IFRS 16 ליום 1 בינואר, 2019 (ראה באור 2)
(3,893)	(3,893)	-	-	-	יתרה ליום 1 בינואר 2019 (לאחר אימוץ לראשונה של IFRS 16)
388,465	343,987	26,550	17,590	338	רווח נקי
115,140	115,140	-	-	-	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(183)	(183)	-	-	-	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
(63)	(63)	-	-	-	סך הכל הפסד כולל אחר
(120)	(120)	-	-	-	סך הכל רווח כולל
115,020	115,020	-	-	-	דיבידנד לבעלי מניות החברה יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019 (בלתי מבוקר)
(50,000)	(50,000)	-	-	-	
453,485	409,007	26,550	17,590	338	
סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
360,038	315,560	26,550	17,590	338	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
92,978	92,978	-	-	-	רווח נקי
107	107	-	-	-	רווח כולל אחר: רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
38	38	-	-	-	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
69	69	-	-	-	סך הכל רווח כולל אחר
93,047	93,047	-	-	-	סך הכל רווח כולל
(50,000)	(50,000)	-	-	-	דיבידנד לבעלי מניות החברה יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018 (בלתי מבוקר)
403,085	358,607	26,550	17,590	338	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
414,833	370,355	26,550	17,590	338	<u>יתרה ליום 1 ביולי, 2019 (בלתי מבוקר)</u>
38,747	38,747	-	-	-	רווח נקי
(145)	(145)	-	-	-	הפסד כולל אחר: הפסד אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
(50)	(50)	-	-	-	הטבת מס המתייחסת לרכיבים של הפסד כולל אחר
(95)	(95)	-	-	-	סך הכל הפסד כולל אחר
38,652	38,652	-	-	-	סך הכל רווח כולל
453,485	409,007	26,550	17,590	338	<u>יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019 (בלתי מבוקר)</u>
סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
365,152	320,674	26,550	17,590	338	<u>יתרה ליום 1 ביולי, 2018 (בלתי מבוקר)</u>
37,929	37,929	-	-	-	רווח נקי
8	8	-	-	-	רווח כולל אחר: רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
4	4	-	-	-	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
4	4	-	-	-	סך הכל רווח כולל אחר
37,933	37,933	-	-	-	סך הכל רווח כולל
403,085	358,607	26,550	17,590	338	<u>יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018 (בלתי מבוקר)</u>

סה"כ	עודפים	קרן הון אחרת אלפי ש"ח	פרמיה על מניות	הון מניות	
360,038	315,560	26,550	17,590	338	יתרה ליום 1 בינואר, 2018 (מבוקר)
122,137	122,137	-	-	-	רווח נקי
					רווח כולל אחר:
					רווח אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
278	278	-	-	-	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
95	95	-	-	-	סך הכל רווח כולל אחר
183	183	-	-	-	סך הכל רווח כולל
122,320	122,320	-	-	-	דיבידנד לבעלי מניות החברה
(90,000)	(90,000)	-	-	-	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018 (מבוקר)
392,358	347,880	26,550	17,590	338	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
31 בדצמבר				
2018	2018	2019	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
	325,872	40,297	266,033	237,855
	97,992	4,297	266,033	237,855
	(5,738)	(1,089)	(2,162)	(5,529)
	(1,248)	(161)	(961)	(1,164)
	(26,831)	5,698	(1,451)	6,568
	(33,817)	4,448	(4,574)	(125)
	(90,000)	-	(50,000)	(50,000)
	(202,511)	(62,196)	(160,389)	(169,384)
	-	(5,100)	-	(15,536)
	(1,300)	-	-	-
	(293,811)	(67,296)	(210,389)	(234,920)
	(1,756)	(22,551)	51,070	2,810
	109,230	132,835	109,230	107,474
	107,474	110,284	160,300	110,284

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

נספח א'

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

רכישת רכוש קבוע
רכישת נכסים בלתי מוחשיים
מכירת (רכישת) ניירות ערך הנמדדים
בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו
מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו
לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

דיבידנדים ששולמו לבעלי מניות החברה
משיכות של עמיתי מסלולי קופות הגמל
מבטיחי התשואה, נטו
פרעון התחייבויות בגין חכירה
פרעון התחייבות פיננסית

מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון

עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת

התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף

התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
31 בדצמבר				
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			

122,137	37,929	38,747	92,978	115,140
2,007	518	638	1,502	2,519
6,101	1,549	1,493	4,583	4,431
-	-	4,196	-	12,677
108	986	(2,938)	(3,890)	(14,403)
(270,667)	(69,189)	(21,764)	(211,079)	(189,423)
145	(59)	(95)	(23)	(271)
1,700	(1,380)	(486)	(277)	(5,785)
144	20	70	58	168
(23,508)	(5,162)	(7,881)	(16,734)	(20,245)
63,786	19,774	22,695	48,478	62,900
(755)	(3)	1,356	23	1,928
201	(2)	42	150	126
-	-	1,173	-	3,537
273,590	63,924	21,913	214,031	188,914
52,852	10,976	20,412	36,822	47,073
(1,725)	(2,114)	(3,622)	52	(4,361)
(5,897)	2,883	(14,220)	13,415	(516)
(8,059)	56,657	(2,683)	57,461	9,614
(15,681)	57,426	(20,525)	70,928	4,737
229,415	9,990	18,409	115,951	125,602
(26)	-	(644)	(26)	(1,289)
1,265	46	2,653	1,212	3,805
-	-	-	-	16
(64,090)	(18,375)	(18,755)	(51,832)	(57,229)
166,564	(8,339)	1,663	65,305	70,905
325,872	97,992	40,297	266,033	237,855
-	-	-	-	16,021

נספח א' - תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי	
פחת רכוש קבוע	
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים	
הפחתת נכסי זכות שימוש	
הפסדים (רווחים) נטו מהשקעות פיננסיות:	
נכסי חוב סחירים	
נכסי חוב שאינם סחירים	
מניות	
אחרות	
שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים	
שינוי בהוצאות רכישה נדחות	
מסים על ההכנסה	
הוצאות (הכנסות) מימון, נטו	
שערוך התחייבות בגין רכישת פעילות	
הוצאות מימון בגין חכירה	
רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה	
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים:	
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה	
עלייה (ירידה) ביתרת מנורה מבטחים ביטוח	
עלייה (ירידה) בזכאים ויתרות זכות	
מזומנים שהתקבלו ושולמו במהלך התקופה:	
ריבית שהתקבלה	
ריבית ששולמה	
דיבידנד שהתקבל	
מסים שהתקבלו	
מסים ששולמו	
מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת	
<u>נספח ב' - פעילויות מהותיות שלא במזומן</u>	
הכרה בנכס זכות שימוש כנגד התחייבויות בגין חכירה	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים מאוחדים.

באור 1: - כללי

א. כללי

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - "החברה"), הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. החברה פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, והינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - "דוחות כספיים ביניים מאוחדים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים").

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, כפי שאומץ על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון ובהתאם להנחיות לדרישות הגילוי שנקבעו על ידו. בעריכת תמצית הדוחות הכספיים בהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), נדרשת הנהלת החברה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. שיקול הדעת של הנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של החברה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים. המדיניות החשבונאית אשר יושמה בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקבית לזו שיושמה בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים, למעט תקנים חדשים שנכנסו לתוקף ביום 1 בינואר, 2019 כמפורט להלן:

יישום לראשונה של IFRS 16 - חכירות

בחודש ינואר, 2016 פורסם על ידי ה-IASB תקן דיווח כספי בינלאומי 16 - חכירות (להלן - "התקן"). התקן מחליף את תקן חשבונאות בינלאומי 17 (להלן - "התקן הישן"), את פרשנות מספר 4 של הוועדה לפרשנויות ואת פרשנות מספר 15 של הוועדה המתמדת לפרשנויות. בהתאם לתקן, חכירה מוגדרת כחוזה, או חלק מחוזה, אשר מעביר בתמורה לתשלום את זכות השימוש בנכס לתקופת זמן.

להלן עיקר השפעות התקן:

- התקן דורש מחוכרים להכיר בכל החכירות בדוח על המצב הכספי (פרט לחריגים מסוימים, ראה להלן). חוכרים יכירו בהתחייבות בגין תשלומי החכירה ומנגד יכירו בנכס זכות שימוש, באופן דומה לטיפול החשבונאי בחכירה מימונית בהתאם לתקן שבוטל- IAS 17 חכירות. כמו כן, החוכרים יכירו בהוצאות ריבית ובהוצאות פחת בנפרד.
- תשלומי חכירה משתנים שאינם תלויים במדד או בריבית אשר מבוססים על ביצוע או שימוש יוכרו כהוצאה מצד החוכרים או כהכנסה מצד המחכירים במועד היווצרותם.
- במקרה של שינוי בתשלומי חכירה משתנים הצמודים למדד, על החוכר להעריך מחדש את ההתחייבות בגין החכירה כאשר השפעת השינוי תיזקף לנכס זכות-השימוש.
- התקן כולל שני חריגים שבהם החוכרים רשאים לטפל בחכירות בהתאם לטיפול החשבונאי הקיים בהתייחס לחכירות תפעוליות, וזאת במקרה של חכירות נכסים בעלי ערך כספי נמוך או במקרה של חכירות לתקופה של עד שנה.
- הטיפול החשבונאי מצד המחכיר נותר ללא שינוי מהותי לעומת התקן הישן, קרי, סיווג כחכירה מימונית או כחכירה תפעולית.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים (המשך)

יישום לראשונה של IFRS 16 - חכירות (המשך)

התקן מיושם לראשונה בדוחות כספיים אלה. כמתאפשר על פי התקן בחרה החברה לאמץ את התקן לפי גישת יישום למפרע חלקי כאשר: יתרת נכסי זכות השימוש נמדדו כאילו התקן היה מיושם ממועד תחילת החכירה אך לצורך החישוב נעשה שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החוכר במועד היישום לראשונה.

בהתאם לגישה זו לא נדרשת הצגה מחדש של מספרי ההשוואה. יתרת ההתחייבות למועד יישום התקן לראשונה, מחושבת תוך שימוש בשיעור הריבית התוספתי של החברה הקיימת במועד יישום התקן לראשונה.

עיקר ההשפעה של יישום התקן לראשונה הינה בהתייחס לחוזי חכירה קיימים בהן החברה מהווה חוכר. על פי התקן, למעט חריגים, מכירה החברה בגין כל חוזה חכירה בה היא מהווה חוכר ביתרת התחייבות כנגד יתרת נכס זכות שימוש וזאת בשונה מהמדיניות שיושמה תחת הוראות התקן הישן לפיו בחוזי חכירה בהן לא הועברו באופן ממשי כל הסיכונים וההטבות הגלומים בבעלות על הנכס החכור, הוכרו תשלומי החכירה כהוצאה ברווח או הפסד בקו ישר על פני תקופת החכירה.

להלן נתונים המתייחסים ליישום לראשונה של התקן ליום 1 בינואר, 2019 בגין חוזי חכירה אשר בתוקף במועד היישום לראשונה:

כפי שמוצג בהתאם ל- IFRS 16	השינוי אלפי ש"ח	בהתאם למדיניות הקודמת	
			<u>ליום 1 בינואר, 2019</u>
152,153	152,153	-	נכסי זכות שימוש
(818)	2,022	(2,840)	מסים נדחים
158,068	(158,068)	-	התחייבויות בגין חכירה
(343,987)	3,893	(347,880)	עודפים

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים (המשך)

יישום לראשונה של IFRS 16 - חכירות (המשך)

החברה קבעה דירוג פנימי אינדקטיבי חיצוני לצורך קביעת שיעור הריבית הנומינלי המתאימה להיוון חוזי החכירה, זאת בהתאם לסיכון המימוני של החברה, בהתאם למח"מ חוזי החכירה וכן בהתאם למשתנים כלכליים אחרים שיעור הריבית התוספתי הממוצע המשוקלל ששימש להיוון תשלומי החכירה העתידיים בחישוב יתרת ההתחייבות בגין חכירה במועד היישום לראשונה של התקן הינו 3.0%.

IFRIC 23 - טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה

בחודש יוני, 2017 פרסם ה-IASB את IFRIC 23 - טיפול באי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה (להלן - הפרשנות). הפרשנות מבהירה את כללי ההכרה והמדדה של נכסים או התחייבויות בהתאם להוראות IAS 12 מסים על ההכנסה במצבים בהם קיימת אי-ודאות הקשורה למסים על ההכנסה. הפרשנות מתייחסת ומספקת הנחיות לבחינת קיבוץ מקרים של אי-ודאות המתייחסים למסים על הכנסה, בחינת התייחסות של רשויות המס, מדידת השלכות אי-הודאות הקשורה למסים על הכנסה על הדוחות הכספיים וכן טיפול בשינויים בעובדות ובנסיבות של אי-הודאות. הפרשנות מיושמת לראשונה בדוחות הכספיים אלו. החברה בחרה ליישם את הפרשנות בשיטת יישום למפרע מלא ללא תיקון מספרי השוואה וזקיפת ההשפעה המצטברת למועד היישום לראשונה ליתרת הפתיחה של יתרת הרווח. ליישום הפרשנות לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של החברה.

ב. מגזרי פעילות

מגזר פעילות הינו רכיב של החברה העונה על שלושת התנאים הבאים:

1. עוסק בפעילויות עסקיות שמהן הוא עשוי להניב הכנסות ובגין עשויות להתהוות לו הוצאות.
 2. תוצאותיו התפעוליות נסקרות באופן סדיר על ידי מקבל החלטות התפעוליות הראשי של החברה, על מנת לקבל החלטות לגבי משאבים שיוקצו לו ועל מנת להעריך את ביצועיו.
 3. קיים לגביו מידע כספי נפרד זמין.
- לפירוט הדיווח הכספי לפי מגזרים - ראה באור 4 להלן.

באור 3: - פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - המדד) ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע	%
---------------------------------	------------	---

		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:
		30 בספטמבר, 2019
(7.10)	0.50	
		30 בספטמבר, 2018
4.61	1.10	
		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
		30 בספטמבר, 2019
(2.36)	(0.69)	
		30 בספטמבר, 2018
(0.63)	0.20	
		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018
8.10	1.20	

באור 4: -

מגזרי פעילות

א. החברה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. ניהול קרנות פנסיה.
2. ניהול קופות גמל.
3. ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה.

ביצועי המגזרים, רווח והפסד מגזרי, מוערכים בהתבסס על רווח והפסד תפעולי כמוצג בדוחות הכספיים. תוצאות המגזר כוללות פרטים המיוחדים ישירות למגזר ופרטים אשר ניתן ליחסם באופן סביר.

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה		ניהול קרנות פנסיה
	גמל	ניהול קופות גמל	
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
409,177	-	-	409,177
92,964	-	92,964	-
209,986	202,939	1,747	5,300
4,125	-	4,125	-
<u>716,252</u>	<u>202,939</u>	<u>98,836</u>	<u>414,477</u>
113,474	-	28,773	84,701
225,339	3,881	46,262	175,196
6,510	-	836	5,674
3,975	-	3,975	-
<u>188,914</u>	<u>188,914</u>	-	-
<u>538,212</u>	<u>192,795</u>	<u>79,846</u>	<u>265,571</u>
178,040	10,144	18,990	148,906
(183)	-	(66)	(117)
<u>177,857</u>	<u>10,144</u>	<u>18,924</u>	<u>148,789</u>

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
 הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

הוצאות אחרות

רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר,
2018

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
397,723	-	-	397,723
82,540	-	82,540	-
215,486	213,431	495	1,560
4,125	-	4,125	-
699,874	213,431	87,160	399,283
114,212	-	26,180	88,032
225,489	3,678	44,640	177,171
468	-	150	318
4,218	-	4,218	-
214,031	214,031	-	-
558,418	217,709	75,188	265,521
141,456	(4,278)	11,972	133,762
107	-	25	82
141,563	(4,278)	11,997	133,844

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

הוצאות אחרות

רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל
מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

**סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מסים על
ההכנסה**

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
139,585	-	-	139,585
32,028	-	32,028	-
25,081	24,305	242	534
1,375	-	1,375	-
198,069	24,305	33,645	140,119
35,502	-	10,021	25,481
74,998	1,069	15,242	58,687
2,889	-	274	2,615
1,325	-	1,325	-
21,913	21,913	-	-
136,627	22,982	26,862	86,783
61,442	1,323	6,783	53,336
(145)	-	(55)	(90)
61,297	1,323	6,728	53,246

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו

הכנסות מדמי ניהול קופות גמל

רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון

הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
138,496	-	-	138,496
28,419	-	28,419	-
69,655	67,917	418	1,320
1,375	-	1,375	-
237,945	67,917	30,212	139,816
38,995	-	9,005	29,990
75,760	1,221	15,110	59,429
157	-	51	106
1,406	-	1,406	-
63,924	63,924	-	-
180,242	65,145	25,572	89,525
57,703	2,772	4,640	50,291
8	-	2	6
57,711	2,772	4,642	50,297

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
 הכנסות מדמי ניהול קופות גמל
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה
 אחרות

הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות מימון

הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל
 מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך הכל רווח כולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

באור 4: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. דיווח בדבר מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018			
סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
מבוקר			
אלפי ש"ח			
533,272	-	-	533,272
110,534	-	110,534	-
268,890	270,410	(363)	(1,157)
5,501	-	5,500	1
918,197	270,410	115,671	532,116
152,911	-	36,735	116,176
298,387	4,971	59,584	233,832
393	-	201	192
6,993	-	5,739	1,254
273,590	273,590	-	-
732,274	278,561	102,259	351,454
185,923	(8,151)	13,412	180,662
278	-	64	214
186,201	(8,151)	13,476	180,876

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
 הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
 רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 הוצאות אחרות
 רווחים שנזקפו לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה
סך כל ההוצאות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
 רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

באור 5: - מכשירים פיננסיים

הערך בספרים של נכסים פיננסיים לרבות: מזומנים ושווי מזומנים, חייבים ויתרות חובה, השקעות אחרות, זכאים ויתרות זכות, תואם או קרוב לשווי ההוגן שלהם.

א. להלן פירוט הנכסים הפיננסיים שאינם מוצגים בדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בהתאם לשווי ההוגן:

נכסי חוב שאינם סחירים:

ליום 31 בדצמבר, 2018		ליום 30 בספטמבר, 2018		ליום 30 בספטמבר, 2019	
ערך בספרים	שווי הוגן (*)	ערך בספרים	שווי הוגן (*)	ערך בספרים	שווי הוגן (*)
מבוקר		בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		אלפי ש"ח		אלפי ש"ח	
5,750,249	4,539,070	5,803,930	4,560,946	6,060,787	4,522,018

(*) מחושב בהתאם ללוח הסילוקין של נייר הערך, לפי שיעורי היוון שוטפים בגין פריטים בעלי תנאים ומאפייני סיכון דומים.

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות:

הטבלה דלהלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים המוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד. הרמות השונות הוגדרו באופן הבא:

- רמה 1 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש במחירים מצוטטים (לא מתואמים) בשוק פעיל למכשירים זהים.
- רמה 2 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים נצפים, במישרין או בעקיפין, שאינם כלולים ברמה 1 לעיל.
- רמה 3 - שווי הוגן הנמדד על ידי שימוש בנתונים שאינם מבוססים על נתוני שוק נצפים.

עבור מכשירים פיננסיים אשר מוכרים בשווי הוגן באופן עיתי, החברה מעריכה בסוף כל תקופת דיווח האם נעשו העברות בין הרמות השונות של מדרג השווי ההוגן.

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות: (המשך)

החברה מחזיקה במכשירים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן לפי הסיווגים כדלקמן:

ליום 30 בספטמבר, 2019			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
335,961	-	9,165	326,796
1,254	6	-	1,248
61,692	3,270	-	58,422
<u>398,907</u>	<u>3,276</u>	<u>9,165</u>	<u>386,466</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
מניות
אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות

ליום 30 בספטמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
225,600	-	5,486	220,114
1,098	6	-	1,092
93,184	8,423	15	84,746
<u>319,882</u>	<u>8,429</u>	<u>5,501</u>	<u>305,952</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
מניות
אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות

ליום 31 בדצמבר, 2018			
סה"כ	רמה 3	רמה 2	רמה 1
מבוקר			
אלפי ש"ח			
248,003	-	8,435	239,568
924	6	-	918
58,917	8,704	323	49,890
<u>307,844</u>	<u>8,710</u>	<u>8,758</u>	<u>290,376</u>

השקעות פיננסיות:
נכסי חוב סחירים
מניות
אחרות
סך הכל השקעות פיננסיות

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019

השקעות פיננסיות אחרות		
מניות	סה"כ	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
6	8,710	8,704
-	(1,176)	(1,176)
-	16	16
-	(4,274)	(4,274)
6	3,276	3,270
-	(1,759)	(1,759)

יתרה ליום 1 בינואר, 2019

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019

(* מתוכם:

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח

והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון לסוף התקופה

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018

השקעות פיננסיות אחרות		
מניות	סה"כ	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
-	17,147	17,147
-	(2,698)	(2,698)
-	(5,924)	(5,924)
6	326	320
-	(422)	(422)
6	8,429	8,423
-	(2,735)	(2,735)

יתרה ליום 1 בינואר, 2018

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)

מכירות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

(* מתוכם:

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח

והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון לסוף התקופה

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019		
השקעות פיננסיות אחרות		
מניות	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
6	8,403	8,409
-	(1,683)	(1,683)
-	5	5
-	(3,455)	(3,455)
6	3,270	3,276
-	(2,418)	(2,418)

יתרה ליום 1 ביולי, 2019

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)

רכישות

מכירות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2019

(* מתוכם:

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח

והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון לסוף התקופה

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018		
השקעות פיננסיות אחרות		
מניות	סה"כ	סה"כ
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
6	11,913	11,919
-	(240)	(240)
-	(3,250)	(3,250)
6	8,423	8,429
-	(2,735)	(2,735)

יתרה ליום 1 ביולי, 2018

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)

מכירות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2018

(* מתוכם:

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח

והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון לסוף התקופה

באור 5: - מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. נכסים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר,
2018

השקעות פיננסיות אחרות		מניות
סה"כ	מבוקר	
אלפי ש"ח		
17,147	17,147	-
(2,417)	(2,417)	-
(5,776)	(5,776)	-
(148)	(148)	-
326	320	6
(422)	(422)	-
<u>8,710</u>	<u>8,704</u>	<u>6</u>
<u>(2,454)</u>	<u>(2,454)</u>	<u>-</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2018

סך ההפסדים שהוכרו ברווח והפסד (*)

מכירות

פדיונות

העברות אל רמה 3

העברות מתוך רמה 3

יתרה ליום 31 בדצמבר, 2018

(*) מתוכם:

סך ההפסדים לתקופה שלא מומשו ושהוכרו ברווח והפסד בגין נכסים המוחזקים נכון לסוף התקופה

ד. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של השקעות הנסחרות באופן פעיל בשווקים פיננסיים מוסדרים נקבע על ידי מחירי השוק בתאריך הדיווח. בגין השקעות שלהן אין שוק פעיל, השווי ההוגן נקבע באמצעות שימוש בשיטות הערכה. שיטות אלו כוללות התבססות על עסקאות שבוצעו לאחרונה בתנאי שוק, התייחסות לשווי השוק הנוכחי של מכשיר אחר דומה במהותו, היוון תזרימי מזומנים או שיטות הערכה אחרות.

שיעורי הריבית ששימשו בקביעת השווי ההוגן

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם.

שיעורי ההיוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרני כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 6: - מסים על ההכנסה

להלן שיעורי המס הסטטוטוריים החלים על מוסדות כספיים ובכללם החברה:

שנה	שיעור מס חברות	שיעור מס רווח %	שיעור מס כולל במוסדות כספיים
2017	24.00	17.00	35.04
2018 ואילך	23.00	17.00	34.19

באור 7: - ניהול ודרישות הון

- א. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.
- ב. יש לקרוא את המידע לעניין דרישות ההון, יחד עם המידע הכלול בבאור 12 לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה.
- ג. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של החברה בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת של קופת גמל או קרן פנסיה), התשע"ב-2012 (להלן - תקנות ההון) והנחיות הממונה:

ליום 31 בדצמבר 2018	ליום 30 בספטמבר 2019	
מבוקר	בלתי מבוקר	
אלפי ש"ח		
181,109	190,246	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון
392,358	453,485	הון עצמי כמוצג בדוחות הכספיים
211,249	263,239	עודף
		פעולה הונית שארעה לאחר תאריך הדיווח:
-	(20,000)	דיבידנד שהוכרז
211,249	243,239	עודף בהתחשב באירוע לאחר תאריך הדיווח
		הסכום הנדרש כולל דרישות הון בגין:
77,793	87,459	היקף נכסים מנוהלים
104,031	103,508	הוצאות שנתיות
(715)	(721)	הקלות בהתאם לחוזר הממונה
181,109	190,246	סך כל הסכום הנדרש

- ד. מלבד הדרישות הכלולות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי ההון בחברות מנהלות כפופה לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה החדשות וההבהרות שיצאו בגינם.
- ה. ביום 26 במאי, 2019 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 50 מיליון ש"ח. הדיבידנד שולם ביום 27 במאי, 2019.
- ו. לאחר תאריך המאזן, ביום 24 בנובמבר, 2019 הכריז דירקטוריון החברה על חלוקת דיבידנד לבעלי המניות בסך של 20 מיליון ש"ח. הדיבידנד ישולם ביום 25 בנובמבר, 2019.

באור 8: - התחייבויות תלויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בנוגע להתחייבויות תלויות הכלולות בבאור 27 לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה, לא חל שינוי, פרט למופרט להלן:
להלן פירוט אודות בקשה חדשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשה כנגד החברה מאז מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה:

מס"ד	תאריך וערכאה ⁽¹⁾	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת ⁽²⁾	פרטים	סכום התביעה ⁽³⁾
1.	5/2019 בי"ד לעבודה אזורי בת"א	עמית בקרן הפנסיה נ' החברה	הנתבעת גבתה מעמיתים של קרן הפנסיה הכללית שבניהול הנתבעת, שבקרן הפנסיה המקיפה משלמים דמי ניהול בשיעור מופחת, ושהצטרפו לקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה בקרן הפנסיה המקיפה העולה על תקרה ההפקדות הסטטוטורית המותרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי (חלף דמי ניהול בשיעור מופחת המשולמים על ידם בקרן המקיפה), וזאת ללא הסכמתם או מתן הודעה על כך. עילות התביעה: בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובת תום הלב, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הסכם, רשלנות והטעיה. הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, השבת כל הכספים שנגבו ביתר על ידי הנתבעת, בתוספת הפסד התשואה שנגרמה לעמיתים בשל גביית היתר של דמי הניהול, ופסיקת גמול מיוחד למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	כל עמיתי קרן הפנסיה המקיפה, שנפתחה עבורם קרן פנסיה כללית לאחר שחצו את תקרת ההפקדות הסטטוטורית בקרן הפנסיה המקיפה, ואשר חויבו (לפי הטענה) ללא קבלת הסכמה או מתן הודעה, בדמי הניהול המקסימליים האפשריים בגין הפקדותיהם בקרן הכללית, וזאת במהלך התקופה של 7 השנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת, אך עולה על 2.5 מיליון ש"ח

¹ תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המיוצגת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

² מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

³ סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ב. תובענות שהסתיימו:

מס"ד	תאריך וערכאה ⁽¹⁾	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת ⁽²⁾	פרטים	סכום התביעה ⁽³⁾
1.	12/2015 ב"ד לעבודה אזורי בת"א	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' החברה וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	דמי ניהול, בניגוד ובחריגה מתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, (להלן: "מגבלות ההשקעה"). עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט בשל גביית דמי הניהול שלא כדין, רשלנות, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת תום הלב והפרת חוזה. סעדים מבוקשים: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות במקרים של חריגה ממגבלות ההשקעה, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזק הנוסף שנגרם להם כאמור עקב החריגה ממגבלות ההשקעה, מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ופסיקת גמול למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	עמיתי קרנות פנסיה וקופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות בתקופה שמיום 1 בינואר, 2009 ועד ליום 4 ביולי, 2012.	ביום 26 בספטמבר 2019 קיבל בית הדין האזורי לעבודה את בקשת התובעים להסתלק מהתובענה ומהבקשה לאישור, תוך דחיית התביעה האישית של התובעים.	לא כומת.

¹ תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

² מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

³ סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 8: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי החברה למבוטחיה ועמיתיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת החברה. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחנות על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבוטחים/עמיתים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים/עמיתים על פי תקנוני קרנות הפנסיה/קופות הגמל ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה.

הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים/עמיתים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

באור 9: - אירועים במהלך תקופת הדיווח ולאחריו

ההכנסה מהמסלולים מבטיחי התשואה מחושבת כפער שבין התשואה המובטחת לעמיתי המסלולים לבין התשואה בפועל. חלק מנכסי המסלולים מבטיחי התשואה צמודים למדד בסיס, כאשר המדד בפועל נמוך ממדד הבסיס, שווי הנכס אינו מתעדכן בהתאם. זכויות העמיתים ממודדות ממועד הפקדת הכספים. לאור העובדה שמדד הבסיס של נכסי מסלולי מבטיחי התשואה שונה באופן משמעותי ממועדי ההפקדות למסלולים, נוצר פער בתקופת הדוח אשר יצר הפסד של כ- 0.2 מיליון ש"ח לחברה. מתאריך הדיווח ועד לסמוך לאישור הדוחות הכספיים, לא נוצרה השפעה מהותית על התוצאות הכספיות.

לכבוד
בעלי המניות של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת

א.נ.,

הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הנפרד המובא לפי דרישת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 של מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי נפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנפרד אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לדרישת הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון, בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
 לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיות הממונה

להלן נתונים כספיים תמציתיים על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה (להלן - דוחות סולו), הערוכים לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

דוחות על המצב הכספי:

ליום	ליום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			נכסים:
43,673	44,904	40,406	נכסים בלתי מוחשיים ומוניטין
275,866	269,092	296,111	הוצאות רכישה נדחות
-	-	156,136	נכסי זכות שימוש
11,165	8,094	14,175	רכוש קבוע
-	997	-	נכסי מסים שוטפים
20,981	19,186	26,435	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות:
113,506	84,780	142,601	נכסי חוב סחירים
34,948	66,895	34,982	אחרות
148,454	151,675	177,583	סך כל ההשקעות הפיננסיות
59,964	149,224	52,977	מזומנים ושווי מזומנים
560,103	643,172	763,823	סך כל הנכסים
			הון:
338	338	338	הון מניות
17,590	17,590	17,590	פרמיה על מניות
26,550	26,550	26,550	קרן הון אחרת
347,880	358,607	409,007	עודפים
392,358	403,085	453,485	סך כל ההון
			התחייבויות:
6,874	-	12,197	התחייבויות בגין מסים שוטפים
2,840	7,604	1,862	התחייבויות בגין מסים נדחים
2,655	2,740	3,006	התחייבויות בשל הטבות לעובדים
142,502	196,308	118,060	זכאים ויתרות זכות
7,258	26,570	6,742	מנורה מבטחים ביטוח
5,616	6,865	5,742	התחייבות פיננסית
-	-	162,729	התחייבויות בגין חכירה
167,745	240,087	310,338	סך כל ההתחייבויות
560,103	643,172	763,823	סך כל ההון וההתחייבויות

24 בנובמבר, 2019

תאריך אישור הדוחות הכספיים
 ערן גריפל
 יו"ר הדירקטוריון

גיא קריגר
 מנכ"ל

רן קלמי
 משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

דוחות על רווח או הפסד ורווח כולל אחר:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
533,272	138,496	139,585	397,723	409,177	הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
110,534	28,419	32,028	82,540	92,964	הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
(3,180)	3,993	2,392	(600)	14,025	הכנסות (הפסדים) בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות הגמל מבטיחי תשואה רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
(1,520)	1,738	776	2,055	7,047	הכנסות אחרות
5,501	1,375	1,375	4,125	4,125	
644,607	174,021	176,156	485,843	527,338	סך כל ההכנסות
152,911	38,995	35,502	114,212	113,474	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
298,387	75,760	74,998	225,489	225,339	הוצאות הנהלה וכלליות
393	157	2,889	468	6,510	הוצאות מימון
6,993	1,406	1,325	4,218	3,975	הוצאות אחרות
458,684	116,318	114,714	344,387	349,298	סך כל ההוצאות
185,923	57,703	61,442	141,456	178,040	רווח לפני מסים על ההכנסה
63,786	19,774	22,695	48,478	62,900	מסים על ההכנסה
122,137	37,929	38,747	92,978	115,140	רווח נקי
					רווח (הפסד) כולל אחר:
278	8	(145)	107	(183)	רווח (הפסד) אקטוארי בגין תוכנית להטבה מוגדרת
95	4	(50)	38	(63)	מסים על ההכנסה (הטבת מס) המתייחסים לרכיבים של רווח (הפסד) כולל אחר
183	4	(95)	69	(120)	סך הכל רווח (הפסד) כולל אחר
122,320	37,933	38,652	93,047	115,020	סך הכל רווח כולל

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות:

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה		ניהול קרנות פנסיה
	קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
409,177	-	-	409,177
92,964	-	92,964	-
14,025	14,025	-	-
7,047	-	1,747	5,300
4,125	-	4,125	-
527,338	14,025	98,836	414,477
113,474	-	28,773	84,701
225,339	3,881	46,262	175,196
6,510	-	836	5,674
3,975	-	3,975	-
349,298	3,881	79,846	265,571
178,040	10,144	18,990	148,906
(183)	-	(66)	(117)
177,857	10,144	18,924	148,789

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
 הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
 הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
 הגמל מבטיחי תשואה
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הוצאות מימון
 הוצאות אחרות

סך כל ההוצאות

רווח לפני מסים על ההכנסה

הפסד כולל אחר לפני מסים על ההכנסה

סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה		ניהול קרנות פנסיה
	קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
397,723	-	-	397,723
82,540	-	82,540	-
2,055	-	495	1,560
4,125	-	4,125	-
486,443	-	87,160	399,283
114,212	-	26,180	88,032
225,489	3,678	44,640	177,171
468	-	150	318
4,218	-	4,218	-
600	600	-	-
344,987	4,278	75,188	265,521
141,456	(4,278)	11,972	133,762
107	-	25	82
141,563	(4,278)	11,997	133,844

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הוצאות אחרות

הפסדים בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
הגמל מבטיחי תשואה

סך כל ההוצאות

רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2019

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה		ניהול קרנות פנסיה
	קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
139,585	-	-	139,585
32,028	-	32,028	-
2,392	2,392	-	-
776	-	242	534
1,375	-	1,375	-
176,156	2,392	33,645	140,119
35,502	-	10,021	25,481
74,998	1,069	15,242	58,687
2,889	-	274	2,615
1,325	-	1,325	-
114,714	1,069	26,862	86,783
61,442	1,323	6,783	53,336
(145)	-	(55)	(90)
61,297	1,323	6,728	53,246

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול קופות גמל
הכנסות בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
הגמל מבטיחי תשואה
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
סך כל ההוצאות
רווח לפני מסים על ההכנסה
הפסד כולל אחר לפני מסים על הכנסה
סך הכל רווח כולל לפני מסים על ההכנסה

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2018

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה	ניהול קופות גמל	ניהול קרנות פנסיה
	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
138,496	-	-	138,496
28,419	-	28,419	-
3,993	3,993	-	-
1,738	-	418	1,320
1,375	-	1,375	-
<u>174,021</u>	<u>3,993</u>	<u>30,212</u>	<u>139,816</u>
38,995	-	9,005	29,990
75,760	1,221	15,110	59,429
157	-	51	106
1,406	-	1,406	-
<u>116,318</u>	<u>1,221</u>	<u>25,572</u>	<u>89,525</u>
57,703	2,772	4,640	50,291
8	-	2	6
<u>57,711</u>	<u>2,772</u>	<u>4,642</u>	<u>50,297</u>

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול קופות גמל
הפסדים בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות הגמל
מבטיחי תשואה
רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות

סך כל ההכנסות
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הפחתת נכסים בלתי מוחשיים

סך כל ההוצאות
רווח לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על הכנסה

סך הכל רווח כולל לתקופה לפני מסים על ההכנסה

נספח - תמצית נתונים המתייחסים לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה ("סולו")
לצורך חישוב ההון בהתאם להנחיית הממונה (המשך)

מגזרי פעילות: (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

סך הכל	ניהול מסלולי קופות גמל מבטיחי תשואה		ניהול קרנות פנסיה
	קופות גמל	ניהול קופות גמל	
	מבוקר		
	אלפי ש"ח		
533,272	-	-	533,272
110,534	-	110,534	-
(3,180)	(3,180)	-	-
(1,520)	-	(363)	(1,157)
5,501	-	5,500	1
644,607	(3,180)	115,671	532,116
152,911	-	36,735	116,176
298,387	4,971	59,584	233,832
393	-	201	192
6,993	-	5,739	1,254
458,684	4,971	102,259	351,454
185,923	(8,151)	13,412	180,662
278	-	64	214
186,201	(8,151)	13,476	180,876

הכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה, נטו
הכנסות מדמי ניהול מקופות גמל
הפסדים בגין הבטחת תשואה לעמיתי מסלולי קופות
הגמל מבטיחי תשואה
הפסדים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
הכנסות אחרות
סך כל ההכנסות (הפסדים)
עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
הוצאות הנהלה וכלליות
הוצאות מימון
הוצאות אחרות
סך כל ההוצאות
רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מסים על ההכנסה

הצהרה (certification)

אני, גיא קריגר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה** (להלן - "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיא קריגר
מנכ"ל

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **רון קלמי**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה** (להלן - "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רון קלמי

משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן פנסיה
6-14	באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר למבוטחים של מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן") המנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"), הכוללת את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2019 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרן לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הנחיות הממונה"), ולתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה והתקנות.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 7 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר		באור	
	2018	2019		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
4,074,105	4,979,678	5,589,361		רכוש שוטף
667,829	135,377	155,713		מזומנים ושווי מזומנים
4,741,934	5,115,055	5,745,074		חייבים ויתרות חובה
12,779,114	11,928,193	12,862,310		השקעות פיננסיות
48,407,996	47,813,136	53,890,466	3	נכסי חוב סחירים
24,014,591	25,819,575	28,738,697		נכסי חוב שאינם סחירים
23,538,901	23,800,480	28,044,720		מניות
108,740,602	109,361,384	123,536,193		השקעות אחרות
316,799	309,693	318,426		סך כל ההשקעות הפיננסיות
113,799,335	114,786,132	129,599,693		נדל"ן להשקעה
712,008	264,935	326,711		סך כל הנכסים
				זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פנסיוניות:
				התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:
92,743,436	94,226,004	106,055,047		התחייבויות לעמיתים פעילים
11,992,658	12,178,661	13,285,236		התחייבויות לעמיתים שאינם פעילים
104,736,094	106,404,665	119,340,283		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			4	התחייבויות למקבלי קצבה:
379,114	385,568	393,570		התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
6,385,465	6,549,976	6,539,076		התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
1,525,760	1,126,441	3,011,886		התחייבויות לפנסיונרים
8,290,339	8,061,985	9,944,532		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			5	עודף (גירעון) אקטוארי:
71,988	54,547	(11,833)		עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(11,094)	-	-		גירעון אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
60,894	54,547	(11,833)		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
113,087,327	114,521,197	129,272,982		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
113,799,335	114,786,132	129,599,693		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

24 בנובמבר, 2019			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ערן גריפל	גיא קריגר	רן קלמי
יו"ר הדירקטוריון	מנכ"ל	מנכ"ל	משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות הכנסות והוצאות

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
96,353	(4,994)	(46,006)	16,939	(112,450)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
3,373	105,863	188,908	85,289	874,000	מנכסי חוב סחירים
2,008,863	597,112	341,557	1,768,774	2,442,764	מנכסי חוב שאינם סחירים
(109,724)	1,658,006	614,492	2,359,237	4,085,714	ממניות
(519,551)	745,228	(167,725)	1,128,064	1,966,007	מהשקעות אחרות
29,529	6,415	4,227	16,357	13,650	מנדל"ן להשקעה
1,412,490	3,112,624	981,459	5,357,721	9,382,135	סך כל ההכנסות מהשקעות
9,693	5,986	4,028	9,494	11,369	הכנסות אחרות
1,518,536	3,113,616	939,481	5,384,154	9,281,054	סך כל ההכנסות
					הוצאות
516,660	134,167	134,987	385,722	395,115	דמי ניהול
162,296	40,274	47,547	119,115	136,008	הוצאות ישירות
10,213	2,089	2,490	6,309	13,393	מסים
689,169	176,530	185,024	511,146	544,516	סך כל ההוצאות
829,367	2,937,086	754,457	4,873,008	8,736,538	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ
מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה

דוחות תנועה בקרן הפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
102,486,861	108,876,655	125,811,527	102,486,861	113,087,327	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה תקבולים:
11,553,680	3,024,700	3,288,910	8,475,462	9,204,636	תקבולים מדמי גמולים
1,246	-	-	198	-	תקבולים מדמי סליקה
11,554,926	3,024,700	3,288,910	8,475,660	9,204,636	סך כל התקבולים, נטו תשלומים:
					תשלומים לזכאים קיימים לפנסיה
5,867	1,459	1,488	4,411	4,594	תשלומי פנסיות זקנה
6,875	1,733	1,638	5,174	4,920	תשלומי פנסיות נכות
12,729	3,224	3,255	9,555	9,643	תשלומי פנסיות שאירים
25,471	6,416	6,381	19,140	19,157	תשלומים למקבלי קצבה קיימים
168,338	40,816	39,228	125,403	120,953	תשלומי פנסיות זקנה
305,427	76,978	58,886	237,014	188,232	תשלומי פנסיות נכות
115,522	28,588	30,011	84,776	90,327	תשלומי פנסיות שאירים
589,287	146,382	128,125	447,193	399,512	תשלומים לפנסיונרים
21,482	6,782	18,841	13,447	49,486	תשלומי פנסיות זקנה
33,711	10,526	43,006	12,730	117,853	תשלומי פנסיות נכות
5,177	1,498	5,683	2,371	14,606	תשלומי פנסיות שאירים
60,370	18,806	67,530	28,548	181,945	תשלומים אחרים פדיונות
1,772,532	374,053	498,699	1,259,738	1,437,465	סך כל התשלומים
2,447,660	545,657	700,735	1,754,619	2,038,079	העברות צבירה לקרן
422,476	93,302	146,336	301,596	384,786	העברות מחברות ביטוח
3,137,292	623,760	788,619	2,408,879	2,197,067	העברות מקרנות פנסיה חדשות
122,588	31,797	41,614	91,327	101,585	העברות מקופות גמל
213,162	47,295	51,637	155,711	164,609	העברות צבירה מהקרן
2,659,936	442,934	750,113	2,100,286	2,092,575	העברות לחברות ביטוח
145,425	30,217	55,996	105,518	143,694	העברות לקרנות פנסיה חדשות
663,833	228,413	118,823	440,287	282,560	העברות לקופות גמל
					העברות צבירה, נטו
829,367	2,937,086	754,457	4,873,008	8,736,538	עודף הכנסות על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
113,087,327	114,521,197	129,272,982	114,521,197	129,272,982	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1: - כללי

א. כללי

מנורה מבטחים פנסיה - קרן פנסיה חדשה מקיפה (להלן - "הקרן") הינה קרן חדשה מקיפה כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "תקנות מס הכנסה"). הקרן מנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת").

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - "דוחות כספיים ביניים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"). החברה המנהלת פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק הפיקוח על הגמל"), משכך החברה המנהלת הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל, בהתאם להוראות הדין ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

הדוחות הכספיים ביניים מוצגים בהתאם לדרישות חוזר 2018-9-10.

בעריכת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת החברה המנהלת להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ב. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות, הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות, כפי שנמדדו בבורסה. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - "המדד") ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע	
%		
		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:
(7.10)	0.50	30 בספטמבר, 2019
4.61	1.10	30 בספטמבר, 2018
		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:
(2.36)	(0.69)	30 בספטמבר, 2019
(0.63)	0.20	30 בספטמבר, 2018
8.10	1.20	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

באור 3: - נכסי חוב שאינם סחירים

א. הקרן זכאית להקצאה של אג"ח מיועדות מסוג "ערד" בשיעור קבוע של 30% מנכסי הקרן. שיעור ההקצאה של האג"ח המיועדות לזכאים קיימים הינו 70%, לפנסיונרים ולמקבלי קצבה קיימים הינו 60% (לעומת 30% עד ליום 30, בספטמבר 2017), ולעמיתים שאינם מקבלי קצבה הינו עד 30%.

ב. הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
34,626,735	34,366,564	38,539,685
2,120,366	2,288,471	1,917,989
8	8	8
2,508,873	2,613,266	2,564,631
116,273	105,909	150,191
9,035,741	8,438,918	10,717,962
13,781,261	13,446,572	15,350,781
48,407,996	47,813,136	53,890,466

אגרות חוב ממשלתיות מיועדות מסוג ערד (*)

נכסי חוב אחרים

אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה
אגרות חוב קונצרניות ניתנות להמרה
פיקדונות בבנקים
הלוואות לעמיתים
הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

(*) הרכב אגרות חוב מיועדות מסוג ערד

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר				
	2018		2019		
מבוקר	בלתי מבוקר				
אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח	אחוזים	אלפי ש"ח
28.23	29,569,571	27.61	29,379,413	27.25	32,520,906
60.51	4,787,016	61.39	4,712,862	60.14	5,743,774
30.50	34,356,587	29.88	34,092,275	29.69	38,264,680
71.26	270,148	71.14	274,289	69.87	275,005
30.64	34,626,735	30.02	34,366,564	29.81	38,539,685

נכסי עמיתים שאינם
מקבלי קצבה

נכסי מקבלי קצבה
סך הכל

אגרות חוב לזכאים
קיימים לפנסיה

סך הכל אגרות חוב
מיועדות מסוג ערד

באור 4: - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
130,803	133,154	142,093
47,227	48,666	44,933
197,328	200,304	205,882
3,756	3,444	662
379,114	385,568	393,570

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

עתודה לזכאים קיימים לפנסיה

סך ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה

ב. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
2,467,669	2,511,339	2,506,471
1,664,545	1,720,443	1,697,125
1,874,503	1,860,863	2,037,455
127,078	178,862	72,910
71,697	100,913	65,013
189,812	178,940	99,864
43,927	41,411	57,653
(53,766)	(42,795)	2,585
6,385,465	6,549,976	6,539,076

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו

וטרם דווחו (IBNR)

התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו

וטרם דווחו (IBNR)

התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי

נכות

התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח

עתודה למקבלי קצבה קיימים

סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ג. התחייבויות לפנסיונרים

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
645,369	459,540	1,232,122
197,671	104,226	608,287
158,321	85,720	395,170
337,489	316,218	433,104
73,166	68,554	134,003
105,844	76,923	156,153
23,210	16,868	40,027
(15,310)	(1,608)	13,020
1,525,760	1,126,441	3,011,886

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה

התחייבויות לנכים

התחייבויות לשאיירי מבוטח

התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו

וטרם דווחו (IBNR)

התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו

וטרם דווחו (IBNR)

התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי

נכות

התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח

עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

באור 5: - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר,	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום			
	2018	31 במרס 2019	30 ביוני 2019	30 בספטמבר 2019
	מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אחוזים	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח
0.04	(0.07)	(0.01)	(0.01)	(11,833)
0.26	0.00	0.00	0.00	-
0.00	0.00	0.00	0.00	-
(0.73)	0.00	0.00	0.00	-

א. עודף (גירעון) דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן
ב. עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:
זכאים קיימים לפנסיה -
מקבלי קצבה קיימים -
פנסיונרים -

באור 6: - דמי ניהול

א. הרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל- 9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח				
263,643	70,749	67,861	195,690	196,294
215,743	53,879	55,388	162,591	165,638
37,274	9,539	11,738	27,441	33,183
516,660	134,167	134,987	385,722	395,115

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה (*):

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים (**)
סך הכל הוצאות דמי ניהול

(* מהנכסים שעומדים כנגד ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.
(**) כולל דמי ניהול מינימליים שנגבים מפנסיונרים זקנה שמקבלים פנסיה נמוכה מפנסיות מינימום בגין החודשים ינואר-ספטמבר 2019, סך של כ- 108 אלפי ש"ח. בגין החודשים ינואר-ספטמבר 2018, סך של כ- 90 אלפי ש"ח. שנת 2018, סך של כ- 120 אלפי ש"ח.

באור 6: - דמי ניהול (המשך)

ב. שיעורי דמי ניהול:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח				
6.00	6.00	6.00	6.00	6.00
2.28	2.34	2.06	2.31	2.13
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.21	0.21	0.19	0.22	0.20
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

דמי ניהול מעמיתים שאינם מקבלי קצבה:

דמי ניהול מדמי גמולים

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול מסך הנכסים

שיעור דמי ניהול שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל

דמי ניהול ממקבלי קצבה: (*)

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת רשאית לגבות על פי הוראות הדין שיעור דמי ניהול מנכסים במונחים שנתיים שגבתה החברה המנהלת בפועל

(*) מהנכסים שעומדים כנגד ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה לא נגבים דמי ניהול.

באור 7: - התחייבויות תלויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

אשר להתחייבויות תלויות הכלול בבאור 18 לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן, לא חל שינוי.

ב. להלן פירוט אודות תובענה שהסתיימה מאז מועד הדוחות הכספיים השנתיים של הקרן:

מס"ד	תאריך וערכאה ⁽¹⁾	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת ⁽²⁾	פרטים	סכום התביעה ⁽³⁾
1.	12/2015 בי"ד לעבודה אזורי בת"א	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' החברה וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	דמי ניהול, בניגוד ובחריגה מתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, (להלן: "מגבלות ההשקעה"). עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט בשל גביית דמי הניהול שלא כדין, רשלנות, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת תום הלב והפרת חוזה. סעדים מבוקשים: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות במקרים של חריגה ממגבלות ההשקעה, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזק הנוסף שנגרם להם כאמור עקב החריגה ממגבלות ההשקעה, מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ופסיקת גמול למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	עמיתי קרנות פנסיה וקופות הגמל המנוהלות על ידי הנתבעות בתקופה שמיום 1 בינואר, 2009 ועד ליום 4 ביולי, 2012.	ביום 26 בספטמבר 2019 קיבל בית הדין האזורי לעבודה את בקשת התובעים להסתלק מהתובענה ומהבקשה לאישור, תוך דחיית התביעה האישית של התובעים.	לא כומת.

¹ תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

² מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

³ סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 7: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקרן למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין החברה המנהלת לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת החברה המנהלת. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחנות על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים בכדי להשפיע על הרווחיות העתידית של החברה המנהלת בגין התיק הקיים, זאת בנוסף לחשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבוטחים/עמיתים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום באור החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בנוסף קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים/עמיתים על פי תקנוני קרנות הפנסיה/קופות הגמל ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה המנהלת.

הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים/עמיתים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

באור 8: - תשואת הקרן

תשואה נומינלית (ברוטו)				
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2018		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2019	
	2018	2019	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר			

מסלולי השקעה לעמיתים שאינם מקבלי קצבה

1.64	2.78	0.93	4.97	8.03	מסלול כללי
(0.34)	4.38	1.21	6.91	12.07	מסלול מניות
1.72	0.70	0.53	1.92	3.88	מסלול אג"ח
0.45	2.61	0.93	4.21	6.94	מסלול הלכתי (כללי ג')
0.61	1.52	0.88	2.39	6.48	מסלול יעד לפרישה 2020
0.35	2.13	0.92	3.11	7.48	מסלול יעד לפרישה 2025
0.67	2.42	0.87	3.85	7.81	מסלול יעד לפרישה 2030
0.47	2.78	0.98	4.44	8.88	מסלול יעד לפרישה 2035
0.05	3.26	1.12	5.10	9.97	מסלול יעד לפרישה 2040
(0.04)	3.25	1.14	5.04	9.97	מסלול יעד לפרישה 2045
(0.16)	3.23	1.13	4.91	9.94	מסלול יעד לפרישה 2050
(0.25)	3.23	1.13	4.82	9.90	מסלול יעד לפרישה 2055
(0.35)	3.16	1.11	4.65	9.85	מסלול יעד לפרישה 2060
3.62	1.19	1.56	3.36	6.23	תיק השקעות לזכאים קיימים לפנסיה
2.57	1.19	2.65	2.77	8.35	תיק השקעות למקבלי קצבה קיימים
2.96	1.69	0.66	3.51	5.70	תיק השקעות לפנסיונרים

באור 9: - אירועים לאחר תקופת הדיווח

ביום 6 בנובמבר, 2019 התפרסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות פנסיה, ונייר עמדה באותו עניין. במסגרת מסמכים אלו מוצג מודל חדש לחיזוי שיעורי השיפורים העתידיים בתמותה אשר יגרום לשינוי במקדמים לפרישה שבתקנון קרן הפנסיה (כתלות במין העמית, בגיל הפרישה, במועד הפרישה, בסטטוס העמית (נשוי/לא נשוי) ובבחירת העמית בתקופת הבטחה). השינויים במקדמים לא צפויים להיות מהותיים ויסתכמו באחוזים בודדים בלבד. בנוסף, דמי הביטוח לשאירים ולשאירי נכה צפויים להתעדכן באופן לא מהותי, וההתחייבויות האקטואריות למקבלי הקצבה צפויות לגדול ולייצר גירעון דמוגרפי חד פעמי לא מהותי, שבו ישתתפו כל עמיתי הקרן.

מאחר שהוראות אלו יחולו רק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2019 - המודל החדש של השיפורים בתמותה לא נלקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון זה, אך יילקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון הבא. השינויים במקדמים ובדמי הביטוח בתקנון קרן הפנסיה יבוצעו במועד מאוחר יותר.

מנורה מבטחים פנסיה

קרן פנסיה חדשה

דוח אקטוארי רבעוני

ליום 30/09/2019

עמית רוזן, אקטואר ממונה

נובמבר 2019

תוכן עניינים

3	הצהרת אקטואר	1.
5	מאזן אקטוארי	2.
6	פירוט ההתחייבויות למקבלי קצבה	3.
8	עודף (גירעון) אקטוארי	4.
10	הערות והבהרות	5.
13	נספח סטטיסטי	6.

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "מנורה מבטחים פנסיה" (להלן: הקרן) ליום 30/09/2019.

אני עובד כאקטואר בחברה המנהלת החל מחודש אפריל, 2015 והחל מחודש אוקטובר, 2016 אני משמש כאקטואר הממונה של הקרן. אני משמש גם כאקטואר הממונה של קרן הפנסיה "מנורה מבטחים משלימה". אין לי או לקרובי, כהגדרתם בחוק ניירות ערך, קשר אחר עם צדדים קשורים לקרן או לחברה המנהלת.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.והכל כתוקפם למועד הדוח.
3. חוות דעתי:

א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.

ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף א., וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה מספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.

ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססות על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אינן אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

ד. לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30/09/2019, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

	עמית רוזן	אקטואר ראשי	24/11/2019
_____	_____	_____	_____
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

2. מאזן אקטוארי

ליום 31/12/2018	ליום 30/06/2019	ליום 30/09/2019	ביאור
באלפי ש"ח			
113,799,335	126,038,944	129,599,693	סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
712,008	227,417	326,711	זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פנסיוניות:			
<u>התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>			
92,743,436	103,212,389	106,055,047	התחייבות לעמיתים פעילים
11,992,658	13,180,067	13,285,236	התחייבות לעמיתים שאינם פעילים
104,736,094	116,392,456	119,340,283	סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
התחייבויות למקבלי קצבה:			
379,114	389,202	393,570	<u>א3</u> התחייבות לזכאים קיימים לפנסיה
6,385,465	6,479,573	6,539,076	<u>ב3</u> התחייבות למקבלי קצבה קיימים
1,525,760	2,560,812	3,011,886	<u>ג3</u> התחייבות לפנסיונרים
8,290,339	9,429,587	9,944,532	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
עודף (גירעון) אקטוארי:			
71,988	(10,516)	(11,833)	<u>א4</u> עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(11,094)	-	-	<u>ב4</u> עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
60,894	(10,516)	(11,833)	סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
113,087,327	125,811,527	129,272,982	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
113,799,335	126,038,944	129,599,693	סך כל ההתחייבויות

ההתחייבויות הפנסיוניות מוצגות לפני הפחתה/תוספת בגין העודף (גירעון) האקטוארי בגין הרבעון האחרון שטרם חולק לעמיתי הקרן.

התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה - סכום הצבירה למועד הדוח בגין העמיתים הפעילים והבלתי פעילים.

זכאים קיימים לפנסיה - מקבלי קצבה שזכאותם לקצבה החלה לפני 1/1/2004.

מקבלי קצבה קיימים - מקבלי קצבה שזכאותם לקצבה החלה לאחר 31/12/2003 ועד ל-31/12/2017.

פנסיונרים - מקבלי קצבה שזכאותם לקצבה החלה מה-1/1/2018.

עודף (גירעון) אקטוארי - עודף או גירעון לרבעון האחרון שנכון לתאריך הדוח טרם חולק או נזקף לעמיתי הקרן. עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק לכלל עמיתי הקרן כל רבעון ועודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית נזקף למקבלי הקצבה בקרן בכל רבעון ומחולק בפועל פעם בשנה.

3. פירוט ההתחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבות לזכאים קיימים לפנסיה

ליום 31/12/2018	ליום 30/06/2019	ליום 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
130,803	139,848	142,093	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
47,227	46,066	44,933	התחייבות לנכים
197,328	200,291	205,882	התחייבות לשאיירי מבוטח
-	-	-	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
-	-	-	התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
-	-	-	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
-	-	-	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
3,756	2,997	662	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה
379,114	389,202	393,570	סך כל ההתחייבויות לזכאים קיימים לפנסיה
241	(32)	(35)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
4	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית

ב. התחייבות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31/12/2018	ליום 30/06/2019	ליום 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
2,467,669	2,495,653	2,506,471	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
1,664,545	1,709,586	1,697,125	התחייבות לנכים
1,874,503	1,987,119	2,037,455	התחייבות לשאיירי מבוטח
127,078	87,439	72,910	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
71,697	65,823	65,013	התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
189,812	105,845	99,864	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
43,927	49,979	57,653	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
(53,766)	(21,871)	2,585	עתודה למקבלי קצבה קיימים
6,385,465	6,479,573	6,539,076	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים
4,130	(540)	(585)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
-	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
314,037	319,679	326,080	ערך נוכחי של דמי ניהול עתידיים לחברה המנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	אחוז דמי ניהול שהונחו לצורך החישוב

ג. התחייבות לפנסיונרים

ליום 31/12/2018	ליום 30/06/2019	ליום 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
645,369	1,051,224	1,232,122	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
197,671	510,295	608,287	התחייבות לנכים
158,321	323,733	395,170	התחייבות לשאיירי מבוטח
337,489	405,824	433,104	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
73,166	96,398	134,003	התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
105,844	129,851	156,153	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
23,210	32,386	40,027	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
(15,310)	11,101	13,020	עתודה לפנסיונרים
1,525,760	2,560,812	3,011,886	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
980	(213)	(275)	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(11,098)	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית ערך נוכחי של דמי ניהול עתידיים לחברה המנהלת הכלולים בהתחייבויות
76,442	124,051	145,733	אחוז דמי ניהול שהונחו לצורך החישוב
0.50%	0.50%	0.50%	

התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה - התחייבויות בגין קצבאות זקנה ובגין שאירים של מקבלי קצבאות זקנה שנפטרו וכן בגין שאירים פוטנציאליים של מקבלי קצבאות זקנה.

התחייבות לנכים - התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל הפקדות פנסיוניות בגין תקופת הנכות (שחרור מדמי-גמולים).

התחייבויות לשאיירי מבוטח - התחייבויות בגין קצבאות לשאיירים (בני זוג ויתומים) של עמיתים פעילים, עמיתים לא פעילים ונכים שנפטרו וכן התחייבות בגין שאירים פוטנציאליים של נכים. **התחייבויות עבור תביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR)** - התחייבויות בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה עד לתאריך הדוח. התחייבויות בגין שאירי נכה נרשמו תחת התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR).

התחייבויות עבור תביעות תלויות - התחייבויות בגין תביעות שדווחו לחברה עד לתאריך הדוח אך טרם אושרו. התחייבויות בגין תביעות של שאירים של נכה שנפטר אשר הוגשו והינן בטיפול נכללות בסעיף זה.

4. עודף (גירעון) אקטוארי

א. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
0.06%	(0.03%)	0.00%	(0.03%)	(31,833)	א. מקרי מוות - מבוטחים
0.01%	0.01%	0.01%	0.00%	2,032	ב. מקרי מוות - פנסיית זקנה ושארים
0.10%	0.02%	0.03%	0.02%	23,889	ג. מקרי מוות - נכים
(0.44%)	(0.11%)	(0.09%)	(0.03%)	(47,159)	ד. יציאה לנכות
0.29%	0.04%	0.02%	0.01%	10,374	ה. חזרה מנכות
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ו. ביטוח משנה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	(23)	ז. פרישות במהלך השנה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ט. שינויים בתקנון הקרן
0.02%	0.00%	0.02%	0.02%	30,887	י. סך הגורמים האחרים
0.04%	(0.07%)	(0.01%)	(0.01%)	(11,833)	סך הכל עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

1. לזכאים קיימים לפנסיה

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
1.00%	1.00%	0.89%	0.78%	2,997	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לתחילת התקופה
0.04%	0.00%	0.02%	0.00%	5	גורמים אחרים
(0.93%)	1.42%	0.36%	1.40%	5,482	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
1.12%	(1.52%)	(0.48%)	(1.99%)	(7,822)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
(0.25%)	0.00%	0.00%	0.00%	-	בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
1.00%	0.89%	0.78%	0.17%	662	עתודה לזכאים קיימים לפנסיה לסוף התקופה
0.26%	0.00%	0.00%	0.00%		עודף(גירעון) למועד החלוקה

2. למקבלי קצבה קיימים

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עתודה למקבלי קצבה קיימים לתחילת התקופה
(0.56%)	(0.83%)	(0.60%)	(0.34%)	(21,871)	
(0.01%)	0.00%	(0.01%)	0.00%	12	גורמים אחרים
(1.47%)	2.11%	0.84%	2.58%	168,495	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
1.25%	(1.88%)	(0.57%)	(2.20%)	(144,051)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
(0.83%)	(0.60%)	(0.34%)	0.04%	2,585	עתודה למקבלי קצבה קיימים לפנסיה לסוף התקופה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%		עודף(גירעון) למועד החלוקה

3. לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
0.00%	(1.00%)	0.38%	0.44%	11,101	
(0.01%)	0.00%	0.01%	0.00%	26	גורמים אחרים
(1.97%)	1.17%	0.09%	0.14%	4,245	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
0.01%	(0.06%)	0.02%	(0.08%)	(2,352)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.72%	0.00%	0.00%	0.00%	-	בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
(1.00%)	0.38%	0.44%	0.43%	13,020	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
(0.73%)	0.00%	0.00%	0.00%		עודף(גירעון) למועד החלוקה

5. הערות והבהרות

הדוח האקטוארי הרבעוני בוצע ללא שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת ולהערכה האקטוארית הרבעונית הקודמת. במהלך הרבעון לא בוצעו שינויים בשיטת חישוב שווי הנכסים ולא בוצעו שינויים בעלי השפעה אקטוארית בתקנון הקרן.

עודף (גירעון) דמוגרפי -

במהלך הרבעון נוצר בקרן גירעון דמוגרפי של כ-11.8 מיליון ש"ח. בעקבות גירעון זה יש להקטין בכ-0.0092% את היתרות הצבורות של כל העמיתים בקרן וכן את הפנסיות של הזכאים הקיימים לפנסיה, מקבלי הקצבה הקיימים והפנסיונרים¹.

השפעת וקטור הריביות על הגירעון הדמוגרפי -

בהתאם לחוזר 2017-3-3 ("הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות"), עבור פנסיונרים (אירועי נכות ושאיירים החל מ-1/1/2018 ופנסיות זקנה שהחלו להיות משולמות החל מ-1/1/2018) לא נגרם יותר גירעון כתוצאה מפערי ריביות לא בגין פרישות לזקנה ולא בגין גביית עלויות ביטוח נכות ושאיירים בחסר. אולם, התחלת תשלומי פנסיות שארי עמית לא פעיל למקבלי קצבה קיימים מייצרת גירעון שנובע מפערי הריביות לחישוב מקדם ההמרה לבין הריביות המשמשות להיוון ההתחייבות האקטוארית. בנוסף, קיים גם גירעון בגין פרישות לזקנה של פורשים שהגיעו לגיל פרישה מוקדמת עד ליום 31/12/2007 אשר זכאים למקדם קצבה עדיף בגין צבירה שצברו עד לאותו היום. שני אלו גורמים לגירעונות דמוגרפיים אך בסכומים נמוכים מאוד ואינם מהותיים.

א. עודף (גירעון) הנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון למקבלי קצבה -

1. זכאים קיימים לפנסיה

במהלך הרבעון הקרן השיגה תשואה על נכסי הזכאים הקיימים לפנסיה שהייתה גבוהה מהתשואה הצפויה בכ-1.4%. יחד עם זאת, הריביות להיוון ירדו ביחס לריביות להיוון מהרבעון הקודם ועל-כן גדלה החבות האקטוארית בכ-1.99%. על-כן נוצר גירעון מגורמי תשואות ושיעורי ריבית להיוון של 0.59% (2,335 אלפי ש"ח). גירעון זה אינו נדרש לחלוקה אלא גרם להקטנת העתודה לזכאים קיימים לפנסיה עד ל-0.17% מההתחייבויות בגינם.

2. מקבלי קצבה קיימים

במהלך הרבעון הקרן השיגה תשואה על נכסי מקבלי הקצבה הקיימים שהייתה גבוהה מהתשואה הצפויה בכ-2.58%. יחד עם זאת, הריביות להיוון ירדו ביחס לריביות להיוון מהרבעון הקודם ועל-כן גדלה החבות האקטוארית בכ-2.2%. על-כן נוצר עודף מגורמי תשואות ושיעורי ריבית להיוון של כ-0.38% (24,456 אלפי ש"ח). עודף זה אינו נדרש לחלוקה אלא גרם להגדלת העתודה למקבלי קצבה קיימים עד ל-0.04% מההתחייבויות בגינם.

¹ עדכון זהה מתבצע גם בשחרור דמי הגמולים עבור מקבלי קצבת נכות שהינם מקבלי קצבה קיימים או פנסיונרים.

3. פנסיונרים

במהלך הרבעון הקרן השיגה תשואה על נכסי הפנסיונרים שהייתה גבוהה מהתשואה הצפויה ב-0.14%. בנוסף, נוצר גירעון של 0.08% שנובע מהשפעת דחיית מועד עדכון הפנסיות במדד המחירים לצרכן בגין הרבעון הנוכחי יחד עם השפעת גידול בעתודה לשאירי נכה עקב ירידה בוקטור הריביות להיוון. על-כן נוצר עודף מגורמי תשואות ושיעורי ריבית להיוון של כ-0.06% (1,919 אלפי ש"ח) שאינו נדרש לחלוקה אלא גרם להגדלת העתודה לפנסיונרים עד ל- 0.43% מההתחייבויות בגינם. (ברבעון זה היה גידול אבסולוטי בגובה העתודה לפנסיונרים, אולם מכיוון שסך ההתחייבויות לפנסיונרים גדל באחוז גבוה יותר – אחוז העתודה לפנסיונרים ירד מ-0.44% בסוף הרבעון הקודם ל-0.43% ברבעון הנוכחי)

ב. אומדן IBNR ותביעות תלויות -

סכום של:

1. אומדן התחייבות הקרן לתשלומי פנסיה בגין נכות ומוות אשר אירעו וטרם דווחו עד למועד הדוח (IBNR)
 2. אומדן התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה בגין מקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד הדוח ודווחו לקרן עד לאותו המועד אך טרם התקבלה החלטה בקרן לגביהן (תביעות תלויות).
 3. אומדן התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה בגין נכויות אשר שולמו בעבר, אינן משולמות נכון למועד המאזן - אך ישולמו בעתיד (תביעות תלויות).
 4. אומדן התחייבות הקרן לשאירים של מקבלי קצבת זקנה אשר בחרו בהבטחת תשלומים או בפנסיית שאירים, נפטרו – וטרם מומשו הזכויות בגינם.
- אומדני ה-IBNR והתביעות התלויות חושבו באותה שיטה לפיה בוצעה ההערכה השנתית האחרונה.
- ברבעון זה עתודת ה-IBNR והתביעות התלויות גדלה בכ-78.4 מיליון ש"ח בשלב הכנת המאזן הרעיוני.
- השינויים ב-IBNR ותביעות תלויות מוצגים בסעיף 4א לעיל בפירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי תחת הסעיפים א' ו-ד'.

ג. הנחת שיפורי תמותה עתידיים בבסיס חישוב ההתחייבויות האקטואריות –

ביום 6 בנובמבר 2019, התפרסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי התמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה ונייר עמדה באותו עניין. במסגרת מסמכים אלו מוצג מודל חדש לחיזוי שיעורי השיפורים העתידיים בתמותה אשר יגרום לשינוי במקדמים לפרישה שבתקנון קרן הפנסיה (כתלות במין העמית, בגיל הפרישה, במועד הפרישה, בסטטוס העמית (נשוי/לא נשוי) ובבחירת העמית בתקופת הבטחה). השינויים במקדמים לא צפויים להיות מהותיים ויסתכמו באחוזים בודדים בלבד. בנוסף, דמי הביטוח לשאירים ולשאירי נכה צפויים להתעדכן באופן לא מהותי, וההתחייבויות האקטואריות למקבלי הקצבה צפויות לגדול ולייצר גירעון דמוגרפי חד פעמי לא מהותי, שבו ישתתפו כל עמיתי הקרן.

מאחר שהוראות אלו יחולו רק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר - מודל החדש של השיפורים בתמותה לא נלקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון זה, אך יילקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון הבא. השינויים במקדמים ובדמי הביטוח בתקנון קרן הפנסיה יבוצעו במועד מאוחר יותר.

6. נספח סטטיסטי

מידע אודות עמית הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	30/09/2019 ליום עמיתים (*): עמיתים שאינם מקבלי קצבה:	
640,729	352,975	287,754	פעילים	
<u>466,736</u>	<u>242,763</u>	<u>223,973</u>	שאינם פעילים	
1,107,465	595,738	511,727	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה	
			מקבלי קצבה:	
397	172	225	זקנה	
617	459	158	שאינם	זכאים קיימים לפנסיה
<u>165</u>	<u>78</u>	<u>87</u>	נכות	
1,179	709	470	סה"כ זכאים קיימים לפנסיה	
10,944	5,713	5,231	זקנה	
4,726	2,980	1,746	שאינם	מקבלי קצבה קיימים
<u>3,953</u>	<u>1,947</u>	<u>2,006</u>	נכות	
19,623	10,640	8,983	סה"כ מקבלי קצבה קיימים	
3,958	2,017	1,941	זקנה	
514	325	189	שאינם	פנסיונרים
<u>1,573</u>	<u>789</u>	<u>784</u>	נכות	
6,045	3,131	2,914	סה"כ פנסיונרים	
1,134,312	610,218	524,094	סה"כ עמית הקרן	

(*): כהגדרתם בחוזר "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות".

הצהרה (certification)

אני, גיא קריגר, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית** (להלן - "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

גיא קריגר
מנכ"ל

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

הצהרה (certification)

אני, **רן קלמי**, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של **מנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית** (להלן - "קרן הפנסיה") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר, 2019 (להלן - "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי ואת תוצאות הפעילות של קרן הפנסיה וכן את השינויים בזכויות העמיתים והתנועה בקרן הפנסיה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית על דיווח כספי¹ של קרן הפנסיה; וכן -
 - 4.1 קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לקרן הפנסיה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה המנהלת, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - 4.2 קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון;
 - 4.3 הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של קרן הפנסיה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן -
 - 4.4 גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
5. אני ואחרים בחברה המנהלת המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של החברה המנהלת, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה:
 - 5.1 את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה המנהלת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי הנוגע לקרן הפנסיה; וכן -
 - 5.2 כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה המנהלת על דיווח כספי הנוגע לקרן הפנסיה. אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

רן קלמי

משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

24 בנובמבר, 2019

¹ כהגדרתם בהוראות חוזר גופים מוסדיים לעניין בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים.

מנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ

מנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית

דוחות כספיים ביניים

ליום 30 בספטמבר, 2019

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים
3	דוחות על המצב הכספי
4	דוחות הכנסות והוצאות
5	דוחות תנועה בקרן פנסיה
6-13	באורים לדוחות הכספיים ביניים

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר למבוטחים של מנורה מבטחים משלימה - קרו פנסיה חדשה כללית

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים משלימה - קרו פנסיה חדשה כללית (להלן - "הקרו") המנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת"), הכוללת את הדוח התמציתי על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2019 ואת הדוחות התמציתיים על הכנסות והוצאות והתנועה בקרו לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה של החברה המנהלת אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הנחיות הממונה"), ולתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "התקנות"). אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי שנקבעו בהתאם להנחיות הממונה והתקנות.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 7 לדוחות הכספיים ביניים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר		באור	
	2018	2019		
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
55,490	94,749	92,662		רכוש שוטף
15,802	11,557	31,044		מזומנים ושווי מזומנים
71,292	106,306	123,706		חייבים ויתרות חובה
801,192	770,792	911,355		השקעות פיננסיות
207,199	194,196	239,517	3	נכסי חוב סחירים
444,942	451,224	563,165		נכסי חוב שאינם סחירים
406,498	398,791	546,653		מניות
1,859,831	1,815,003	2,260,690		השקעות אחרות
20,960	14,143	26,320		סך כל ההשקעות הפיננסיות
1,952,083	1,935,452	2,410,716		נכסי ביטוח משנה
34,681	17,262	29,002		סך כל הנכסים
				זכאים ויתרות זכות
				התחייבויות פנסיוניות:
				התחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:
861,582	835,592	1,093,431		התחייבויות לעמיתים מבוטחים
923,600	956,636	1,109,966		התחייבויות לעמיתים שאינם מבוטחים
1,785,182	1,792,228	2,203,397		סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
			4	התחייבויות למקבלי קצבה:
104,021	107,441	111,589		התחייבויות למקבלי קצבה קיימים
29,303	17,316	62,366		התחייבויות לפנסיונרים
133,324	124,757	173,955		סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה
			5	עודף (גירעון) אקטוארי:
(572)	1,205	4,123		עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(532)	-	239		עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
(1,104)	1,205	4,362		סך כל עודף (גירעון) אקטוארי
1,917,402	1,918,190	2,381,714		סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
1,952,083	1,935,452	2,410,716		סך כל ההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

24 בנובמבר, 2019			
תאריך אישור הדוחות הכספיים	ערן גריפל יו"ר הדירקטוריון	גיא קריגר מנכ"ל	רן קלמי משנה למנכ"ל ומנהל אגף כספים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		באור
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
(1,193)	(181)	(1,008)	12,547	(2,138)	הכנסות (הפסדים)
					ממזומנים ושווי מזומנים
					מהשקעות:
(3,071)	5,897	14,148	83,430	54,486	מנכסי חוב סחירים
595	2,405	2,970	4,087	16,596	מנכסי חוב שאינם סחירים
(4,171)	28,972	11,759	40,695	77,985	ממניות
(28,910)	10,681	(2,541)	(84,361)	43,301	מהשקעות אחרות
(35,557)	47,955	26,336	43,851	192,368	סך כל ההכנסות (הפסדים) מהשקעות
2,563	314	796	1,767	2,230	הכנסות אחרות
(34,187)	48,088	26,124	58,165	192,460	סך כל ההכנסות (הפסדים)
					הוצאות
16,612	4,329	4,598	12,001	14,062	דמי ניהול
2,558	641	858	1,828	2,385	הוצאות ישירות
65	10	16	39	116	מסים
19,235	4,980	5,472	13,868	16,563	סך כל ההוצאות
(53,422)	43,108	20,652	44,297	175,897	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח					
1,638,358	1,793,422	2,263,817	1,638,358	1,917,402	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לתחילת התקופה
397,983	103,673	126,258	281,435	360,261	תקבולים מדמי גמולים
9	-	-	-	-	תקבולים מדמי סליקה
(23,093)	(6,389)	(8,954)	(15,862)	(27,170)	חלקם של מבטחי משנה בתקבולים מדמי גמולים
374,899	97,284	117,304	265,573	333,091	סך כל התקבולים, נטו
					תשלומים:
					תשלומים למקבלי קצבה קיימים
4,267	1,109	1,030	3,209	3,111	תשלומי פנסיית זקנה
962	252	265	689	725	תשלומי פנסיית נכות
1,102	264	851	846	1,373	תשלומי פנסיית שאירים
6,331	1,625	2,146	4,744	5,209	
					תשלומים לפנסיונרים
636	142	613	363	1,532	תשלומי פנסיית זקנה
133	-	329	-	787	תשלומי פנסיית נכות
179	11	122	13	325	תשלומי פנסיית שאירים
948	153	1,064	376	2,644	
					תשלומים אחרים
18,171	4,496	4,816	13,299	15,463	פדיונות
(13,371)	(676)	(3,891)	(6,553)	(13,162)	חלקם של מבטחי משנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות
4,800	3,820	925	6,746	2,301	
12,079	5,598	4,135	11,866	10,154	סך כל התשלומים, נטו
					העברות צבירה לקרן
2,598	289	495	1,361	3,321	העברות מחברות ביטוח
29,686	3,148	6,279	25,692	21,091	העברות מקרנות פנסיה חדשות
899	161	339	591	2,058	העברות מקופות גמל
					העברות צבירה מהקרן
12,741	1,425	3,110	7,410	8,617	העברות לחברות ביטוח
32,813	7,991	11,396	27,148	31,698	העברות לקרנות פנסיה חדשות
17,983	4,208	8,531	11,258	20,677	העברות לקופות גמל
(30,354)	(10,026)	(15,924)	(18,172)	(34,522)	העברות צבירה, נטו
(53,422)	43,108	20,652	44,297	175,897	עודף הכנסות (הפסדים) על הוצאות לתקופה מועבר מדוח הכנסות והוצאות
1,917,402	1,918,190	2,381,714	1,918,190	2,381,714	סך הנכסים בניכוי התחייבויות שוטפות לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים.

באור 1: - כללי

א. כללי

מנורה מבטחים משלימה - קרן פנסיה חדשה כללית (להלן - "הקרן") הינה קרן חדשה כללית כהגדרתה בתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 (להלן - "תקנות מס הכנסה"). הקרן מנוהלת על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן - "החברה המנהלת").

דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2019 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - "דוחות כספיים ביניים"). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן ליום 31 בדצמבר, 2018 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - "הדוחות הכספיים השנתיים").

ב. החברה המנהלת

החברה המנהלת הינה חברה בת בבעלות ובשליטה מלאה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה מוחזקות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (להלן - "הבורסה"). החברה המנהלת פועלת כחברה מנהלת של קרנות פנסיה וקופות גמל בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ולחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 (להלן - "חוק הפיקוח על הגמל"), משכך החברה הינה בעלת רישיון מבטח, שבהתאם לסעיף 7 לחוק הפיקוח על הגמל, נחשב גם כרישיון חברה מנהלת לגבי כל קרנות הפנסיה וקופות הגמל שבניהולה.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים

הדוחות הכספיים ביניים ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות ודרישות הגילוי אשר נקבעו בהוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") בהתאם לחוק הפיקוח על הגמל, בהתאם להוראות הדין ובהתאם לתקנות מס הכנסה.

הדוחות הכספיים ביניים מוצגים בהתאם לדרישות חוזר 2018-9-10.

בעריכת הדוחות הכספיים, נדרשת הנהלת החברה המנהלת להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ב. מדיניות חשבונאית עקבית

המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ג. טכניקות הערכה

השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד נקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם. שיעורי היוון מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות, כפי שנמדדו בבורסה. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי חברה שזכתה במכרז, שפורסם על ידי משרד האוצר, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן (להלן - "המדד") ובשער החליפין של הדולר של ארה"ב

שער החליפין היציג של דולר ארה"ב	המדד הידוע	%
---------------------------------	------------	---

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

(7.10)	0.50	30 בספטמבר, 2019
4.61	1.10	30 בספטמבר, 2018

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

(2.36)	(0.69)	30 בספטמבר, 2019
(0.63)	0.20	30 בספטמבר, 2018

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018

8.10 1.20

באור 3: - נכסי חוב שאינם סחירים

הרכב:

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
33,755	37,644	34,053
33,412	34,940	32,587
140,032	121,612	172,877
207,199	194,196	239,517

אגרות חוב קונצרניות שאינן ניתנות להמרה

פיקדונות בבנקים

הלוואות לאחרים

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

באור 4: - התחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
76,224	79,503	81,604
4,722	3,553	5,317
20,479	21,292	23,340
752	1,239	586
473	780	547
1,114	1,244	813
312	349	486
(55)	(519)	(1,104)
<u>104,021</u>	<u>107,441</u>	<u>111,589</u>

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטחים שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
עתודה למקבלי קצבה קיימים

סך ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים

ב. התחייבויות לפנסיונרים

ליום 31 בדצמבר, 2018	ליום 30 בספטמבר	
	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
18,118	13,395	38,029
1,491	-	5,274
4,965	392	7,631
3,073	1,638	6,066
677	361	1,966
1,038	1,289	2,194
232	288	586
(291)	(47)	620
<u>29,303</u>	<u>17,316</u>	<u>62,366</u>

התחייבויות לזקנה ושאיירי זקנה
התחייבויות לנכים
התחייבויות לשאיירי מבוטח
התחייבויות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות לשאיירי מבוטחים שקרו וטרם דווחו (IBNR)
התחייבויות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
התחייבויות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
עתודה לפנסיונרים

סך ההתחייבויות לפנסיונרים

באור 5: - עודף (גירעון) אקטוארי

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל- 3 חודשים שהסתיימו ביום			אלפי ש"ח	
	31 במרס 2019	30 ביוני 2019	30 בספטמבר 2019		
מבוקר אחוזים	בלתי מבוקר אחוזים	בלתי מבוקר אחוזים	בלתי מבוקר אחוזים		
0.02	(0.03)	0.04	0.02	415	א. עודף (גירעון) דמוגרפי עבור כל עמיתי הקרן
(0.05)	0.33	0.38	0.34	3,708	ב. עודף (גירעון) דמוגרפי עבור המבוטחים במסלולי ביטוח
					ג. עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:
(5.01)	0.00	0.00	0.00	-	מקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31 בדצמבר, 2007
(0.39)	0.00	0.00	*(0.00)	(4)	מקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מיום 1 בינואר, 2008
(2.59)	0.54	0.00	0.41	243	פנסיונרים

*משקף ערך קטן מ- 0.01%.

באור 6: - דמי ניהול

א. ההרכב:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
6,244	1,687	1,603	4,474	5,196
9,840	2,506	2,815	7,137	8,375
528	136	180	390	491
16,612	4,329	4,598	12,001	14,062

דמי ניהול ממבוטחים:

דמי ניהול שנגבו מתוך דמי הגמולים
דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

דמי ניהול ממקבלי קצבה:

דמי ניהול שנגבו מתוך סך הנכסים

סך הכל הוצאות דמי ניהול

ב. שיעורי דמי ניהול ממבוטחים:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2018	2019	2018	2019
מבוקר	בלתי מבוקר			
4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50
1.05	1.05	1.05	1.05	1.05
1.57	1.63	1.27	1.59	1.44
0.42	0.42	0.41	0.42	0.41
0.58	0.58	0.55	0.58	0.55
0.60	0.60	0.60	0.60	0.60
0.50	0.50	0.50	0.50	0.50

שיעור דמי ניהול סטטוטוריים

מדמי הגמולים
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו עד
ליום 31 בדצמבר, 2005
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
מיום 1 בינואר, 2006
**שיעור דמי הניהול הממוצע השנתי שגבתה
החברה המנהלת**
מדמי הגמולים
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו עד
ליום 31 בדצמבר, 2005
מנכסי הקרן הנובעים מהפקדות שבוצעו
מיום 1 בינואר, 2006

דמי ניהול ממקבלי קצבה: (*)

שיעור דמי ניהול מנכסים שהחברה המנהלת
רשאית לגבות על פי הוראות הדין
שיעור דמי ניהול מנכסים במונחים שנתיים
שגבתה החברה המנהלת בפועל

(*) מקבל קצבה מהקרן לפני 1 בינואר, 2006 - דמי הניהול שרשאית הקרן לנכות מתוך תשלומיה למקבל הקצבה, לא יעלו על 2% מהם או סכום של 60 ש"ח לחודש, לפי הנמוך מבניהם. הסכום האמור יהיה צמוד למדד החל במדד שפורסם לחודש ינואר 2013 עד המדד הידוע במועד התשלום למבוטח.

באור 7: -

התחייבויות תלויות

א. בקשות לאישור תובענות כייצוגיות

אשר להתחייבויות תלויות הכלול בבאור 18 לדוחות הכספיים השנתיים של הקרן, לא חל שינוי.

ב. להלן פירוט אודות בקשה חדשה לאישור תובענה כייצוגית, שהוגשה כנגד הקרן מאז מועד הדוחות הכספיים השנתיים של הקרן:

מס"ד	תאריך וערכאה ⁽¹⁾	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת ⁽²⁾	פרטים	סכום התביעה ⁽³⁾
1.	5/2019 בי"ד לעבודה אזורי בת"א	עמית בקרן הפנסיה נ' החברה	הנתבעת גבתה מעמיתים של קרן הפנסיה הכללית שבניהול הנתבעת, שבקרן הפנסיה המקיפה משלמים דמי ניהול בשיעור מופחת, ושהצטרפו לקרן הפנסיה הכללית עקב הפקדה בקרן הפנסיה המקיפה העולה על תקרה ההפקדות הסטטוטורית המותרת, דמי ניהול בשיעור המקסימלי (חלף דמי ניהול בשיעור מופחת המשולמים על ידם בקרן המקיפה), וזאת ללא הסכמתם או מתן הודעה על כך. עילות התביעה: בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובת תום הלב, עשיית עושר ולא במשפט, הפרת הסכם, רשלנות והטעיה. הסעדים המבוקשים הינם, בין היתר, השבת כל הכספים שנגבו ביתר על ידי הנתבעת, בתוספת הפסד התשואה שנגרמה לעמיתים בשל גביית היתר של דמי הניהול, ופסיקת גמול מיוחד למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	כל עמיתי קרן הפנסיה המקיפה, שנפתחה עבורם קרן פנסיה כללית לאחר שחצו את תקרת ההפקדות הסטטוטורית בקרן הפנסיה המקיפה, ואשר חויבו (לפי הטענה) ללא קבלת הסכמה או מתן הודעה, בדמי הניהול המקסימליים האפשריים בגין הפקדותיהם בקרן הכללית, וזאת במהלך התקופה של 7 השנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	התובענה מצויה בשלב הבקשה לאישור כתובענה ייצוגית. החברה טרם הגישה תגובתה לבקשה.	לא כומת, אך עולה על 2.5 מיליון ש"ח

¹ תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש הליך במקור.

² מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

³ סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

באור 7: - התחייבויות תלויות (המשך)

ג. תובענה שהסתיימה:

מס"ד	תאריך וערכאה ⁽¹⁾	הצדדים	טענות מרכזיות, עילות וסעדים	הקבוצה המיוצגת ⁽²⁾	פרטים	סכום התביעה ⁽³⁾
1.	12/2015 ב"ד לעבודה אזורי בת"א	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' החברה וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	דמי ניהול, בניגוד ובחריגה מתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964, (להלן: "מגבלות ההשקעה"). עילות התביעה: הפרת חובה חקוקה, עשיית עושר ולא במשפט בשל גביית דמי הניהול שלא כדין, רשלנות, הפרת חובת הנאמנות, הפרת חובת תום הלב והפרת חוזה. סעדים מבוקשים: השבה של דמי הניהול שנגבו על ידי הנתבעות במקרים של חריגה ממגבלות ההשקעה, פיצוי חברי הקבוצה בגין הנזק הנוסף שנגרם להם כאמור עקב החריגה ממגבלות ההשקעה, מינוי בעל תפקיד אשר יפקח על ביצוע פסק הדין ופסיקת גמול למבקשים ושכ"ט לעורכי-דינם.	עמיתי קרנות פנסיה וקופות גמל נ' החברה וכנגד 3 חברות מנהלות נוספות.	ביום 26 בספטמבר 2019 קיבל בית הדין האזורי לעבודה את בקשת התובעים להסתלק מהתובענה ומהבקשה לאישור, תוך דחיית התביעה האישית של התובעים.	לא כומת.

¹ תאריך הגשת התובענות והבקשות הינו התאריך המקורי בו הוגשו. הערכאה המצוינת הינה הערכאה בה הוגש ההליך במקור.

² מבוסס על הקבוצה אותה ביקש התובע לייצג לפי כתב התביעה, המהווה בסיס לאומדן סכום התובענה.

³ סכום התביעה המפורט לעיל הינו הסכום שהוערך ע"י התובע בעת הגשת התובענה. הסכומים הנקובים בתובענות מוערכים ע"י התובע בהתאם לאומדנים של הקבוצה אותה הוא מבקש לייצג. ישנן תובענות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה, ועל כן לא צוין. ככל וצוין על ידי התובע סכום שיוחס לחברה, קיימת התייחסות מפורשת.

התחייבויות תלויות (המשך)

באור 7: -

ד. קיימת חשיפה כללית אשר לא ניתן להעריכה ו/או לכמתה, הנובעת, בין היתר, ממורכבותם של השירותים הניתנים על-ידי הקרן למבוטחיה. מורכבות הסדרים אלו צופנת בחובה, בין היתר, פוטנציאל לטענות פרשנות ואחרות עקב פערי מידע בין הקרן לבין המבוטחים הנוגעות לשורה ארוכה של תנאים מסחריים ורגולטורים. חשיפה זו מוגברת בתחומי החסכון הפנסיוני בהם פועלת הקרן. בתחומים אלו המדובר בקרנות הפנסיה אשר נבחנות על פני שנים, בהן מתרחשים שינויים במדיניות, ברגולציה ובמגמות הדין, לרבות בפסיקת בתי המשפט. על כן, בתחומים אלו קבלת פרשנות חדשה לאמור במוצרים פנסיונים ארוכי טווח יש לעיתים חשיפה הגלומה בדרישות לפיצוי מבוטחים בגין פעילות העבר. לא ניתן לצפות מראש את סוגי הטענות שיועלו בתחום זה ואת החשיפה הנובעת מטענות אלו ואחרות בקשר עם פעילות בתחום החסכון הפנסיוני המועלות, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני הקבוע בחוק תובענות ייצוגיות.

בנוסף, קיימת חשיפה כללית הנובעת מכך שכנגד החברה המנהלת מוגשות מעת לעת תלונות, לרבות תלונות לממונה ביחס לזכויות מבוטחים על פי תקנוני קרנות הפנסיה ו/או הדין. תלונות אלה מטופלות באופן שוטף על-ידי הממונה על פניות הציבור בחברה המנהלת. הכרעות הממונה בתלונות אלו, אם וככל שניתנה בהן הכרעה, ניתנות לעיתים, ובשנים האחרונות אף יותר, כהכרעות רוחביות ביחס לקבוצת מבוטחים, מבלי לגרוע מהסיכון שהמבוטח יבחר להעלות טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית.

באור 8: - תשואת הקרן

תשואה נומינלית (ברוטו)					
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2018	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2018	2019	2018	2019	
מבוקר	בלתי מבוקר				
(1.50)	1.64	1.21	1.64	7.79	מסלול יעד לפרישה 2020
(1.47)	1.86	1.31	2.02	8.11	מסלול יעד לפרישה 2025
(0.82)	2.13	1.22	2.86	8.38	מסלול יעד לפרישה 2030
(1.45)	2.67	1.28	3.35	9.62	מסלול יעד לפרישה 2035
(2.20)	3.13	1.33	3.71	10.81	מסלול יעד לפרישה 2040
(2.24)	3.13	1.33	3.67	10.81	מסלול יעד לפרישה 2045
(2.48)	3.11	1.33	3.52	10.82	מסלול יעד לפרישה 2050
(2.56)	3.09	1.33	3.42	10.79	מסלול יעד לפרישה 2055
(2.61)	3.04	1.29	3.32	10.62	מסלול יעד לפרישה 2060
(2.20)	0.65	5.22	(0.14)	13.31	תיק השקעות למקבלי קצבה קיימים
(1.58)	1.75	1.18	1.52	7.83	תיק השקעות פנסיונרים

באור 9: - אירועים לאחר תקופת הדיווח

ביום 6 בנובמבר, 2019 התפרסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות פנסיה, ונייר עמדה באותו עניין. במסגרת מסמכים אלו מוצג מודל חדש לחיזוי שיעורי השיפורים העתידיים בתמותה אשר יגרום לשינוי במקדמים לפרישה שבתקנון קרן הפנסיה (כתלות במין העמית, בגיל הפרישה, במועד הפרישה, בסטטוס העמית (נשוי/לא נשוי) ובבחירת העמית בתקופת הבטחה). השינויים במקדמים לא צפויים להיות מהותיים ויסתכמו באחוזים בודדים בלבד. בנוסף, דמי הביטוח לשאירים ולשאירי נכה צפויים להתעדכן באופן לא מהותי, וההתחייבויות האקטואריות למקבלי הקצבה צפויות לגדול ולייצר גירעון דמוגרפי חד פעמי לא מהותי, שבו ישתתפו כל עמיתי הקרן.

מאחר שהוראות אלו יחולו רק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2019 - המודל החדש של השיפורים בתמותה לא נלקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון זה, אך יילקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון הבא. השינויים במקדמים ובדמי הביטוח בתקנון קרן הפנסיה יבוצעו במועד מאוחר יותר.

מנורה מבטחים משלימה

קרן פנסיה חדשה כללית

דוח אקטוארי רבעוני

ליום 30/09/2019

עמית רוזן, אקטואר ממונה

נובמבר 2019

תוכן עניינים

3	הצהרת אקטואר	. 1
5	מאזן אקטוארי	. 2
6	פירוט ההתחייבויות למקבלי קצבה	. 3
8	עודף (גירעון) אקטוארי	. 4
10	הערות והבהרות	. 5
13	נספח סטטיסטי	. 6

1. הצהרת אקטואר

נתבקשתי על ידי מנורה מבטחים פנסיה וגמל בע"מ (להלן: החברה המנהלת) לערוך דין וחשבון אקטוארי של קרן הפנסיה "מנורה מבטחים משלימה" (להלן: הקרן) ליום 30/09/2019. אני עובד כאקטואר בחברה המנהלת החל מחודש אפריל, 2015 והחל מחודש אוקטובר, 2016 אני משמש כאקטואר הממונה של הקרן. אני משמש גם כאקטואר הממונה של קרן הפנסיה "מנורה מבטחים פנסיה". אין לי או לקרובי, כהגדרתם בחוק ניירות ערך, קשר אחר עם צדדים קשורים לקרן או לחברה המנהלת.

אני מצהיר ומאשר כי:

1. הדין וחשבון האקטוארי המצורף בזאת נערך ונחתם על ידי.
2. הדין וחשבון האקטוארי נערך בהתאם לאלה:
 - א. הוראות תקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל) התשכ"ד - 1964.
 - ב. הוראות הממונה על שוק ההון, ובכלל זה, מערכת ההנחות שבבסיס הדין וחשבון תואמת להוראות הממונה על שוק ההון לעריכת מאזנים אקטואריים.
 - ג. תקנון הקרן.
והכל כתוקפם למועד הדוח.
3. חוות דעתי:
 - א. הנכסים שנצברו, המצוינים בדין וחשבון, רשומים בהתאם לדוח על המצב הכספי בדוחות הכספיים של הקרן למועד הנזכר.
 - ב. יתר הנתונים שבדין וחשבון, מעבר לאלה המפורטים בסעיף א., וכן אלה המשמשים כבסיס לחישובים ולהערכות שבדין וחשבון, הומצאו לי על-ידי הנהלת החברה המנהלת של הקרן במתכונת שנדרשה על ידי. כל בקשותיי לקבלת מידע ונתונים נענו בצורה מספקת לעריכת הדין וחשבון, ולנתונים שנתקבלו נערכו בדיקות שהניחו את דעתי בדבר סבירות הנתונים וכי ניתן להסתמך עליהם בצורה מספקת לצורך עריכת הדין וחשבון.
 - ג. הבדיקות שנעשו באשר לשלמות הנתונים מבוססות על בדיקת סבירותם של הנתונים, לרבות בדיקות הנערכות על-ידי השוואתם לנתוני התקופה אליה מתייחס הדוח ולנתוני תקופות קודמות. אשר על כן, בדיקות אלו לעיתים אינן יכולות לגלות אי-דיוקים או השמטות עקביות או שיטתיות בנתונים. האחריות לאי - דיוקים או השמטות אפשריות מסוג זה אשר אינן אפשרות סבירה לגלותם היא של הנהלת החברה המנהלת של הקרן בלבד.

מנורה מבטחים משלימה
דוח אקטוארי רבעוני ליום 30/09/2019

ד. לפי מיטב ידיעתי והערכתי, החישובים וההערכה האקטוארית כפי שהם משתקפים בדין וחשבון המצורף בזאת, מייצגים, בהתאם להנחות שפורטו בדין וחשבון, את היקף ההתחייבויות של הקרן ואת נכסיה ליום 30/09/2019, ותואמים את הוראות הדין הרלוונטיות ואת הוראות הממונה על שוק ההון.

	עמית רוזן	אקטואר ראשי	24/11/2019
_____	_____	_____	_____
חתימה	שם האקטואר	תפקיד	תאריך

2 . מאזן אקטוארי

ליום	ליום	ליום	ביאור
31/12/2018	30/06/2019	30/09/2019	
באלפי ש"ח			
1,952,083	2,285,621	2,410,716	סך נכסים לפי הדוח על המצב הכספי
34,681	21,802	29,002	זכאים ויתרות זכות
התחייבויות פנסיוניות:			
<u>התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>			
861,582	989,023	1,093,431	התחייבות לעמיתים מבוטחים
923,600	1,109,878	1,109,966	התחייבות לעמיתים שאינם מבוטחים
1,785,182	2,098,901	2,203,397	סך כל ההתחייבויות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה
התחייבויות למקבלי קצבה:			
התחייבות למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007			
1,098	1,135	1,191	<u>א3</u>
התחייבות למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מה- 1/1/2008			
102,923	108,374	110,398	<u>ב3</u>
29,303	50,793	62,366	<u>ג3</u>
סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה			
עודף (גירעון) אקטוארי:			
עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים			
(572)	4,616	4,123	<u>א4</u>
עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית			
(532)	-	239	<u>ב4</u>
סך כל עודף (גירעון) אקטוארי			
(1,104)	4,616	4,362	
1,917,402	2,263,819	2,381,714	סך כל ההתחייבויות הפנסיוניות
1,952,083	2,285,621	2,410,716	סך כל ההתחייבויות

ההתחייבויות הפנסיוניות מוצגות לפני הפחתה/תוספת בגין העודף (גירעון) האקטוארי בגין הרבעון האחרון שטרם חולק לעמיתי הקרן.

התחייבות לעמיתים שאינם מקבלי קצבה - סכום הצבירה למועד הדוח בגין העמיתים המבוטחים ולא מבוטחים.

מקבלי קצבה קיימים - מקבלי קצבה שזכאותם לקצבה החלה לאחר 31/12/2003 ועד ל- 31/12/2017.

פנסיונרים - מקבלי קצבה שזכאותם לקצבה החלה מה-1/1/2018.

עודף (גירעון) אקטוארי - עודף או גירעון לרבעון האחרון שנכון לתאריך הדוח טרם חולק או נזקף לעמיתי הקרן. עודף (גירעון) הנובע מגורמים דמוגרפיים מחולק לכלל עמיתי הקרן כל רבעון ועודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית נזקף למקבלי הקצבה בקרן בכל רבעון ומחולק בפועל פעם בשנה.

3 . פירוט ההתחייבויות למקבלי קצבה

א. התחייבות למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007

ליים 31/12/2018	ליים 30/06/2019	ליים 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
1,087	1,124	1,180	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
-	-	-	התחייבות לנכים
-	-	-	התחייבות לשאירי מבוטח
-	-	-	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
-	-	-	התחייבות עבור תביעות לשאירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
-	-	-	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
-	-	-	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאירי מבוטח
11	11	11	עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007
1,098	1,135	1,191	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007
-	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
-	-	-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
40	41	43	ערך נוכחי של דמי ניהול עתידיים לחברה המנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	אחוז דמי ניהול שהונחו לצורך החישוב

ב. התחייבות למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2008

ליים 31/12/2018	ליים 30/06/2019	ליים 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
75,137	77,299	80,424	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
4,722	5,982	5,317	התחייבות לנכים
20,479	21,976	23,340	התחייבות לשאירי מבוטח
752	1,037	586	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
473	781	547	התחייבות עבור תביעות לשאירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
1,114	1,255	813	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
312	593	486	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאירי מבוטח
(66)	(549)	(1,115)	עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2008
102,923	108,374	110,398	סך כל ההתחייבויות למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מה-1/1/2008
(38)	39	18	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
-	-	4-	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
5,536	5,883	6,204	ערך נוכחי של דמי ניהול עתידיים לחברה המנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	אחוז דמי ניהול שהונחו לצורך החישוב

מנורה מבטחים משלימה
דוח אקטוארי רבעוני ליום 30/09/2019

ג. התחייבות לפנסיונרים

ליים 31/12/2018	ליים 30/06/2019	ליים 30/09/2019	
באלפי ש"ח			
18,118	31,375	38,029	התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה
1,491	3,368	5,274	התחייבות לנכים
4,965	6,368	7,631	התחייבות לשאירי מבוטח
3,073	5,690	6,066	התחייבות עבור תביעות בגין אירועי נכות שקרו וטרם דווח (IBNR)
677	1,351	1,966	התחייבות עבור תביעות לשאיירי מבוטח שקרו וטרם דווח (IBNR)
1,038	1,821	2,194	התחייבות עבור תביעות תלויות בגין אירועי נכות
232	454	586	התחייבות עבור תביעות תלויות לשאיירי מבוטח
(291)	366	620	עתודה לפנסיונרים
29,303	50,793	62,366	סך כל ההתחייבויות לפנסיונרים
(11)	18	11	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים
(532)	-	243	עודף (גירעון) אקטוארי הנובע מגורמי תשואה וריבית
1,509	2,513	3,069	ערך נוכחי של דמי ניהול עתידיים לחברה המנהלת הכלולים בהתחייבויות
0.50%	0.50%	0.50%	אחוז דמי ניהול שהונחו לצורך החישוב

התחייבות לזקנה ושאיירי זקנה - התחייבויות בגין קצבאות זקנה ובגין שאירים של מקבלי קצבאות זקנה שנפטרו וכן בגין שאירים פוטנציאליים של מקבלי קצבאות זקנה.

התחייבות לנכים - התחייבות בגין קצבאות נכים עד לגיל פרישה, כולל הפקדות פנסיוניות בגין תקופת הנכות (שחרור מדמי-גמולים).

התחייבויות לשאיירי מבוטח - התחייבויות בגין קצבאות לשאיירים (בני זוג ויתומים) של עמיתים פעילים, עמיתים לא פעילים ונכים שנפטרו וכן התחייבות בגין שאירים פוטנציאליים של נכים.

התחייבויות עבור תביעות שקרו וטרם דווחו (IBNR) - התחייבויות בגין תביעות שאירעו אך טרם דווחו לחברה עד לתאריך הדוח.

התחייבויות עבור תביעות תלויות - התחייבויות בגין תביעות שדווחו לחברה עד לתאריך הדוח אך טרם אושרו.

4. עודף (גירעון) אקטוארי

א. פירוט בדבר עודף (גירעון) דמוגרפי:

1. לכלל עמיתי הקרן:

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
0.03%	(0.01%)	0.00%	0.00%	(98)	א. מקרי מוות - מבוטחים
(0.01%)	0.00%	0.00%	0.00%	(1)	ז. פרישות במהלך השנה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.00%)	(0.02%)	0.04%	0.02%	514	י. סך הגורמים האחרים
0.02%	(0.03%)	0.04%	0.02%	415	<u>סך הכל עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל</u>

2. למבוטחים במסלולי ביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות ומוות ("פנסיה
 מקיפה"):

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
0.17%	0.22%	0.09%	(0.05%)	(496)	א. מקרי מוות - מבוטחים
(0.20%)	0.01%	0.02%	0.02%	187	ג. מקרי מוות - נכים
0.73%	0.46%	0.89%	0.83%	9,153	ד. יציאה לנכות
0.43%	(0.02%)	0.02%	0.03%	279	ה. חזרה מנכות
(1.16%)	(0.33%)	(0.64%)	(0.49%)	(5,392)	ו. ביטוח משנה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ח. שינויים בשיטות והנחות
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	ט. שינויים בתקנון הקרן
(0.02%)	(0.01%)	0.00%	0.00%	(23)	י. סך הגורמים האחרים
(0.05%)	0.33%	0.38%	0.34%	3,708	<u>סך הכל עודף (גירעון) הנובע מהגורמים המפורטים לעיל</u>

סעיף ביטוח המשנה מייצר גירעון אשר כולל את העברת עלויות הביטוח מהקרן למבטח המשנה
 בניכוי תשלומי מבטח המשנה בגין מקרי נכות ושארם חדשים ובניכוי השתתפותו בהגדלת ה-

.IBNR

מנורה מבטחים משלימה
דוח אקטוארי רבעוני ליום 30/09/2019

ב. פירוט בדבר עודף (גירעון) הנובע מגורמי תשואה וריבית למקבלי קצבה:

1. למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2017 לתחילת התקופה
1.00%	1.00%	0.98%	1.00%	11	גורמים אחרים
(0.05%)	0.00%	0.00%	0.00%	-	עודף(גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
(5.03%)	3.75%	2.31%	4.41%	52	עודף(גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	-	בניכוי עודף (גירעון) שחולק*
5.19%	(3.75%)	(2.31%)	(4.41%)	(52)	עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2017 לסוף התקופה
1.00%	0.98%	1.00%	0.95%	11	<u>עודף (גירעון) למועד החלוקה</u>
0.18%	0.00%	0.00%	0.00%		

* עבור קבוצת מקבלי קצבה שפרשו עד 31/12/2007 מעודכנת הפנסיה באופן שוטף בהתאם לפער בין התשואה בפועל לצפויה.

2. למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2008

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	אחוזים	אחוזים	אחוזים	אלפי ש"ח	
					עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2018 לתחילת התקופה
(1.00%)	(0.06%)	(0.53%)	(0.50%)	(549)	גורמים אחרים
(0.01%)	0.00%	(0.01%)	0.00%	3	עודף(גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
(2.93%)	4.51%	1.72%	5.55%	6,187	עודף(גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
3.53%	(4.98%)	(1.69%)	(6.06%)	(6,760)	בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
0.37%	0.00%	0.00%	0.003%	4	עבודה למקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2018 לסוף התקופה
(0.06%)	(0.53%)	(0.50%)	(1.00%)	(1,115)	<u>עודף (גירעון) למועד החלוקה</u>
(0.39%)	0.00%	0.00%	-0.003%		

3. לפנסיונרים

לשנה שהסתיימה ביום 31/12/2018	לתקופה של 3 חודשים שהסתיימה ביום				<u>העודף (גירעון) שנגרם מהגורמים המפורטים בתקופת הדיווח</u>
	31/03/2019	30/06/2019	30/09/2019		
	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אחוזים</u>	<u>אלפי ש"ח</u>	
0.00%	(1.00%)	1.00%	0.73%	366	עתודה לפנסיונרים לתחילת התקופה
(0.01%)	0.00%	0.02%	-	-	גורמים אחרים
(4.02%)	2.22%	(0.19%)	0.84%	518	עודף (גירעון) בגין סטייה מהנחת שיעור תשואת הנכסים הצפויה במהלך השנה
0.09%	(0.02%)	0.05%	(0.03%)	(21)	עודף (גירעון) בגין שינויים בשיעורי ריבית להיוון של ההתחייבויות לסוף התקופה
2.55%	(0.50%)	0.00%	(0.39%)	(243)	בניכוי עודף (גירעון) מיועד לחלוקה
(1.00%)	1.00%	0.73%	1.00%	620	עתודה לפנסיונרים לסוף התקופה
(2.59%)	0.54%	0.00%	0.41%		<u>עודף (גירעון) למועד החלוקה</u>

5. הערות והבהרות

הדוח האקטוארי הרבעוני בוצע ללא שינויים מהותיים בהנחות ובשיטות האקטואריות בהשוואה להערכה האקטוארית השנתית הקודמת ולהערכה האקטוארית הרבעונית הקודמת. במהלך הרבעון לא בוצעו שינויים בשיטת חישוב שווי הנכסים ולא בוצעו שינויים בעלי השפעה אקטוארית בתקנון הקרן.

עודף (גירעון) דמוגרפי -

במהלך הרבעון נוצר בקרן עודף דמוגרפי של כ-4,123 אלפי ש"ח בעיקר בגין נכות של עמיתים פעילים במסלולי הביטוח הכוללים כיסויים ביטוחיים למקרי נכות ואו מוות. עודף של 415 אלף ש"ח חל על כל עמיתי הקרן ובעקבותיו יש להגדיל בכ-0.0175% את היתרות הצבורות של כל העמיתים בקרן וכן את הפנסיות של הפנסיונרים¹.

העמיתים אשר מבוטחים במסלולי הביטוח צברו עודף של כ-3,708 אלפי ש"ח אשר בעקבותיו יש להגדיל את היתרות הצבורות שלהם בכ-0.3392% בסה"כ בעקבות האיזון הדמוגרפי מבוצעת הגדלה ביתרות הצבורות של עמיתים המבוטחים במסלולי ביטוח בכ-0.3567% (הגדלה זו כוללת את השתתפותם בעודף הדמוגרפי שבו נושאים כלל עמיתי הקרן ואת העודף הדמוגרפי לקבוצת המבוטחים במסלולי הביטוח).

¹ עדכון זהה מתבצע גם בשחרור דמי הגמולים עבור מקבלי קצבת נכות.

השפעת וקטור הריביות על הגירעון הדמוגרפי -

בהתאם לחוזר 3-3-2017 ("הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות"), עבור פנסיונרים (אירועי נכות ושאיירים החל מ-1/1/2018 ופנסיות זקנה שהחלו להיות משולמות החל מה-1/1/2018) לא נגרם יותר גירעון כתוצאה מפערי ריביות לא בגין פרישות לזקנה ולא בגין גביית עלויות ביטוח נכות ושאיירים בחסר. אולם, התחלת תשלומי פנסיות שארי עמית לא פעיל למקבלי קצבה קיימים מייצרת גירעון שנובע מפערי הריביות לחישוב מקדם ההמרה לבין הריביות המשמשות להיוון ההתחייבות האקטוארית. בנוסף, קיים גם גירעון בגין פרישות לזקנה של פורשים שהגיעו לגיל פרישה מוקדמת עד ליום 31/12/2007 אשר זכאים למקדם קצבה עדיף בגין צבירה שצברו עד לאותו היום. שני אלו גורמים לגירעונות דמוגרפיים אך בסכומים נמוכים מאוד ואינם מהותיים.

א. עודף (גירעון) הנובע מתשואות ושיעורי ריבית להיוון למקבלי קצבה -

1. מקבלי קצבה קיימים שפרשו עד 31/12/2007

מתחילת הרבעון הקרן השיגה תשואה בעודף של 4.41% לעומת הנחת התשואה הצפויה למקבלי קצבה אלו, ועל-כן הפנסיות הוגדלו בשוטף בשיעור זה במהלך הרבעון². העתודה למקבלי קצבה קיימים קטנה ולא נדרש עדכון פנסיות על-מנת לאזן את הקרן.

2. מקבלי קצבה קיימים שפרשו החל מ-1/1/2008

מתחילת הרבעון הקרן השיגה תשואה על נכסי מקבלי הקצבה הקיימים שהייתה גבוהה מהתשואה הצפויה בכ-5.55%. יחד עם זאת, הריביות להיוון ירדו יחסית לריביות להיוון מסוף הרבעון הקודם ועל-כן גדלה החבות האקטוארית בכ-6.06%. על-כן נוצר גירעון מגורמי תשואות ושיעורי ריבית להיוון של כ-0.51% (570 אלפי ש"ח). גירעון זה נכנס לעתודה למקבלי קצבה קיימים כך שבסוף הרבעון היא עומדת על (1%) מההתחייבויות לקבוצה זו ובנוסף נדרשת הפחתה של הפנסיות בשיעור של 0.00324%. הפחתה זו נזקפת במועד המאזן, כאשר עדכון הפנסיה בפועל יבוצע בפנסיות אפריל 2020 ויהיה תלוי גם בשאר האיזונים התשואתיים של השנה.

3. פנסיונרים

מתחילת הרבעון הקרן השיגה תשואה על נכסי הפנסיונרים שהייתה גבוהה מהתשואה הצפויה בכ-0.84%. יחד עם זאת, נוצר גירעון של 0.03% שנובע מהשפעת דחיית מועד עדכון הפנסיות בממדד המחירים לצרכן בגין הרבעון הנוכחי יחד עם השפעת גידול בעתודה לשאיירי נכה עקב ירידה בוקטור הריביות להיוון. על-כן נוצר עודף מגורמי תשואות ושיעורי ריבית להיוון של כ-0.81% (497 אלפי ש"ח) אשר מגדילים את העתודה לפנסיונרים לרמה של 1% מההתחייבויות בגינם ובנוסף נדרשת הגדלה של הפנסיות בשיעור של 0.409%. הגדלה זו נזקפת במועד המאזן, כאשר עדכון הפנסיה בפועל יבוצע בפנסיות אפריל 2020 ויהיה תלוי גם בשאר האיזונים התשואתיים של השנה וכן בפריסת גירעון תשואתי משנה שעברה - באיזון התשואתי שבוצע בפנסיות אפריל 2019 בגין הגירעון התשואתי של 2018 בוצעה פריסה של גירעון על-פני 3 שנים ועל כן מי שהיה זכאי לפנסיה ביום 31/12/2018 עדיין נדרשו בגינו שתי הפחתות פנסיה עתידיות שיבוצעו בחודשי אפריל בשנים 2020 ו-2021 (בגובה 0.93% לשנה לזכאים ביום 30/6/18 ובגובה

0.65% לשנה לזכאים החל מ-1/7/18 ועד 31/12/18). בנוסף, עבור הפנסיונרים שהיו זכאים לפנסיה עד למועד 31/3/2019 נזקף עודף תשואתי של 0.54% ברבעון הראשון שגם יתבטא בעדכון הפנסיה באפריל 2020. לגבי עדכונים אלו עדיין ייתכנו שינויים בהתאם לעודפים/גירעונות התשואתיים שיהיו ברבעון האחרון לשנת 2019.

ב. אומדן IBNR ותביעות תלויות -

משמעו התחייבות הקרן לתשלומי פנסיה בגין נכות ומוות אשר אירעו וטרם דווחו עד למועד הדוח וכן, התחייבויות הקרן לתשלומי פנסיה בגין מקרי נכות ומוות אשר אירעו עד למועד הדוח ודווחו לקרן עד לאותו מועד אך טרם התקבלה החלטה בקרן לגביהן (תביעות תלויות). לאור הקושי הטמון בביצוע ניתוח סטטיסטי מייצג של התביעות שהוגשו בקרן בשל גודלה (או יותר נכון - קוטנה), הותאמה עתודת ה-IBNR ל-3 חודשים של עלויות ביטוח לנכות ולשאיירים המשולמות ע"י העמיתים הפעילים במסלולי הביטוח². סך השינוי ב-IBNR בשלב המאזן הרעיוני הינו הפחתה של כ-113 אלפי ש"ח.

ג. ביטוח משנה -

החל מה-1/1/19 עודכן הסכם ביטוח המשנה כך שתמורת אותו הכיסוי (90% ממקרי הנכות והשאיירים) משלמת הקרן רק 69.3% מדמי הביטוח (ביחס ל-90% ששולמו לפני השינוי בהסכם) – כך ששינוי זה מיטיב עם העמיתים המבוטחים בקרן ביחס למצב שהיה קיים לפני-כן.

ד. הנחת שיפורי תמורה עתידיים בבסיס חישוב ההתחייבויות האקטואריות -

ביום 6 בנובמבר 2019, התפרסם תיקון לחוזר המאוחד לעניין מדידת התחייבויות - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי התמורה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה ונייר עמדה באותו עניין. במסגרת מסמכים אלו מוצג מודל חדש לחיזוי שיעורי השיפורים העתידיים בתמורה אשר יגרום לשינוי במקדמים לפרישה שבתקנון קרן הפנסיה (כתלות במין העמית, בגיל הפרישה, במועד הפרישה, בסטטוס העמית (נשוי/לא נשוי) ובבחירת העמית בתקופת הבטחה). השינויים במקדמים לא צפויים להיות מהותיים ויסתכמו באחוזים בודדים בלבד. בנוסף, דמי הביטוח לשאיירים ולשאיירי נכה צפויים להתעדכן באופן לא מהותי, וההתחייבויות האקטואריות למקבלי הקצבה צפויות לגדול ולייצר גירעון דמוגרפי חד פעמי לא מהותי, שבו ישתתפו כל עמיתי הקרן.

מאחר שהוראות אלו יחולו רק החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר - מודל החדש של השיפורים בתמורה לא נלקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון זה, אך יילקח בחשבון בחישוב המאזן האקטוארי של הקרן לרבעון הבא. השינויים במקדמים ובדמי הביטוח בתקנון קרן הפנסיה יבוצעו במועד מאוחר יותר.

² בעקבות העובדה שהשכר הקובע גדל באופן משמעותי ברבעון הראשון בגלל עדכון שיטת חישוב השכר הקובע בהתאם לשינוי בתקנון, בוצעה התאמה ל-IBNR כך שהוא מחושב לפי פחות מ-3 חודשי העלויות הביטוחיות האחרונים.

מנורה מבטחים משלימה
דוח אקטוארי רבעוני ליום 30/09/2019

6 . נספח סטטיסטי

מידע אודות עמיתי הקרן:

סה"כ	נקבה	זכר	מספר עמיתים ליום 30/09/2019 (*)
			<u>עמיתים שאינם מקבלי קצבה:</u>
21,797	7,270	14,527	מבוטחים
<u>70,790</u>	<u>31,595</u>	<u>39,195</u>	שאינם מבוטחים
92,587	38,865	53,722	סה"כ עמיתים שאינם מקבלי קצבה
			<u>מקבלי קצבה:</u>
1,237	519	718	זקנה
378	263	115	שאינם מקבלי קצבה קיימים
<u>17</u>	<u>4</u>	<u>13</u>	נכות
1,632	786	846	סה"כ מקבלי קצבה קיימים
486	183	303	זקנה
142	87	55	שאינם פנסיונרים
<u>14</u>	<u>4</u>	<u>10</u>	נכות
642	274	368	סה"כ פנסיונרים
94,861	39,925	54,936	סה"כ עמיתי הקרן

(*) כהגדרתם בחוזר "הנחיות בדבר מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי השנתי של קופות גמל וקרנות פנסיה חדשות".